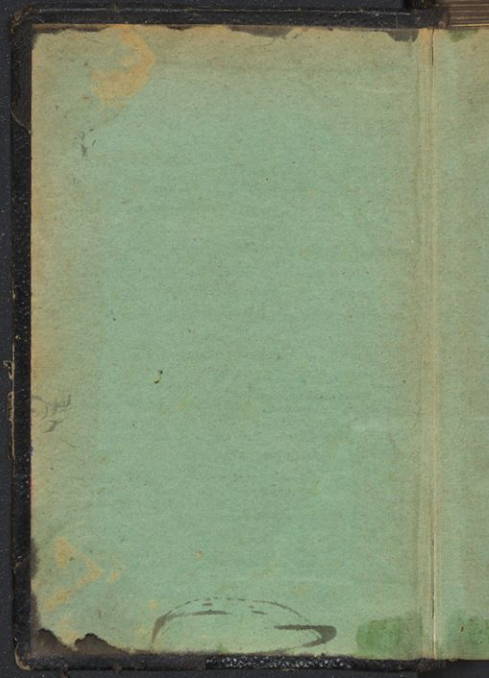

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

110427,

Adams No. 28.

119. Stahlstich v. Carl Mayer's EA. in Nürnberg.

St. Aloisius.

Selig, die reinen Herzens sind, denn sie werden
Gott schauen. Matth. 5, 8.

Vorlag von Carl Mayer in Nürnberg.

S. ALOJZIJ,

ali

šestnedeljna pobožnost

v čast sv. Alojzija

poleg nemškega.

~~~~~  
Pridal je

**molitve za službo božjo**

in življenje

**sv. Stanislava Kostka**

**VAL. LAH,**

duhoven Ljubljanske škofije.

-----  
Z dovoljenjem visokočastitlj. Ljubljanskega škofijstva.

**Petega natisa.**

~~~~~  
V LJUBLJANI.

Založil in prodaja Matija Gerber.

1888.

Dobiva se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

110427

110427,

№ 613/1952

V v o d.

Češenje sv. Alojzija se je začelo že 30 let po njegovi smrti, ko je bil 1621 zveličanim prištet. Ko pa je bil od papeža Benedikta XIII. sv. Silvestra dan 1726 za svetnika razglašen, in mladini sploh, posebno pa učencam *z*gled *bo*goslužnosti in *deviške čistosti* postavljen, se je začelo širiti češenje njegovo po vsem svetu.

V spomin šestih let, ktere je preživel sv. Alojzij v samostanu (kloštru) so prejemali častitelji njegovi šest nedelj po vrsti sv. zakramente. Papež Klemen XII. pa so l. 1740 dovolili popolen odpustek za vsako teh šest nedelj vsakemu, kdor ob njih vredno prejema presv. rešnje Telo in opravlja v slavo božjo in čast sv. Alojzija še kake druge pobožnosti, molitve, premišljevanja, dobre dela i. t. d. To češenje sv. Alojzija je tudi obilen sad obrodilo. V vsih potrebah je pomagal ta ljubljeneč božji gorečim in stanovitnim svojim častiteljem. Posebno so se po njegovih prošnjah pokorili zastarani, trdovratni grešniki; obupne duše so se umirovale; stare grešne razvade so se opušale; čistost se je skrbniši jela var-

vati; mladina je postajala po ti pobožnosti bogaboječnejši in nedolžniši; mlačni so se vnemali za svetejši življenje, ker jim je oči odpiralo *večkratno sprašanje vesti*, in *pogostni sklepi* so jih spravili iz nesrečne mlačnosti; pobožni so vidno rastli in pribirali v dobrih in lepih čednostih. — Tudi v telesnih potrebah je pomagal Bog mnogokrat po prošnjah sv. Alojzija.

Kakor hasnovita in koristna je ta šestnedeljna pobožnost vsakemu človeku, posebno pa mladini; naj vender popraša vsak spovednika za svet, bi jo li opravljal ali ne. — To je gola resnica, da nikdar ne zabrede človek, ki *pogosto* pa *vredno* prejema sv. rešnje Telo, v take hudobije, v kakoršne se pogrezvajo mlačni in brezvestni opuščenci in zasmehovalci tega sv. zakramenta.

Kdor tedaj želi sv. Alojzija častiti in posnemati lepe njegove čednosti (to je namreč svetnikom naj ljubši češenje), ima v téh bukvicah vodilo, kako zamore v čast sv. Alojzija opravljati od sv. cerkve potrjeno in z odpustki obdarjeno šestnedeljno pobožnost.

Bog naj obudi z žarki milosti svoje obilno sadu!

I.

NAUK

od šestnedeljne pobožnosti sv. Alojzija.

~~~~~

Kdor želi sv. Alojzija goreče častiti in si pridobiti obilnega sadu za zveličanje, naj zvesto spolnuje te vodila :

1. Moli vsak dan skoz celih šest tednov v čast sv. Alojzija, po 6 Očenašev, 6 češenih Marij in 6 čast Bogu . . .

2. Beri vsako nedeljo te pobožnosti prav prisrčno in zbrano nekaj življenja sv. Alojzija, ter se v tednu spominjaj, kaj si v nedeljo bral in

prizadevaj si, da boš sv. Alojzija častil s posnemanjem tistih čednost, ki so ti bile v nedeljo pred oči postavljene.

3. Sprejmi prav goreče vsako nedeljo te pobožnosti sv. zakramente, ter ponavljaj čez teden v nedeljo storjene sklepe.

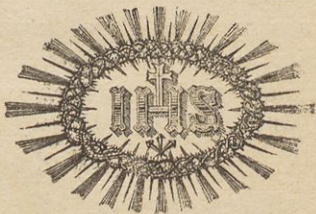
4. Varuj se skrbno greha, celo majhnih napak; beži pred grešno prilžnostjo, slabo tovaršijo, lenobo, praznimi pogovori, radovednostjo itd.

5. Spominjaj se pogosto sv. Alojzija; izročuj se mu v varstvo, in zdihni k njemu pri vsakem delu; opravljaj z dobrim namenom Bogu v povelicanje in sv. Alojziju v čast dolžnosti svojega stanu in druge dobre dela.

6. Tudi ne opušaj vnanjih spokornih del; krati si kaj jedi, in vsaj poželjivosti svoji ne strezi. Ne gledaj in ne poslušaj iz radovednosti,

govori prijazno in v potrebi, strezi rad bližnjemu, sosebno pa domačim.

7. Dela kršanske ljubezni o priložnosti vselej spolnuj; svari, uči zlasti otroke, dajaj dober zgled in za vse moli. Poskušaj tudi čenjenje sv. Alojzija širiti, ako govoriš o priliki od življenja in čednost njegovih.

Sporočila

sv. Alojzija do častiteljev svojih.

1. Premišljuj Kristusovo trpljenje.

Imej prisrčno pobožnost do trpljenja in smrti Jezusove; srce se ti bo otajalo in pri vsakem premišljevanji se bo topilo žarečih zdihljejev. Premišljuj skrivnosti Kristusovega trpljenja od umivanja nog do groba; vsako uro se spomni ene skrivnosti, premisli jo nekoliko, potem zdihni k Jezusu, moli in prosi ga kake posebne milosti takole: Češena mi bodi ura, ob kateri je moj Zveličar noge umival svojim učencam — presveto Telo postavil — krvavi pot potil i. t. d. Zavolj tolike ponižnosti ob umivanji nog mi dodeli, o Jezus! da

svoj napuh ukrotim in ponižno živim; ali: **Zavolj neskončne ljubezni svoje o postavljeni presv. Telesa te prosim, dodeli mi milost, naj bi te v tem sv. zakramentu vselej prav goreče prejel; ali: Zavolj krvavega pota na oljski gori, mi olajšaj in oslajšaj smrtno uro in me varuj satanovih sleparij i. t. d.**

Kdor ob vsaki uri D. Marijo in angelca varha časti, bo prav lahko tudi to premišljevanje opravljal. Stanovitno se drži te navade, in obilno sadu ti bo donesla, če tudi samo enekrati na dan premišljuješ. Premišluj zvečer

ob šestih: Jezus ves ponižen učencam noge umiva;

ob sedmih: Jezus presv. Telo v spomin svoje smrti postavi;

o b o s m i h : Jezus na oljski gori moli, krvavi pot poti, od Juda Iškarijota je prodan in potem vjet;

o b d e v e t i h : Jezus je bil pred vikšim duhovnam od hlapca neusmiljeno za uho udarjen.

Preden zaspiš, premišljuj zasramovanje in pretepanje, ktero je Jezus čez noč trpel; in zjutraj zopet premišljuj

o b š t i r i h : Jezusa zvezanega pred judovski zbor peljajo;

o b p e t i h : Jezusa Pilatu krivično tožijo;

o b š e s t i h : Herod Jezusa zasmehovaje ko norca belo obleče;

o b s e d m i h : Križaj ga! Baraba nam spusti! kriči druhal;

o b o s m i h : Rabeljni so razmesarili Jezusa ob krvavem bičanju;

o b d e v e t i h : Jezusa so s trnjem kronali;

o b d e s e t i h : P o n c i j P i l a t J e z u s a b i č a n e g a l j u d s t v u p o k a ž e , i n g a p o n e d o l ž n o v s m r t o b s o d i ;

o b e n a j s t i h : J e z u s n e s e t e ž k i k r i ž n a K a l v a r i j o ;

o b d v a n a j s t i h : J e z u s a m e d t o l o v a j e m a k r i ž a j o ;

o b e n i : J e z u s m o l i z a k r i ž a v c e s v o j e i n o b l j u b i r a j s k e s a n e m u t o l o v a j u ;

o b d v e h : J e z u s i z r o č i ž a l o s t n o s v o j o m a t e r J a n e z u i n J a n e z a M a r i j i , i n t o ž i s v o j o z a p u š e n o s t ;

o b t r e h : J e z u s i z r o č i s v o j o d u š o B o g u O č e t u , g l a v o n a g n j e i n u m r j e ;

o b š t i r i h : J e z u s o v a s t r a n j e b i l a s s u l i c o o d p r t a ;

o b p e t i h : J e z u s o v o t e l o v g r o b p o l o ž è .

2. *Posnemaj Jezusa in Marijo.*

a) Greh je edino hudo, ker samo greh te v pekel pahne. Celo

naj manji greh žali Boga, zato rej varuj se ga; rajši vse, tudi smrt pretrpeti, kakor bi Boga žalil.

b) Da se greha obvaruješ, brzdaj vse počutke, oči, ušesa, ker skozi nje hodi smrt v dušo. Ogibaj se vsake grešne priložnosti, slabih tovaršij, lenobe; govori samo v potrebi; imej v mislih Boga in svete reči ti bodo pa vse slabe želje zginile.

c) Če te vendar še skušnjave nadlegvajo, spomni se, da te božje oko povsod gleda in njegova milost te tudi podpira povsod, ako se češ bojevati zoper skušnjave.

d) Srca ne navezuj na svet, časno blago, veselje in druge stvari. Stvarjen si za Boga, ne za svet. Vse moraš enkrat pustiti, sam Bog ti ostane vekomaj.

e) Zarez spokorno naj bo tvoje življenje; zatiraj lastno voljo, in ne strezi mesu po njegovi poželjivosti.

Res je spočetka zatajevanje težko; ali veselje presega vse grenkosti, če prvo zoprnost premagamo.

f) **Ne obupaj** v stiskah in trpljenji. „**Kdor Boga ljubi**, se mu vse v prid končuje“. **Neizrečeno plačilo** je vsem obljubljeni, ki zemeljske nadloge voljno trpé.

g) **Išči svojega veselja v Bogu**; z **Bogam ravnaj**, **Bogu zaupaj**, **Bogu** vse dušne in telesne potrebe razodevaj. **Bog** se da najti vsem, ki ga željno išejo; **Bog** rad usliši, le prisrčno ge ljubi nad vse.

h) **Oziraj se rad** na križanega **Zveličarja**: v njem gledaš neskončno ljubezen božjo in neskončno nehvaležnost svojo. **Na križu** boš spoznal hudobijo greha, pa tudi trpljenje, ki čaka nespokornikov po smrti.

i) **Žareče ljubi Jezusa** v presv. zakramentu. **Njega ljubezen** do grešnikov je taka, da stanuje noč

in dan v prostovoljni ječi in hrepeneče pričakuje, kdaj ga bo prišel kdo kakih milost prosit. Obiskuj tedaj ob vsaki priložnosti Kralja nebes in zemlje na tem prestolu usmiljenja in ljubezni.

k) Imej tudi prisrčno ljubezen in trdno zaupanje do Marije, prečiste Device, matere božje in tudi svoje matere in besednice pri Bogu. Ona ne zapusti nikogar svojih otrok.

l) Po ljubezni tvoji do bližnjega se spoznava velikost ljubezni tvoje do Boga. Kdor bližnjega ne ljubi, mu ne pomaga v potrebah z besedo in djanjem, pa vender pravi, da ljubi Boga, je grd lažnik. Kako bo Boga ljubil, ki ga ne vidi, ker ne ljubi bližnjega, ki ga vidi? „Kar ste revežem storili, ste meni storili“, pravi Jezus!

Red,

po katerem naj kristjani živé.

(O. Fr. Neumayer-a.)

*Vse naj se zgodi spodobno in
po redu. I. Kor. 14, 40.*

Splošne vodila.

1. Bog ne tirja od nas posebnih del, samo greha se varujmo in natančno spolnujmo vsakdanje opravila.

2. Bog hoče, da vsakdanje dela pametno in zavedno opravljamo, ne pa samoglavno in površno.

3. Bog ne gleda toliko našega djanja, kolikor naše srce. To je pred Bogom storjeno, kar si kdo storiti prizadeva.

Te vodila spolnuj in boš rastel v dobrem. Po njih preiskuj vsaj vsak mesec stan svoje duše, da zveš, ali

greš proti nebeškim planjavam ali v peklenško brezno. Po teh vodilih naj napeljavajo k dobremu tudi gospodarji in gospodinje otroke in podložne svoje.

Posebne vodila.

1. Ob navadni uri ustajaj: „**vselej, urno, pobožno**“.

„**Vselej**“ vstani brez izgovora. Truplo je len hlapec, ki rad poléga; kdor ga sluša, mu bo pešala duša.

„**Urno**“ vstajaj brez pomude. Pogubljeni se bodo ob trobentnem glasu: vstanite mrtvi! počasi gibali, zveličani pa se bodo „urno“ iz grobov vzdigali.

„**Pobožno**“ vstajaj ko tički, kateri na vse zgodaj Bogu hvalo žvrgolé. Prični dan, kakor bi bil zadnji tvojega življenja.

2. Bodi pri sv. maši „**spodobno, pazljivo**“.

„**S p o d o b n o**“, ker se pobožnost srca razodeva in množi po „spodobnem“ vedenji. „**Svete reči za svete ljudi**“.

„**P a z l j i v o**“. Kdor zna brati, naj bere iz bukvic; kdor ne zna brati, naj moli žalostni rožnikranc. Začenja naj se z žalostjo nad grehi, kakor se začenja sv. maša z očitno spovedjo. Pri sv. evangeliji zahvali Boga za dar sv. vere in prosi razsvetljenja krivovercam in nevercam. Pri daritvi se skleni v srcu z mašnikam in prosi Boga, naj bi ta dar dopadljivo sprejel v tvoje zveličanje in vsih tistih, za ktere si dolžan moliti. Pri povzdigi presv. Telesa moli: „**O presveto rešnje Telo!** molim te in častim te! **O Jezus, Jagnje božje!** tebi živim, tebi umrjem, tvoj hočem biti zdaj

in vekomaj. Ozri se na ubogo mojo dušo, za katero si se voljno grešnikam v roke dal in trpljenje in smrt na križu preстал“.

Pri povzdigi presv. Krvi moli: „O presveta rešnja Kri mojega Zveličarja! O živi Jezus! tebe molim, tebe častim; bodi mi milostiv, bodi mi usmiljen; daj, da tvoja predraga Kri nad menoj ne bo zgubljena! — Oče nebeški! ne glej mojih grehov, temuč glej svojega Sina, in zavolj njegovega trpljenja, zavolj njegove smrti se usmili mene ubozega grešnika“. Pri sv. obhajilu obžaluj svoje grehe in obudi goreče želje, Jezusa prejeti. Popolno se mu izroči z besedami sv.

Avguščina: „Tvoj sem, tvoje so moje oči, ušesa, roke, noge, duša in vse. Ves sem tvoj, o Bog! daj, da bi bil tudi večno ves tvoj“.

3 Moli „**mirno, počasno**“.

„**Mirno**“ v kraji, kjer se srce ne moti in ne razmišlja; in takrat, kadar te nič ne preganja hiteti z molitvijo.

„**Mnogo** ljudi in mnogo opravil omadežva molitvo in spridi, kakor mušice sladke jedila“.

„**Počasno**“. Kdor moli, ne opravlja kaj malovrednega, zakaj bi tedaj hitel? Molitva obstoji bolj v zdihljajih srca, kakor v izrekovanji besedi.

4. Vedi se „**prijazno, varno**“.

„**Prijazno**“, da nikogar ne žališ, pa tudi ne bodi zamerljiv.

Večkrat bodi slep, gluhi in mutast, da mir ohraniš, ker Bog ni Bog prepira, ampak Bog miru.

„V a r n o“. Živiš med ljudmi, ne med angelci; ne zapeljujejo vselej, vendar večkrat. Rad se volk oblači v ovčjo kožo.

5. Pokoren bodi „**hitro, popolno**“.

„H i t r o“, kakor bi ti zapoved z nebes došla. Človeku se težko uklanjamo, Bogu pa lahko.

„P o p o l n o“, ne samo na videz. Bog, ki ti zapoveduje po vikših tvojih, te gleda, kaj in kako ti delaš. Češ Bogu mar grintovo ovco darovati?

6. Jej „**tečno, zmerno, spodobno**“.

„T e č n o“, da se škodljivih jedil in pijač zdržuješ. Strup je strup, če ravno je sladak. Ti moraš gospodariti poželjivost, ne ona tebe.

„Zmerno“, da bi še lahko kaj povžil, ko od mize greš. Vživajte darove božje za potrebo, ne pa zavolj poželjivosti.

„Spodobno“. Živina žre, človek naj jé.

7. Razveseljuj se, „pošteno, priljudno“.

„Pošteno“. Ogibaj se veselja, ki pripravi dušo v nevarnost ali zavolj druščin časa in kraja. Povsod te gleda božje oko in angel varh.

„Priljudno“. Človek je človeka spoštovati dolžan. Prst in voda ste dve različne reči; zmešaj ji, imaš blato. Predomače vedenje do svojega spola nas dela zaničljive, napravljaja jezo in prepir; z drugim spolam pa nevarnost donaša, ker zgine vsa sramožljivost.

8. Delaj „po redu, pridno“.

„Po redu“, da zapovedane dela vselej pred samovoljnimi oprav-

ljaš. **K**dor tako ravna, ne ravna po svoji glavi, ampak, kar je potrebno in koristno. **R**ed je „železnica“, ki nas vozi brez truda in ovinkov v namenjeni kraj.

„**P**ri dno“ s potrebnim dušnim in telesnim trudam. „**B**og te gleda; **B**og ti pomaga; **B**og te plača!“ **T**e li ne bo ta misel spodbadala? **K**dor ima **B**oga pred očmi in se pogosto v nebo ozira, naj pridniši svoje dela opravlja.

9. Premagaj se „**pogostno, močnodušno**“.

„**P**ogostno“, da se privadiš sebe gospodariti. **O**či, ušesa, jezik, roke, noge, grlo, ljubezen, jeza, poželjivost, strah, žalost, veselje te bodo nenadoma napadli, da bi te za seboj potegnili, pa krepko se jim ustavljaš. „**K**olikor se boš premagoval, toliko boš rasel v dobrem“, pravi **Tomaž Kempčan**.

„**M o č n o d u š n o**“. Delo in trpljenje okrepujete dušo in telo. Naj se še tolikrat težave povrnejo, z božjo pomočjo vse pretrpi. Kdor dolgo in pobožno živeti želi, naj se váruje mehkužnosti. Ljubezen božja in ljubezen s a m o s v o j n a se nikakor ne strinjate.

10. Opravljal radovoljno pobožnosti „**kratke**, in **prosto**“.

„**K r a t k e**“, ker dolgih ali ne boš dolgo opravljal, ali pa prav slabo.

Bog ne gleda, koliko storimo, ampak kako storimo. En zlat več velja, ko mnogo grošev; tako tudi kratke pobožnosti dobivajo ceno in vrednost po „gorečnosti in stano- vitnosti“, kakor tudi majhni demant vse druge kamne prekosi zavolj blišča in krepkosti.

„**P r o s t o**“. Te pobožnosti se brez greha smejo spremeniti ali

celo opustiti, če dušni prid kaj boljšega svétva.

11. Zdihuj k Bogu „**pogosto, resnično**“.

„**Pogosto**“ vsaj vsako uro enkrat. Kar je dihanje truplu, to je molitva duši. Kamor koli greš, kjer koli si, bodi vesel, bodi žalosten, v vseh nadlogah in okolišinah zdihuj k Bogu. Tvoji zdihljeji bodo predrli oblake, in milost božja te bo z nebes obrosila.

„**Resnično**“ v srcu, ne samo na jeziku. Češ prav moliti, se vadi Boga ljubiti v mislih in djanji. Ljubezen je ogenj, ki naj hitreje konča plevel našega srca.

12. Svete zakramente prejemaj „**željno, vredno**“.

„**Željno**“, ker Jezus sam nas vabi: „Velika večerja je pripravljena“. Če ne poželiš te večerje,

si se družih jedil napolnil. Izmeči iz sebe otrobe, da ti bo dišala nebeška mana. Tekne post truplu, pa duši napravljaj pogosto dobro večerjo.

„**V r e d n o.**“ Glej, da ne prideš brez ženitvanjske obleke, brez pobožnosti in božjega dopadajenja k angeljski večerji; drugač boš pahnjen v temo, kjer bo jok in škripanje z zobmi. Sv. obhajilo naj ti bo večerja, pri kateri vživaš Kristusa „zveličarja“, ne pa ostrega „sodnika“; pri kateri Kristusovo trpljenje „premišljaš“, ne pa „ponavljaš“; pri kateri duša uživa „milost in zastavo večnega življenja“, ne pa „večnega pogubljenja“.

13. Vest sprašuj „**vsak dan, skrbno**“.

„**V s a k d a n**“, ker vsak dan grešiš. Če tega ne storiš, se boš kmalo privadil grešiti. Če tudi ne moremo vseh grehov naenkrat opu-

stiti, jim moramo pa vsaj posamezno spodrezovati in ogibati se priložnosti.

„S k r b n o“. Kristus na križu naj ti bo zrkalo; v njem se ogleduj; po njem sprašuj svojo glavo, ušesa, oči, roke, noge, jezik in srce.

Življenje sv. Alojzija.

I. Alojzij otrok.

Oče sv. Alojzija, Ferdinand, je bil imenitnega rodu Goncaškega. Bil je grof Kastiljonski v Lombardiji, knez rimskega cesarstva in poveljnik vse vojske Filipa II., kralja Španjskega; tudi v rodu je bil z mnogo plemenitniki, zlasti z vojvodom Mantovskem. Mati sv.

Alojzija, Marta, je imela ravno tako slavne starše. Za mladih let je živela na dvoru Španjskem v blišču in časti pri Izabeli, kraljici in ženi Filipovi. Ko jo knez Ferdinand snubi, ona mnogo moli in Boga razsvetljenja prosi, potem se še le ženinu vda. Grofica želi sinka dobiti, da bi ga popolno Bogu posvetila. Bog usliši prošnjo pobožne matere, ter ji da sinka 9. sušca 1568. Bila je takrat v smrtni nevarnosti, pa ona sebe in dete izroči D. Mariji, in kmalo srečno povije. Vojvoda Mantovski, prvi sorodnik (žlahtnik) in krstni boter, imenuje dete Alojzija. Grofica dobro spozna naj večjo dolžnost matere, da namreč otroke pobožno odreja, ker bo mogla oster odgovor od njih dati. Zatorej kmalo uči Alojzija, kako ima pobožno sv. križ delati, spoštljivo izgovarjati sv. imeni Je-

zusa in Marije in nedolžne ročice proti nobesam povzdigati. Ker pri otrocih naj več zgledi zdajo, je pogosto ž njim molila in ni pri njem trpela kar nobenega malopridneža. Za vse dobro mu vnema mlado srčice in Alojzij postane tako miločuten, da mu zadostuje sam spomin: „Alojzij! to Boga žali“, ko bi pri družih otrocih še šiba malo opravila. Zavolj take gorečnosti in nedolžnega obličja ga vsa družina sploh „angeljčka“ imenuje.

Bog pa je hotel dati ljudem v sv. Alojziji razun čiste nedolžnosti tudi ginljiv zgled ostre pokore. Oče Ferdinand, ki je od mladosti na kraljevem dvoru živel v šumu in blišču, je bil tudi posvetne časti in slave željen. Kakor si mati prizadeva pobožno zrediti sinčka Alojzija, tako se trudi oče po ravno tem Alojziji blišč, čast, slavo in veljavo

svojega rodu povikšati, in želi svojega ljubljenca dobro izuriti v vojaških vajah. Vse igrače morajo vojaške biti in še le 4 leta starega sinka vzame oče celo v taborišče pri mestu Kasale, kjer so se bili vojaki za vaje zbrali. Tukaj med vojaki se privadi Alojzi dveh napak. Grom kanonov je rad poslušal; vzame tedaj spijočemu vojaku smodnika (pulfra), natolče kanon, ter ga sproži. Ta igrača mu je bila smrtna nevarnost, ker ga je kanon močno nazaj pahnil, skor strl. Med vojaki se je bil tudi kletvic in slabih besedi privadil, ter jih rad ponavljal, ker se mu je množica vselej dopadljivo smejala. Samo v tem se je sv. Alojzij še v otročji nevednosti pregrešil, in vendar doma od matere posvarjen urno svoj pregrešek spozna, ga obžaluje in pokori ostro vse žive dni. Odzdaj se pred Bogom

popolno ponižuje, sebi kar več ne upa, vedno moli v samoti in tihih kotičih in svete bukve prebira. Sklene že tudi Mariji v čast duhovsko opravilo in sedem spokornih psalmov vsak dan kleče moliti, in ta svoj sklep je tudi do smrti verno spolnoval. V osmem letu je že lesketala Alojzijeva pobožnost, in če bolj jo je svetu prikrival, svetleji se mu je razodevala. Zdaj kar vse vojaške igrače zametava in vsa posvetnost ga mrzi; že zdaj spoznava vrednost časa in še otrok ima vendar že bolj vtrjeno pobožnost, kakor se navadno v sivih letih nahaja.

Že zdaj odkrije pobožni deček, kako malo ga veseli posvetna čast vladarjeva, ki bi jo imel zavolj prvenstva prevzeti, in kako rad bi jo prepustil mlajimu bratu Rudolfu, da bi se mogel Bogu popolno darovati.

Zapomini.

1. Glej, kako zgodaj začne Alojzij Bogu iz vsega srca služiti, in ti mende to edino najpotrebnejše delo v starost odkladaš.

Cvet in mozeg svojih kosti satanu daruješ, in Bogu puste kosti hraniš? Veš li, da boš starost doživel? Le kdor v mladosti Bogu služi, njega ne pozabi tudi v sivih dneh.

„Spominjaj se stvarnika v dneh mladosti, dokler ne dojdejo leta, od katerih boš rekel, da ti niso všeč“, govori sveto pismo.

2. „Slabi tovariši spridijo lepo zadržanje“. Zabredel je vanje sv. Alojzij brez vednosti in je bil zapeljan; ti pa jih celo išeš! „Kdor nevarnost ljubi, bo v nji poginil“, pravi sveto pismo.

3. „Strah božji je začetek modrosti božje“, greh pa je največi ne-

umnost. Ti češ biti moder in previden, pa si tak grešnik!

4. Nečista beseda porudéva sv. Alojziju obličje, in tebe ne prehaja rudečica, kadar kaj nesramnega slišiš. Gorje klafavcam! Sv. Pavel piše: „Iz vaših ust naj ne izhaja nobena nesramna beseda, kakor se svetim spodobi. Govorite samo to, kar pobožnost obuja“.

5. Prva svaritev poboljša sv. Alojzija, in kako dolgo že čaka Bog tvoje pokore? Pri tebi ne pomagajo ne hude besede, ne prošnje, ne nauki, ne žuganja; morde te samo šiba božja od greha odvrtača?

Molitev.

Nebeški Oče! glej nevarnosti, s katerimi me svet obdaja in od tebe odvrtača. Brez tvoje pomoči se moram pogubiti v o-

bilnih zapeljivostih, ki me noč in dan obdajajo. Ti, o Bog! si sv. Alojzija in toliko svetnikov iz njih otel, ne zapusti tudi mene, da se k tebi obrnem in tebi služim vekomaj. Amen.

II. Alojzij v Florenci.

Med tem je šel oče Ferdinand na vojsko. Komaj pa domu dojde, že zapazi, da se je Alojzij ves spremenil. To mu nič kaj ni všeč; mislil je namreč, da mora biti Alojzij bodoči grof in vladar; po visokem svojem stanu že v prvi mladosti bolj posvetno in bliščavno izrejen, in zatorej tudi urno vse potrebe za tako izrejo dobro premisli. Pošlje svoja sina Alojzija in Rudolfa v Florenco, glavno mesto Toskansko, naj bi se ondi na sijajnem dvoru nadvojvoda Franca Mediči zlasti v priljudnem vedenji olikala in

izurila v vsih vednostih. Nekaj časa stanujeta pri nadvojvodu, potem pa se preselita v drugo hišo, da bi se ondi laglje v tihoti učila. Vsak teden vendar hodita grofiča po visokem svojem stanu se zveseljevat v nadvojvodovo palačo. Alojzij bi bil prav rad te obiskanja opuščal, pa pokorščina ga je morala k njim. Nadvojvodice, enake starosti z Alojzijem, so ga prav rade imele in tudi vedno vabile, naj bi se nedolžnih veselil z njimi vdeležval. Alojzij pa se jih po moči ogiba in celo pové jim, kako malo ga vse to veseli, ker vse veselje ima on le v molitvi in svetih bukvah. Jutranje in večerne molitve in drugih pobožnost nikdar ni opustil in svete maše nikoli zamudil; tudi je opravljal vse svoje dela vsak dan po gotovem redu. Brez oporov in zaprek pa Alojziju ni šlo spod rok; mogel se je premagovati, preden je ukrotil telo in vse počutke podvrgel

postavam božjim, ker je bil tudi iz poželjivega mesa in vroče krvi. Ali on je ljubil Boga in ta goreča ljubezen mu je slajšala vse grenkosti, ter mu podelila zmago v boji s poželjivostjo.

Natančno je preiskoval Alojzij vsak dan svojo vest, in kmali zapazi z veliko žalostjo neznan brezen, kamor bi ga gotovo hitro jeza zapeljala, če je zgodaj popolno ne uduši. Previdi tudi, koliko druzega časa bi mu ukradle okoliščine plemenitega rodu, ako se jim uda, in kako nevarne so njegovi čistosti. Zatorej se še skrbnejše zavaruje; oči kroti, brzda jezik in ušesa, in zatira vse počutke poželjivosti; išče samote in tihote, ker mu je križani Jezus stokrat ljubši, kakor vse bliščeče in šumne veselice dvorjanov. Skušnjavam ne dovoli prostora v svojem srcu, zatorej vedno ali moli ali se uči; kolikor težavniši je kaka reč, toliko gorečniši se je loti,

ker se tako zatajevanja vadi in duh njegov celo nič časa nima za prazne, grešne misli. Alojzij je sklepal nauk in druge dela z molitvo in zatorej je postajal vsak dan Bogu prijetnejši. Bil je zgled ponižnosti in pokorščine, ker ni nobenkrat zoper povelja učiteljev ravnal. Rad je prebiral življenje Kristusovo, in zatorej je gorelo njegovo srce in tudi od milovanja solzele, ko je premišljal bitko njegovo trpljenje, do kterega je imel vse žive dni prisrčno pobožnost. Častil je tudi Marijo prečisto Devico, in trdno je sklenil nje deviško čistost posnemati, ker je jasno spoznal vrednost in ceno čistega srca pred Bogom in ljudmi, in tudi neskončno ljubezen Matere božje do deviških njenih otrok.

Da bi si naklonil to nje ljubezen, je pripravljen vse prestati, celo življenje darovati. O pač so rajale nebesa, ko poklekne devetletni deček

po spovednikovem dovoljenji pred podobno Device vsih devic, ter obljubi Bogu in Mariji, da hoče do zadnjega zdihljeja telo in dušo čisto ohraniti! **O** nepopisano veselje presv. Trojice, Marije, angeljskih korov in vsih nebeščanov! Nebesa pričajo to obljubo in Bog blagoslovi ta trdni sklep.

Zapomni.

1. Lep zgled je sv. Alojzij učencam. Mnogo je molil, pa se pri vsem tem vendar mnogo naučil. Pomuda v vsakdanji potrebni molitvi ne zakasnuje dela, temveč ga pospešuje, ker božji blagoslov na delo vleče.

2. Z molitvo in pridnostjo sklepa sv. Alojzij čistost in pošteno vedenje. Vedno pregleduje svoje srce; vsak dan skrbno sprašuje svojo vest, spozna namreč, da ste mladenču največi lepota čistost in pošteno zadržanje, ker so brez teh najučenejši

možje grdobe v božjih očeh. Čas vé on po vrednosti ceniti, in ga ne trati in ne zapravlja s praznimi ali celo pregrešnimi pogovori, in zatorej mu ga tudi ne primanjkuje ne za molitvo ne za uk.

In koliko drazega časa sedanji mladenči in deklice pomoré! Koliko ga za to porabijo, da dušo in telo spridijo, ko bi ga imeli obračati v molitvo in potrebni uk!

3. Sv. Alojzij obljubi vedno čistost. Tudi ti moraš brez obljube čist biti po svojem stanu. Samo čisti bodo Boga gledali; nečistnik pa je gnjusoba v božjih očeh in spridi dušne in telesne moči.

4. Sv. Alojzij ima prisrčno ljubezen do prečiste Device Marije in jo časti s posnemo njé čistosti. Ti svetnikov ne častiš, ako njih zglede ne posnemaš; ti nisi vreden Marijin rejenček biti, ako ne ohraniš čistosti.

Molitev.

Tvoja milost, o najsvetejši Bog! je ohranila sv. Alojzija vsredi spačenega sveta popolno čistega in svetega, da je bil kakor angel v telesu; oh vlij tudi v moje srce tako ljubezen in gorečnost do sv. čistosti, in dodeli tudi meni milost in pomoč, da vse skušnjave zoper to čednost stanovitno odvracam in premagam. Amen.

III. Alojzij prejme prvič sv. zakramente.

Alojzij se je Bogu popolno daroval, zatorej tudi spolnuje vedno skrbniši ta svoj sklep. Spozna po božjem razsvetljenji, da so k pobožnemu življenju sv. zakramenti naj potrebnejši. Lahko si mislimo,

kako skrbno se je za prvo spoved pripravljaj, ker je že pred vsak dan natanko svojo vest spraševal. Žalost njegova nad slabostmi (grehi se celo imenovati ne smejo), je bila taka, da je zavoljo srčnih bolečin pri spovedi omedlel. Zdaj po spovedi kroti še skrbnejši poželjivost mesa in beži na vso moč pred vsako senco greha. Vedno bolj pa se zdaj vnema v njem pobožnost do križanega Zveličarja; celo pogled na bitko martro mu že oči s solzami vtaplja, in vedno objokuje svojo mrzloto do njega. Pri pridigi ima oči, ušesa in srce samo besedi božji odprte, in prisrčna pobožnost njegova pri sveti maši se ne da nikakor popisati. Nikoli več mu ne uide nobena jezna beseda, večidel molči in se vede tako krotko in pohlevno, da celo strežaja prosi, naj mu to ali to stori. Lenobe se

varuje skrbniši od živega ognja, ker je ona mati vseh pregreh. V družčino le primoran hodi, pa še tukaj med veselicami in šumam se pogovarja njegov duh samo z Bogom. In ravno na bliščavnem dvoru v Florenci je začel Alojzij, kakor je sam rekel, še le spokorno živeti.

Enajst let star, pride Alojzij s Florence v Mantovo. Tukaj prestopi prvo od Boga poslano skušnjo, nevarno mrzlico; pa prav prisrčno se raduje, da more kaj za Boga trpeti. Ker je bila bolezen trdovratna, so mu mogli zdravniki najostreji post zapovedati. To je bilo Alojziju prav po volji; vse njih zapovedi je natanko spolnoval, jed in pijačo si kratil in od tod izvira prečudna njegova zmernost, ktere potem ni opustil do smrti. Spočetka ga ta post težko stane, pa vedel

je, kako potrebna je zmernost za ohranitev čistosti. Tudi med boleznijo ne otrpne gorečnost njegova, temuč vedno opravlja navadne svoje pobožnosti, še celo pomnoži se njegova gorečnost po ozdravljenji. Samo od Boga se hoče pogovarjati, in če ne najde takih ljudi, se rajši v samoto utegne in ondi premišluje.

Alojzij v Mantovi vedno boleha, zatorej ga pošljejo stariši v Kastiljone, kjer veje čistejši in zdravši sapa čez gore. Prisrčno se zveseli mladeneč, ko sme zapustiti mesti šum in se podati v zaželeno samoto. Še le dvanajst let star že prebira latinske bukve; sosebno ljubi življenje svetnikov in bukve polne božjega duha.

Alojzij pa ni sebično samo za se skrbel; tudi bližnjega je on presrčno ljubil; kdor hoče namreč ljubiti Boga, mora ljubiti tudi podobo nje-

govo, vsakega človeka. **Z** vsemi ravna Alojzij krotko in ljubeznjivo; po vsi moči odvrta greh in božje razžaljenje. **O** kregu in razporu prigovarja in prosi tako milo, da mu mora naj trši srce prijenjati, in zgledu njegovemu se ne ustavlja tudi naj hudobnejši trdovratnež. **T**ri najsto leto pripelja Alojziju presrečni dan prvega sv. **O**bhajila. **R**avno o ti dobi pride **K**arol **B**oromej, kardinal in nadškof **M**ilanski, po apostoljskih svojih opravilih tudi v **K**astiljone. **G**rof **F**erdinand ga prosi, naj bi stanoval v gradu pri njem; pa pobožni nadškof se rajši k ondotnemu duhovnu prebivat poda. **A**lojzij svetemu možu spodobno čast skaže, in zdaj se pogovorite te svete duši s popolnem zaupanjem. **S**veti mož spozna v Alojziji čisto dušo, belega golobca, zalo nevesto nebeškega ženina **J**ezusa **K**ristusa,

in zatorej tudi on sam nahrani zevajočo njegovo dušo s Kruham močnih, z angelsko jedjo. Nič ne opomnim skrbne njegove priprave, nič ne opomnim žareče njegove ljubezni in ponižnih občutljejev njegove nevrednosti. Vse to se ne da popisati, le ta skuša njegovo veselje, sladkost in nebeško zamaknjenost, ki vredno prejme Jezusa v presv. zakramentu.

Zapomini.

1. Sv. Alojzij se je vseh napak, ki jih je v otročji nevednosti storil, in mu niso bile v greh štete, s tako žalostjo spovedal, da je omedlel. Tudi ti moraš svoje hudobije obžalovati, in če tudi nimaš Alojzijeve žalosti, vedi, da ti brez žalosti in resničnega poboljšanja grehi ne bodo odpuščeni.

2. Sv. Alojzij je sprašal vsak dan svojo vest, da je vir svojih slabost zamašil. Posnemaš tudi ti sv. Alojzija? Kdor se hoče greha obvarovati, mora korenino njegovo (slabo nagnjenje) izpuliti, preden seme vsih slabost zaduši.

3. Po perji se tiček spoznava in človek po družčini. S kom se ti zveseljuješ? s svetom ali z Bogom? „Kadar moliš, ti z Bogom govoriš; kadar bereš svete bukve, Bog s teboj govori“, pravi sv. Avguštin.

4. Si obračaš v dušni prid vse težave z voljnim trpljenjem? „Kogar Bog ljubi, tega tepe“.

5. Hrepeniš prejemati Kruh življenja? Kako se pripravljaš za vredno prejemanje sv. zakramentov? Kadar človeku dober kruh ne diši, je nevarno bolan; kdor pa nebeški Kruh nevredno vživa, vživa z al-

tarja večnega „življenja“ večno „pogubljenje“.

Molitev.

O Bog, ki nam sv. Alojzija ne postavljaš samo v zgled svetosti in nedolžnosti, temuč tudi v posnemanje spokornosti in popolnosti, dodeli nam milostno, da ga bomo posnemali vsaj v pokori in poboljšanju, ker ga nismo posnemali v nedolžnosti. To nam dodeli po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

IV. Alojzij v Montferatu.

Grof Ferdinand pokliče svojo rodovino s Kastiljone v Montferat. Misli namreč, da se bo Alojzij pod njegovim vodstvom utrdil v zdravji, znebil prenapete pobožnosti in vdal njegovim željam.

Pot iz Kastiljone nastopijo. V prvi kočiji se vozi mati s strežaji, v drugi oba grofiča z učiteljem svojim; Rudolf sedi na prednjem sedežu, Alojzij in učitelj pa na zadnjem. Pot jih pelja čez derečo vodo, ki se je bila ravno po jesenskem deževji jako narastla. To jih vendar ne zadržuje, ampak božjemu varstvu se izročivši naravnost čez vodo gredo. Prvi voz brez nevarnosti prebrede, ali drugi se zavaljo valov čez sredo prelomi, da sprednji del z Rudolfom konji srečno prepeljejo na drugo stran, zadnji pa plava z Alojzijem in učiteljem po vodi in se hoče vsak hip prevrniti. Vendar božja previdnost pripelje konec kočije na izdrto deblo, in od tod reši drzen mož oba nesrečnika. Vsa rodovina zahvali Boga v bližnji kapelici za milostno rešenje in potem dalje odrinejo v Montferat. Tukaj napravlja

grof Ferdinand veselice za veselice, da bi pregnal otožnost in resnobo Alojzijevo. Pa zastonj je vse prizadevanje očetovo; Alojziju ostane še vedno stokrat milejši samotna Kastiljonska, kakor naj slajši muzika, naj mičnejše veselice in naj sijajnejše družbe. Dobro je vedel angelski mladeneč, da le v samoti prigovarja Bog človeškemu srcu; zatorej je tudi mnogokrat zavidal pušavnikom strašne brloge v brezljudnih pustinah. Pri molitvi in branji sv. bukev pa ni pozabil Alojzij svojih dolžnosti; molitvo in učenje je on po bratovsko sklepal in vsakemu svoj čas odločeval. Zavalj svetega življenja že trinajstletnega mladenceka vsak spoštuje, celo stariši se mu ne upajo prepovedati preostre spokornosti, čeravno si je ž njo hujšal po bolezni ostalo slabost. Svoje molitve je opravljal Alojzij z vso

gorečnostjo. Zjutraj najpred celo uro klečé premoli in premišljuje; sveto mašo poslušá tako zbrano in pobožno, da je njegov zgled vse pričujoče, celo zaničevalce sv. vere v srce ranil in k dobremu obujal. Zvečer je zopet celo uro molil in se nikakor ni pred ulegel, dokler ni vredil svoje vesti tako natanko, kakor bi mogel še nocoj pred sodbo stopiti. K sv. obhajilu se je že prejšnji dan pripravljá in še čez polnoč klečé molil. Za molitvo si je iskal samote in tihote, da ne bi bil razmišljen, kar se mu je spočetka rado primerilo. S postom, ki so mu ga bili zapovedali zdravniki zavolj zdravja, še ni bil zadovoljen; torej si ga še sam nekaj naloži. Ob petkih in sábotah zjutraj in zvečer ni zavžival nič družega, kakor kruh in vodo. Kadar je pa mogel jesti pri grofovski mizi, je jemal samo tiste je-

dila, ki so mu bile najbolj zoprna. Pri tako ostrem zatajevanji pa ni bil nikoli pust in čmern; vedno je prijazen; ljubezen in nebeška radost mu sijete z angeljskega obličja. Čeravno plemenitega rodu in poln redkih čednosti, je bil vendar vedno ves ponižen proti višjim in nižjim, posebno pa starišem in učiteljem.

Iz duhtečega venca čednosti njegovih blišči najprijetnejši bela lilija brezmadežne čistosti. Zlasti v čistosti ima biti sv. Alojzij zgled vsem dušam; on je bil tako sramožljiv, da je hitro ubegnul, ko bi bil imel enkrat v igri senco deklice na zidu poljubiti. Rudečica ga je vselej oblila, kadar je kdo spregovoril kako nepošteno besedo, in večkrat je v tacih priložnostih zdihnil: „Močno se mi smilijo vsi, ki se kaj prehité v govoru“. Nobene reči se ni bolj bal, kakor priložnosti in okoliščin, ki so

protile otemniti svetli biser njegove čistosti in vselej ga je spreletela groza, kadar se je spomnil žuganja Kristusovega vsem pohujševalcem.

Njegovo srce je bilo čist tempelj sv. Duha.

Pobožnost, strah božji in ljubezen samote obudé nekterim strežajem željo zvediti, kaj neki počne sveti mladeneč v svoji sobi. Dolgo so ga zalezovali, pa vselej je ali pri bukvah sedel ali pred sv. križem ali D. Marijo sklonjen molil; kar ga zapazijo enkrat, ko se je ravno bičal (gajžljjal). Milo se je vsak zjokal, kdor ga je le videl, vsi so ginjeni zdihovali: „Oh, mi grešniki hrepnimo veselic, in ta nedolžni mladeneč, ki se nikoli nam enako pregrešil ni, oh ta pokorí deviško svoje telo zavolj majhnih napak!“ Ta pogled je marsikoga resnično spokoril inboljšal.

Zapomini.

1. V nevarnostih se skazuje vrednost čiste vesti in moč trdne zaupnosti v Boga. Kdor se Boga boji, se na svetu ničesar ne boji. Kdor pobožno živi, zaupanja do Boga nikdar ne zgubi.

2. Krotiš svojo poželjivost v jedi? Nikdar v dobrem rastle ne boš, dokler v jedi iščeš svojega veselja.

3. Pogosto in rad išči samote. „Čem jih peljati v pušavo, in tam bom njih sercam govoril“, pravi sv. pismo.

4. Se ne sramuješ svoje rudečice na licu, kadar nesramneži hvalijo nesramnost, in zaničujejo sramožljivost in čistost? „Kdor se mene sramuje, tega se bom tudi jaz sramoval pri nebeškem Očetu“, govori Kristus, večni Bog.

Molitev.

O Bog! dodeli mi zaupanje v tvojo dobroto, daj mi milost, da se na svetu ne bom drugzega bal, kakor samega greha. Vdihni mi ljubezen do zatajevanja, da bom gospodar svojih počutkov in s čistim srcem pred tvojim obličjem hodil. Amen.

V. Alojzij na kraljevem dvoru.

Samo polleta je smel Alojzij ostati v Montferatu v tihi samoti. Častizeljni oče ga kmalo prestavi iz ljubega zavetja v šum posvetnega življenja; pa v ti nevarni skušnji se je vtrdila njegova pobožnost.

Marija, vdova nemškega cesarja Maksimilijana II., je želela obiskati brata Filipa II., kralja Španj-

skega. Ta jo je hotel prav slavno sprejeti. Množica laških plemenitnikov, med njimi tudi grof Ferdinand, se ji je mogla na potu pridružiti in slaviti nje prihod v kraljevo mesto Madrid. S plemenitniki sta mogla tudi Alojzij in Rudolf v bliščečih oblačilih veličiti cesaričini prihod. Kar zamore mikati, prevzeti in omamiti človeške občutke, vse je v veliki obilnosti lepšalo in zališalo nje potovanje po deželi in bivanje v mestu Madridu.

Spremljevalci se vsi leskečejo čistega zlata; po vsih vaseh, trgih in mestih jo sprejemajo s kraljevo častjo, in ljudstva se nabira nešteta truma od vseh strani. Take okoliščine bi bile živega duha, kakoršen je bil Alojzijeve, omamile in ga pogreznile z visoke popolnosti, na katero je z velikim trudom došel, v neznan prepad mlačnosti. Pa Alojzijeve

pobožnost je bila pregloboko vtrjena; od vseh strani dereče skušnjave, v ktere se je nerad in samo iz pokorščine podal, jo niso mogle nič pretresti. Skrbnejši od pred se varuje posebno zdaj vse razmišljenosti, in v šumečih valovih dvorjanskega življenja ne zgubi nikdar Boga spred oči; celo navadne svoje molitve opravlja zvesto, naj ga stanejo še toliko truda in zoprnosti.

Z Laške so nastopili pot po morji. Že so bili na sredi morja; ni se vidila razun neba in nezmerne vodene planjave nobena reč, kar zaženo strašan glas, da švigajo blizo njih turške barke z morskimi tolovaji, ki prodajajo vse vjete ljudi, kakor živino, v hudo sužnost. Vsi oblede, vsi se tresejo; samo Alojzij vzklikne ves navdušen: „O, da bi nas hotel Bog storiti mučenike (marternike) sv. vere!“ Nevarnost

vendar zgine in srečno dojdejo v Madrid, kjer so bili z nepopisano častjo sprejeti.

Alojzij dobi zdaj častno službo pri kraljeviču Jakobu in se dalje uči višjih vednost. Tako dobro je v njih napredoval, čeravno molitve nikoli ni opuščal, da so ga vsi občudovali. Ferdinand je tudi želel, da bi se učil po zgledu družih plemenitičev boriti in plesati; pa nikakor se ni udal Alojzij njegovim željam, ker je vedil, da se té dve vednosti, borjenje in ples, celo nič ne strinjate s stanom, ki si ga želi izvoliti.

Vender nista ostala blišč in šum, v katerih je mogel Alojzij iz pokorščine živeti, brez vsega nasledka. Zavaljo obilnih opravil ni mogel toliko moliti, ne tako pogosto k sv. obhajilu hoditi, kakor popred. Ker mu tedaj gnada božja bolj po

malem dohaja, začne hirati gorečnost njegova in pokažejo se prirojene slabosti. Toda Bog ne zapušča svojih ljubljencev, če tudi začno v dobrem pešati; usmili se jih, pomaga jim, in z njegovo gnado razsvetljen spozna kmalo tudi Alojzij svojo nevarnost.

Toliko gorečnejši zdaj moli, poostri spokorne dela in zavoljo večje nevarnosti brzda tudi skrbniši vse počutke. V ti potrebi mu pošlje Bog skušenega spovednika, da je kmalo sedanja njegova pobožnost prejšno preseгла. Pogosto moli v kakem skritem koticu ali prebira z velikim pridom bukve Ludovika Granaškega: „Navod k pravemu premišljevanju“, ter je tudi sklenil odsihmal vsak dan vsaj eno uro premišljevati. V ti goreči spokornosti pa ni opuščal svojih dolžnost, čeravno so mu bile posebno opravila na kraljevem dvoru

nadležne zavolj vedne priložnosti k razmišljenosti. Poželjivost mesa je vedno zatiral; še postil se je na kraljevem dvoru in ob postnih dneh ni vžival čez dan nič družega, kakor eno jajce in nekoliko kruhka. Kako skrbno je krotil svoje počutke, zlasti oči, nam priča sam, da nikdar ni pogledal cesarice v obličje in jo tudi ni poznal, čeravno jo je videl vsak dan na kraljevem dvoru.

Posvetna nečimurnost se je pristudovala Alojziju bolj in bolj celo na bliščočim kraljevem dvoru. Rad vidi svoje strežaje zelo oblečene, ali sebi ne dovoli nobenega lišpa, zlata in svile (žide) se brani z vso močjo, in le črna že obnošena obleka mu naj bolj dopade. Kadar se mora iz pokorščine drago in bliščavno napraviti, se kmalu sleče in ves kinč vrže od sebe. Njemu sta bila najdražji zaklad „lilija nedolžnosti“ in

najljubši kinč „gnada božja“; zanje bi bil dal vse zlato in drage kamenje, celo življenje. Zavolj velike svoje ponižnosti je bil večkrat špotovan, vendar je ni opustil nikoli, in slednjič jo začne še oče tako spoštovati, da mu ni zameril, če tudi ni imel suknje po novem kroji vrezane ali je kako šego zanemaril. Tudi zavoljo molitve je bil Alojzij večkrat okregan. Hodil je molit v samotne kotiche, in nikjer ga niso mogli najti, kadar je obiskat prišel rodovino njegovo kak mogočen plemenitaž.

Pa vse grenkosti potrpi Alojzij; on, ki ni žalil žive duše, on, sama ponižnost in dobrotljivost, prenaša sirovosti družih z neznano krotkostjo. On želi samo Bogu dopasti in služiti; ne išče ljubezni ne časti dvorjanov, in vendar so ga vsi čislali in spoštovali. To nam potrди sledeča prigodba.

Kraljevič Jakob, bodoči gospodar cele Španjske, stoji en dan pri odprtem oknu, kar mu pihne veter v obraz. V otročji domišljiji mu urno veli, naj ga nič več ne nadlegava. Spodobno pristopi Alojzij, ter mu tako govori: „Kraljevič! vi imate oblast zapovedovati ljudem, Bogu, gospodarju vseh reči, pa ne; njemu ste tudi vi pokorščino dolžni“. Celo kralju je dopadel ta odgovor in zavolj njega je tudi Alojzija pohvalil. Tako je ostal Alojzij v ognji nevarnosti in skušnjav, v morji sladnosti in mehkužnosti neoskrunjen — nedolžen Angelček. Njegovo truplo je bilo iz pokorščine med šumom sveta, duh pa se je z Bogom radoval po nebeških planjavah.

Zapomini.

1. Svet želi vsako nedolžno dušo oskruniti in satanu v oblast

spraviti; boj se tedaj sveta, drži se vedno Boga, moli goreče in varuj se družčin. „Boj se božje zamére, ne pa zamére sveta“.

2. Kakor se ne smeš bati zamere svetá, tako tudi ne išči dopadenja in hvale ljudi. Zavolj ljudi ne začenjaj nič dobrega; zavolj ljudi tudi ne opuščaj nič dobrega. „Ako bi zavolj človeškega dopadenja živel, bi ne bil služabnik Kristusov“, pravi sv. Pavel.

3. Lenoba je mladini najhujši sovražnica; lenoba je mati vsih pregreh. „Skrbi, da te satan nikdar ne najde brez dela“, piše sv. Jeronim.

4. Skozi oči hodi smrt v dušo; zato jih kroti in z Davidom moli: „O Gospod! odvrčaj moje oči, da ne bodo gledale nečimurnosti.“

Molitev.

O Gospod, moje pribežališče! ti me ovaruj povodnje pregreh, ki deró po vsem svetu in proté udušiti vso pobožnost, čistost in nedolžnost. Ti sam, o Gospod! me zamoreš rešiti; tedaj te prosim, ovaruj tudi mene, kakor si ovaroval sv. Alojzija v najhujih skušnjavah zoper sv. čistost, in prihrani me za nebeško kraljestvo. Amen.

VI. Alojzij ob volitvi stanu.

Edina želja Alojzijevega je bila ta, da bi zamogel kmali kmali stopiti v dohovski stan. Toliko srčniši je poželel tega stanu, kolikor bolj je spoznaval težave deželskega vladarstva, ktero bi imel prevzeti zavolj

prvenstva svojega, in kolikor jasneji je prividel nevarnost, ki ravno v tem visokem pa težavnem stanu proté od vseh strani pobožnosti in zveličanju. Prepričan je bil, da bi doživel v tem stanu reči, katerim ne bi mogel prizanesti zavolj pokoja vesti; prepričan pa je tudi bil, kako malo pomaga vedna graja in vedno strahovanje; prepričan je bil, koliko nehvaležnosti bi si napravil, zraven teh nadlog pa še postavil v nevarnost zveličanje svoje duše in si na glavo nakopal strašan odgovor za zveličanje svojih podložnih.

Sklene tedaj, da hoče svojo dušo zveličati in zatorej mašnik postati.

Ta sklep dela Alojziju veliko čast, ker je jél svoj stan voliti na kraljevem dvoru, v bliščavni nečimurnosti, med veselicami in sladnostjo dvorjanov in ga je tudi srečno izvolil.

Mašnik sklene biti, pa močno ga skrbi, kako bi si sprosila privojenje očetovo za ta stan. Hoče se tudi popolno utegniti nevarnostim in skušnjavam duhovnov, zatorej želi redovnik (mnih) postati, ker ga potem ne veže nič več na svet in zamore skrbeti edino za zveličanje svoje. Zdaj še ne vé, v kateri red bi stopil, Da bi mu Bog razodel svojo voljo, pomnoži post, gorečniši moli in sv. Duha razsvetljenja prosi.

Priljubilo se mu je življenje oo. Kapucinov, Barnabitov in bosih Karmelitov. Dolgo je mislil, katero bi si izvolil, kar bere enkrat misijonska naznanila iz dežele Indije. Trud in obilna žetev teh oznanovalcev sv. vere ga tako gineta, da ves gori njim enak postati, vinograd Gospodov obdelovati in celo kri preliti za Kristusa. Bili so pa ti vojščaki skor sami Jezuiti, zatorej tudi on hrepeni

Jezuit postati. Ta red mu je do-
 padel tudi zato, ker ga je še oživljala
 popolna gorečnost sv. Ignacija; ker
 se v njem odpové s posebno obljubo
 vsak ud vsi cerkveni časti; ker se
 pečajo ti redovniki s krščansko iz-
 rejo otrok, časte goreče blaženo **D.**
Marijo in širijo nje češčenje tudi med
 ljudstvom. Vse te postave jezui-
 tovskega reda so mu bile prav po
 volji; vendar sebi nič ni zaupal, če
 tudi se je postil in molil. V ta na-
 men prejme velike **Gospodnice** dan
 z najskrbniši pripravo presv. rešnje
Telo. Po sv. obhajilu pozabi v **Boga**
 ves vtopljen zemlje in nebes; klečé
 in na tla sklonjen trdno zaupa v
Boga, da mu bo gotovo razodel
 svojo voljo. V teh zdihljejih, v tem
 zedinjenji z **Jesusom** se mu zdi, da
 sliši **Marijo** govoriti: „Idi v družbo
 mojega **Sina**, in razodeni to svo-
 jemu spovedniku“. **Alojzij ves'vesel**

to pove spovedniku; ta je čez nekaj časa njegov sklep potrdil, pa mu tudi ostro zabranil, da ne sme stopinje dalje iti brez očetovega dovoljenja. Ko materi Alojzij svoj sklep razodene, se je veselila in Boga hvalila, da bo mogla vsaj enega svojih otrok njemu v čast dariti.

Zdaj začne Alojzij piti grenak kelh, ki mu ga je bil napolnil v poskušnjo nebeški Oče.

Brez očetovega dovoljenja ne sme nič storiti; pa kako si zamore upati, da bo dobil očetovo dovoljenje za tak ponižen, njemu nevšečen stan? Ferdinand ga je prisrčno ljubil; vse svoje upanje, zlasti povikšanje časti in slave svojega rodu je stavil v ljubega svojega Alojzija. In kakor blisk iz jasnega neba mu uniči ta sklep vso nado, mu razžene vse upe, in to ravno tedaj, ko jih je že skoraj

spolnjene vidil; ko so bile njegove-
mu ljubljencu zavolj častne službe
na kraljevem dvoru, zavolj spremitve
cesarice vse pota odprte k časti,
slavi in mogočnosti. Nikakor ne
more strpeti, v posvetni blišč ves
zaljubljeni mož, da mu hoče lastni sin
zlate upe, mične domišljije podreti.

Močno se je hudoval, ko mu
naznani grofica sinov sklep, in Aloj-
zija, ki je za materjo prišel do-
voljenja prosit, je zavrnil z ostrimi
besedami, kar sicer nikdar ni storil.

Spočetka misli Ferdinand, ta
sklep Alojzijev mora izhajati iz prego-
vora spovednikovega; zatorej poš-
lje urno ponj in mu očita to reč z
grenkimi besedami. Ta se pohlevno
zagovarja, da grofiču ni svetoval
celo nobenega stanu, da se mu je pa
zavolj prečudne njegove pobožnosti
že davnej dozdevalo, kar mu je
razodel še le pred malo dnevi. Ved-

ne prošnje Alojzijeve vendar prepričajo očeta, kako resnično želi iz vsega srca stopiti v ta stan. Pa ne dá se omehčati, temveč vse poskuša, kar bi zamoglo spremeniti ali pokončati sklep njegov.

Prvič se obrne do strica Alojzijevega, Franca Goncaškega, ki je bil general Frančiškanov in je prišel ravno v ti dobi po svojih opravkih na Španjsko. Ta skuša prav skrbno in previdno poklic svojega stričnika; pa slednjič potrdi grofu, da je sinov poklic božje delo. Vendar to očeta še ne gane. Prigodniši se kaže Alojziju druga priložnost.

Kraljevič Jakob umrje in Alojzija spusté s kraljevega dvora na dom k starišem. Odtod obišče z bratom Rudolfom bližnji samostan (klošter) jezuitovski; v njem mu je vse tako dopadlo, da pošlje samo brata domu, on pa ostane v samo-

stanu. Pa oče, komaj to zvé, že ponj pošlje in Alojzij se pohlevno uda volji njegovi. Po večkratnih prošnjah mu zasvita vendar nekoliko upa. Reče mu nekdam oče, da na Španjskem nikakor ne sme stopiti v duhovski stan, in ako se ne da preveriti v svojem sklepu, naj še nekoliko potrpi, da se vrnejo vsi nazaj na Laško, in naj si bo tamkaj poiskal svojega stanu.

Ko pride čez kaj časa Alojzij nazaj na Laško, prosi očeta, naj bi mu zdaj dovolili po dani obljubi stopiti v red jezuitovski. Pa zopet se skesa grof dane besede; ne more ga preprositi noben, ker misli, da je našel gotov pomoček, s katerim bo potresel in uničil sinov sklep.

Pošlje namreč oba grofiča, Alojzija in Rudolfa, na popotovanje na gornje Laško. Vsi grofji in knezi ju spremljajo z veliko častjo;

veselice se vrste za veselicami, ki mičejo in mamijo vse telesne počutke.

Tako sladno življenje, si je mislil Ferdinand, mora pregnati mojemu ljubljencu vsako željo do ostrih spokornost samostanov. Pa motil se je močno; Alojzij se je udal med veselicami knežjih dvorov še gorečnejši pobožnosti, ker so bile nevarnosti in skušnjave toliko hujši, in storjenega sklepa se ni znebil, temveč vtrdil ga je. Po vsi moči se je utegoval posvetni časti, zametaval je ves lišp in kinč života in kedar jo mogel po svojem stanu obiskovati visoko gospodo, je vse to storil zgolj iz pokorščine. Njegovo vedenje v vseh okoliščinah je bilo vedno krščansko. Ne moremo ga spremljati po vsih potih, pa ena sama zgodba naj nam zadosti, ki nam kaže bliščeči biser njegove čistosti.

Obišče nekdam imenitno gospo-
do; pri nji je našel množico pleme-
nitičev in med njimi tudi starca pri
sedemdesetih letih. Ta grdoust pri-
meša pogovoru nekatere nesramne
besede, kar vzdigne Alojzij ves
goreč svoj glas, rekoč: „Gospod!
se li nič ne sramujete vpričo toliko
plemenitih mladenčev tako ostudno
govoriti? To se pravi sebe in druge
v pregrešno nevarnost vpeljavati.
Mar ne veste, da spridijo slabi
govori dobre ljudi?“

Ko se povrneta grofiča domu,
upa Alojzij dobiti očetovo dovo-
ljenje; pa zastonj je prosil in prosil,
oče se ne da omehčati. Še enkrat se
obrne do najslavnejših mož, naj bi oni
sina skušali pregovoriti, in ako si
ne da odbiti misli do samostana,
naj bi stopil vsaj v tak red, v katerim
mu bo odprt pot do vsih cerkvenih
časti, ker bi v takem stanu še laglje

in več dobrega storil. Pa Alojzij se drži stanovitno svojega sklepa in se ne da odmakniti na nobeno stran. S krotkostjo in ponižnostjo svojo si je pridobil celo več mož, da so zanj očeta prosili, čeravno so ga bili prišli pregovarjat in odvracat od sklepa njegovega.

Ferdinand je imel hud protin, t. j. pogosto ga je trgalo po vseh udih. Enkrat pokliče v takih bolečinah Alojzija, misleč, da bo pomilovanje groznih muk pri sinu več zdalo, ko vse prošnje in prigovori imenitnih mož. Tode tudi ta pogled stanovitnega mladenča ne premakne od njegove misli. Ves pohleven odgovori očetu, da drugač ravnati ne more, ker to je volja božja; ali on ga zapodi zavolj te stanovitnosti spred svojege obličja. Alojziju hudo dejo strašne bolečine očetove, še huji pa nevolja njegova; pa ne-

dolžnega se vidi v ti reči, in nepremaknjen odide v svoje stanišče.

Tukaj se vrže pred križanega Jezusa, tukaj moli iz globočine srca in z vso zaupnostjo. Med tem se skesa tudi grof svoje ostrosti do sina in reče pogledati, kje je in kaj dela. Namestnik njegov najde duri zaprte in zasliši znotraj nekako plaskanje. Radovedno izreže špranjo in v sobo poluka. O večni Bog, kaj zagleda! Pred nogami križanega Zveličarja sklonjen in s solzami ves oblit objema z levico sv. križ, z desnico pa se je po hrbtu že krvavo običal (ogajžlal).

V srcu ganjen odide tiho in pové grofu, kaj je videl. Ta ne verjame prvokrat, in zapové drugič gledat iti, pa še se je Alojzij bičal. Zdaj se dá Ferdinand, čeravno hudo bolan, prenesti pred njegovo sobo, ker se hoče sam resnice prepričati.

Pogleda skozi špranjo, in še zdaj se sin biča in moli. Ta prigodba omehča jekleno srce očetovo. Čez nekaj časa pride, kakor bi za vse to nič ne vedel, z gospo svojo v sobo Alojzijevo. Solze in kri se poznajo po tleh; ta mili pogled premaga očeta popolno in zdaj mu dovoli stopiti v jezuitovski red. Da pokaže resnično svojo voljo, reče narediti Scipijonu Goncaškemu pisano prošnjo do Klavdija Akvaviva, generala Jezuitov, v kateri mu je ponudil sina Alojzija in ga prosil, naj mu odkaže hišo za novicijat (poskušnjo). Kmali dojde odgovor, da Alojzija rad sprejme in mu odloči za novicijat hišo sv. Andreja v Rimu.

Tudi do cesarja pošlje prošnjo, naj dovoli, da sme grofijo prevzeti Rudolf namest Alojzija, ker tudi tega dovoljenja je bilo treba za

odvrnitvo kakih zmešnjav. Med tem pošlje Alojzija namest sebe v Milan, kjer je imel važne opravila dovršiti. Vse je natanko in očetu po volji spolnil, zraven se še pridno učil in navadne spokornosti opravljal.

Čez devet mescev dojde odgovor in dovoljenje tudi od cesarja, pa oče še ne more iz vsega srca sina Bogu dariti. Kar nenadno pride enkrat v Milan in ga prosi in prigovarja, naj bi opustil svoj sklep in ostal vladar grofije, ker ima tudi v tem stanu obilno prilžnost za dobre dela, in se ne spodobi pokornemu sinu, da bi zapustil sivega očeta v naj hujših potrebah. Alojzij posluša ves žalosten očetovo tarnanje, pa ne da se premakniti. Zatorej naprosi oče še enkrat več učenih mož, naj bi preiskali resnični poklic njegov. Vsi

ti so se pa prepričali iz pregovorov njegovih, da mu je sam Bog ta sklep vdihnil in vtrdil.

Po zvršenih opravkih se vrne Alojzij za očetom nazaj v Kastiljone. Tukaj čaka prave priložnosti, ob kateri bi spomnil očeta dane obljube. Priložnost pride in Alojzij ponovi krotko svojo prošnjo. Vendar kako se začudi, ko oče zatrdi, da mu še nikoli ni popolno dovolil; njegov sklep se mora še goditi in zoréti vsaj do 25. leta. Solzan pa zaupajoč Bogu odide v svojo sobo in začne goreče moliti. Čez nekaj časa se vrne zopet k očetu in ga prosi, naj bi se smel vsaj do 25. leta v Rimu za svoj stan pripravljati; celo to prošnjo usliši nerad in še le čez nekaj dni.

Neznano se je že trudil Alojzij za očetovo dovoljenje; vendar ne obupa še. Vé in je prepričan, da

mu če Bog pomagati in gotovo pripomoči do zvoljenega stanu. Zatorej z neskončnim zaupanjem sklene še dalje vse zapreke in napotja premagati in ne jenjati, dokler mu oče ne dovolijo.

Enkrat je že celih pet ur pred križanem Jezusom sklonjen molil, kar se vzdigne, gre iz sobe k očetu, in mu krotko pa neustrašeno tako govori: „Oče, v vaših rokah sem, in vi me vidite za vse pokornega, kar mi velite; pa ponižno povem, Bog me kliče v ta stan, in vi se ustavljate božji volji, dokler mi ne dopustite spolniti svojega sklepa“. Te besede grofa ganejo in žalostno reče: „Moj sin! rano si mi zdajle vsekal, ki mi bo krvavela še dolgo. Ljubim te, ker tvoje lastnosti so vredne te ljubezni: ti si bil moje upanje, moje vse. Ker pa si prepričan božjega klica, idi, moj sin,

kamor ti Bog kaže, njegov blagoslov te spremljaj povsod“.

Ta sklep, ta dar Bogu dan, sta očeta tako poprijela, da so mu obilne solze tekle po licu. Alojzij pa se pristrčno zahvali, leti v svojo sobo, poklekne pred sv. križ tako hvaležen in vesel, da popolno umolkne in povzdiga samo roke in oči proti nebesam.

Zapomini.

1. Ni ga važnejšega opravila, kakor je volitva stanu, ker iz nje nam izhaja ali zveličanje ali pogubljenje. Zatorej se z Bogom posvetuj in goreče moli, da spoznaš pravi svoj poklic.

2. Ko si spoznal svoj poklic, drži se ga zvesto, in ne daj se odvrniti po nobenih zaprekah; ne poslušaj lastne ljubezni, ne poželjivosti,

ne samopridnih, ošabnih znancev; poslušaj samo vest in spovednika. Vodi naj te ob volitvi stanu edina skrb za zveličanje svoje duše. „Kaj pomaga človeku, ako ves svet pridobi, na duši pa škodo trpi“, je rekel Kristus. Prosi Boga, da boš svoje nedolžnosti vedno spolnoval; brez Boga ne moremo nič storiti.

Molitev.

O moj Gospod in moj Bog! tvoja pomoč sama me zamore voditi, da ne zgrešim pota, ki me pelja v večno zveličanje. Razodeni mi tedaj, o dobrotni oče! sveto svojo voljo in podpiraj mojo slabost, da jo bom zamogel vselej zvesto spolnovati. Amen.

VII. Alojzij se odpové vladarstvu; gre v Rim.

Vse vezi je že Alojzij razrušil, še vladarstvu grofije se ni odpovedal. Ta odpoved pa se je mogla zgoditi slovesno pred vso rodvino, pred vsemi sorodniki, da bi se čez kaj časa ne prigodile kake zmešnjave. Preden pa je mogel oče vse sorodnike v Mantovi zbrati, kjer se je imel Alojzij grofiji odpovedati, je preteklo še nekaj časa.

Dozdaj je stanoval Alojzij v Kastiljoni, zdaj mora iti z vso rodovino v Mantovo. Težko so se ločili Kastiljončani od ljubega Alojzija. Vsi so mu bili prisrčno vdani; vsi so si ga že davnej vladarja želeli, in zdaj so njih upi končani, zdaj zgubé za vselej svojega angelja. Kadar se prikaže zadnje dni na ulicah, vsak zdihuje in gorke solze

pretaka zavolj njegove zgube, kdor ga ugleda. Dan njegovega odhoda jim je bil dan žalosti in joka; vse ulice, po katerih se je peljal, in vse duri in okna so bile prenapolnjene z ljudmi, ki so zdihovali in mu žalostno slovo „z Bogom“! dajali.

Še eno skušnjava mora Alojzij prestati. Cesar je dovolil Rudolfu grofijo prevzeti s to pogodbo, da mora Alojziju do smrti vsako leto gotovo število denarja pošiljati. Ta pogodba je Alojziju hudo dela, ker se je hotel popolno odpovedati svetu, zdaj bi ga pa še denar nanj navezoval.

Zatorej prosi in prosi, dokler ni čez dva mesca uslišan, da ne bo dobival ne vinarja od brata. Zdaj tudi pride odločeni dan; vsa rodovina Goncaška z vsemi sorodniki se je zbrala v Mantovi v zali dvorani, da je priča tako imenitne oprave. Ne-

kteri sorodniki so hotli celo zadnjo uro pobožnega mladenčca od storjenega sklepa odvrniti, in ker niso pomagale prošnje ne prigovori, so ga začeli z besedami zbadati in zasramovati, vendar Alojzij se ni dal premakniti.

Zdaj umolkne vsa množica; prebere se od cesarja potrjena odpoved Alojzijevega; oče Ferdinand se milo zjoka, Alojzij pa prepusti vesel, poln rajske radosti grofijo in vse pravice in imetje pričujočemu bratu Rudolfu. In komaj je bila oprava zvršena, podpisana in zapečatenjena, že hiti iz zbora v tiho svojo sobico, kjer se ne more dosti zahvaliti Bogu za preveliko dobroto, da ga je srečno pripeljal do zvoljenega stanu in mu podelil dušni mir in pokoj. Zdaj zamore resnično klicati: „Glej Gospod! vse sem zapustil in tebi nasledoval“. Spoznal je Alojzij, da

vživa človek toliko večji dušni pokoj, kolikor manj je na svet navezan, kolikor manj lastnine ima. Te resnice se je tako živo prepričal ravno po odpovedi, da mu še ni bil Bog po njegovih besedah nikoli tako blizo, kakor današnji dan.

K večerji pride Alojzij že v jezuitovski halji, tako je gorel za ta stan. Vsi se začudijo in oče, prežalostni oče se zopet zjoka. Alojzij govori med večerjo od nevarnosti sveta, od minljivosti posvetnih prijetnost, družčic in veselic. Vsi ga verno poslušajo in si vtisnejo v spomin njegove besede globoko v srce.

Tretji dan že nastopi spremljan od solz in blagoslova staršev v družini brata Rudolfa težavno pot do Rima. Rudolf se po nekterih pogovorih in prijetnih svaritvah kmalo vrne nazaj v Kastiljone, nekteri pa

ga spremijo celo do Rima. Ko mu kmalo po odhodu Rudolfovem nekdo reče: Rudolf se mora pač veseliti, ker je tako lahko grofijo pridobil“, zavrne Alojzij tako: „Naj se veseli, bolj gotovo ne raja, da je grofijo dobil, kakor jaz, da sem se je znebil“. Popotva skoz mesta Feraro, Bolonjo in Loreto. V Loreti stoji v krasni cerkvi hišica iz Nazareta, v kateri je pozdravil Gabrijel blaženo D. Marijo. Ta hišica je bila l. 1291 čudovito v Trsat, in kmalo potem zopet čudovito v Loreto prenesena. Pobožni romarji, papeži, cesarji, kralji in drugi plemenitniki so pošiljali ti cerkvi neznane darove. V ti cerkvi pri „sveti hišici“ se je vtopil Alojzij tako v molitev, da je pozabil vseh životnih potreb, in je celi dan v nji premolil. Pero ne more popisati, kako pobožno je prejel ondi sv. Telo, kako je hvalil Marijo za pomoč, ki

mu jo je dodelila v hudem boji za očetovo dovoljenje.

Z Lorete do Rima jahajo na konjih; pa Alojzij si ne dovoli najmanji olajšbe; še le pregovorjen od duhovna Lud. Kantanea si obilne in ostre spokorne dela nekoliko omešča; brevir (vsakdanje duh. molitve) pa opravlja prav skrbno vsak dan, čeravno ga še ni bil dolžan moliti. Pri večerni molitvi ga mora vselej strežaj opomniti, da je že cela ura pretekla; in ko je bil enkrat zadremal, ga je našel še čez polnoč klečé moliti. Na poti je vsak dan dvakrat vest sprašal, da ni v dobrem opešal.

V Rimu je ostal pri strijcu Scipijonu Goncaškem; brez zamude se je tudi poklonil generalu Jezutov, Klavdiju Akvavivu; obiše potem naj imenitnejši kardinale, in celo papeževi svetlosti Sikstu V. je smel

svoje spoštovanje skazati in pismo svojega očeta podati.

Sv. Oče so se kmali prepričali resničnega poklica njegovega, in so mu tudi podelili apostolski blagoslov.

Sv. Katarine dan (25. novembra 1585.) se poda Alojzij, spremljan od nadškofa Scipijona Goncaškega, strica svojega, in od vsih domačih spremljevalcev v novicijat v hišo sv. Andreja. Nadškof bere sv. mašo in obhajajo mladega novinca. Slednjič se poslovi Alojzij od svojih znancev, naroči pozdravila starišem in sorodnikom, bratu Rudolfu pa besede: „Kdor se boji Boga, dobro dela“, in vsi se ločijo od njega.

Zdaj ga pelje nadzornik novincev, Janez Piskator, v odločeno celico. Solze veselja ga oblijó, ko vanjo stopi, in klečé hvali Boga iz vsega srca za samoto, mir in pokoj, ki ga je našel v tihi celici. Še enkrat se

mu popolno v službo daruje in ga prosi pomoči, da bi mogel skrbno spolnovati vse svoje dolžnosti. Dan sv. Katarine je praznoval vsako leto v spomin pristopa v samostan z veliko hvaležnostjo do Boga.

Zapomini.

1. Ne dela nobena reč na svetu mladine ljudem prijetnejši, kakor nedolžnost, pobožnost, pohlevnost in čistost. Pobožnega in pohlevnega mladenča vsak prijazno sprejema, povsod ga spremlja naša ljubezen. Samo čednosti nam delajo pravo prijaznost in čislanje, priliznost pa ne. Slinuha zasmeujemo, ošabneža in razuzdanca sovražimo.

2. Kar je Alojzij sklenil z Bogom, to je tudi spolnil; tako tudi ti nikdar ne zastajaj na pol poti. Kar se komu podari, se nikdar nazaj

ne jemlje; tudi Bogu darjeno srce naj se derži verno Boga, in nima ga več oskruniti strup sveta.

Molitev.

O Bog! ki si podelil sv. Alojziju moč in stanovitnost odpovedati se zavolj nebes vsemu posvetnemu, razsveti naše srca, da spoznamo malovrednost pozemeljskih stvari, da ne zgubimo zavolj minljivih dobrot večnega plačila. Amen.

VIII. Alojzij v novicijatu.

Tiho celico, v kateri od vsega sveta ločen živi, imenuje Alojzij kraj svojega pokoja. Tukaj se čuti srečnega v vednem pogovoru z Bogom in pobožnimi možmi svojega reda. Veseli se v Gospodu svojega poklica, zato je pa tudi njegovo ve-

selje trpeče in čisto. Samota mu je bila že od mladih nog ljuba prijateljica, in zdaj si šteje v srečo, da mu je noben več ne krati. Tudi ni čakal Alojzij, da si bo redu potrebno popolnost še potem pridobil, ko bo v njem živel. On se je že pred zatajeval in je bil v sredi posvetne nečimurnosti in mehkužnosti kraljevega dvora popoln redovnik. Vsak dan je bil pripravljen za smrt; vsak hip časa je skrbno rabil v zveličanje svoje. Pobožne spokorne dela je opravljal od otročjih let, celo v bolezni jih ni opuščal. Zavalj take bogoslužnosti je imel mnogo prestati med slepim svetom, noč in dan se je mogel boriti z raznimi zaprekami in zopernostmi; tukaj v tihi celici ga ne moti nikdo več; tukaj mu vse olajša in oslajša ljuba samota.

Odločen od vseh novincev (vsak novinec mora prve tedne čisto sam

biti), spolnuje Alojzij urno, skrbno in zvesto vse zapovedi, vse dolžnosti brez naj manjšega vprašanja, zakaj bi imelo ravno tako biti, zakaj ne tako ali tako? Nikoli ni presojal postav, nikoli ni delal samoglavno; vse je iz pokorščine opravljal, ker se z voljo vikših spolnuje volja božja. Ponižnost njegova se razodeva ob vsaki priložnosti. Dali so mu mende zavolj bolehnosti tanjši obleko, kakor drugim in tudi lepši brevir. Ta prednost pred njegovimi brati je hudo djala Alojziju, zatorej ni nehal prositi, dokler mu niso dovolili, da sme brevir in obleko svojo z navadnimi zameniti. Ravno tako težke so se mu zdele nekatere prednosti, ktere so mu bili vikši dovolili zavolj slabotnega in bolehnega života. Samo iz pokorščine se je podvrgel ponižni mladeneč tem za njegovo zdravje potrebnim po-

boljškam. Naj manjših prednost pred brati se je bal iz vsega srca, veselil pa se je jako, kadar ga je doletelo kako ponižanje. Sprejem v red jezuitovski je imenoval delo božje milosti, gnado, ktere sam nikdar ni zaslužil. Zavolj množice novincev niso mogli vsakemu svoje celice dati; Alojziju pa so vendar samemu eno odločili. Zdaj zopet ni prenehal prositi, dokler ga ne denejo k drugemu novincu, ker iz gole ponižnosti si celo ni upal stanovati pri starjem bratu. Naj manjši bratje so mu bili najljubši; z naj slabšimi rečmi je bil zadovoljen, in naj nižji dela je najrajši opravljal. Vesel je bil, kadar so ga videli ljudje pajčine ometati, prah brisati, mostovže čediti ali druge nizke dela upravljati, da so ga mislili naj neomnejšega in nerodnejšega človeka, ki ni za nobeno drugo rabo.

Napuha se je Alojzij čez vsega bal; varoval se ga je v besedah in djanji. Mislil se je naj nevednejšega grešnika, ki živi samo iz neskončne milosti božje; tudi ni mogel slišati od stanu svojega, želel je, da bi bil vsim neznan. Pa ravno resnična ponižnost in pobožnost ga prikupite vsemu samostanu, in ljubezen do njega se je kazala v splošnjem spoštovanji, kterega mu niso mogli nekteri prikriti. Kmalo zapazi to občno čislanje, in vnovič se je začel boriti z vso močjo zoper ošabnost, katero je bil dozdej še vedno srečno zadušil.

Srečno je živel Alojzij v samostanu; žareče svoje želje je videl spolnjene, in vživala je njegova duša v vedni molitvi obilen pokoj in mnoge sladkosti. Vendar tudi Alojzijev raj se ima spremeniti v pustoto, v grenke skušnjave, ki jih pošilja Bog pobožnim dušam v poskušnjo, ali ga

ljubijo zavolj popolnost njegovih, ali morda samo zavolj tolažb in dušnih sladkosti, ktere jim deli v molitvi.

Po veliki dušni radosti nastopi v Alojzijevelem srcu strašna pustota, da se mu zdi, kakor bi ga bil Bog popolno zapustil; zbegnilo je veselje v duhu, poginil je pokoj v srcu, postaja vedno žalostnejši, ne čuti več sadu svoje molitve. Vender je ne opusti, kakor tudi spokornih del ne; molitvo še pomnoži in gorečnejši opravlja spokorne dela. Zatorej mu tudi Bog kmali poplača to gorečnost in trdno zaupanje; odvzame mu vse skušnjave in zopet napolnuje njegovo dušo z veseljem in dozda neobčuteno sladkostjo, in mu podari tak mir in pokoj, da mu ga več ni mogla nobena reč skaliti.

Poglejmo še nekoliko v Kastiljone. Po odhodu Alojzijevelem se ondi vse spremeni. Očeta Ferdi-

nanda smo vidili dozdej zamišljenega samo v posvetno čast in slavo; le blišč svoje rodovine je hrepenel množiti, samo veljavnost pri kralji ga je veselila. Kar je pa daril ljubljenca svojega Bogu, je postal Ferdinand ves drug mož. Odpovedal se je igri, ki jo je neznano ljubil; vdano prenaša hud protin (bolezen po udih), in k Bogu se povrne iz vsega srca po vesoljni spovedi, ter resnično pokoro dela.

Ko se je jela bolezen vidno hujšati, si reče prineesti tisti sv. križ, pred katerim je Alojzij toliko in tako goreče molil. Predse ga položi in ne zavrne oči od njega celo v najgroznejših mukah. Pogosto ga pritiska na srce, poljubuje (kušuje) in obliva z obilnimi solzami prisrčne žalosti, milo zdihovaje: „Gospod, usmili se me! grešil sem, usmili se me, o Gospod!“

To spokornost je pa zraven Boga pripisoval Alojzijevev prošnjam, rekoč: Dobro vem, odkod mi dohajajo te solze; moj Alojzij mi jih je sprosil. Ves čas boleznij njegove je bil čas vedne molitve. Tako pripravljen je srečno zaspal v Gospodu.

Naznanilo očetove smrti sprejme Alojzij z veliko žalostjo; vendar ne žaluje preveč, kakor bi ne bilo mogoče živeti, kadar kdo starše zgubi. Nebeški oče vzame starše in dobrotnike, pa potem skrbi sam za nas. Alojzij je žaloval, pa je tudi hvalil Boga za milost, da so se oče spokorili in dobro pripravili za smrt.

Tri mesce že preživi Alojzij v samostanu, in zdaj ga denejo v hišo obljub (profes). Nadzornika in voditelja je imel pobožnega in učenega Jeronima Plata, ki je prvi njegovo življenje popisal.

Živel je v hiši obljub takole:

Zjutraj se zbudi in že na Boga misli; tako se že zgodaj varuje razmišljenosti. Kmali vstaja, da lahko opravlja počasno in zbrano jutranjo molitev; prvič moli in potem pre-mišlja celo uro. K sv. maši streže s posebnim veseljem, in ker je imel pri več mašah opraviti, ne hodi iz zakristije, ampak klečé moli v kakem kotiču, dokler ne pride vrsta nanj. Tako prebó skor celi dopoldan v cerkvi; popoldan ga pa jemljó očetje v bolnišnice in jetnišnice, kjer se je ljubezen njegova do bližnjega vselej vidno razodevala. Alojzij ni samo miloval ubogih, on je pomagal djavno po vsi moči. Zdaj rahlja komu posteljo; komu da zdravil ali mu umije noge; ali jih pripravlja za smrt ali opominja k potrpljenju. Svoje bolne brate je skrbno obiskaval; stregel jim je z neskončno

ljubeznijo, krepčal jih je s pobožnimi pogovori in opominjal, naj vse potrpe iz ljubezni do križanega Zveličarja; kar so želeli, vse jim je spolnil, celo naj studnejši reči je opravljal. Ljubezen do bližnjega je zlasti spolnoval do bratov svojih. Nikoli ni od koga kaj slabega mislil ali govoril, ako je tudi vzrok imel; vse je vedno zagovarjal, njih napaake zmanjševal, njih dobre lastnosti pa povzdigoal. Novince je pridobival z ljubeznijo in postrežnostjo Bogu in službi njegovi; in kadar je zapazil, da se zdi komu kako delo prenizko, prezaničljivo, ni nehal prositi vikših, da so dovolili njemu to opravilo dovršiti namesto unega.

Tak zgled je bil vsem bratom, da se je po pričevanji vikših vedno bolj množilo pobožno življenje med vsemi udi tega samostana, dokler je bil Alojzij med njimi.

Zapomini.

1. **P**rava pokorščina se spozna, da človek popolno podvrže svojo voljo gospodarju, in vse spolnuje z voljnimi in prostimi srcem, kar mu je zapovedano: lahko in težko, častno in zaničljivo.

2. **K**dor spolnuje svoje dolžnosti zavolj ljudi, ne zavolj **B**oga, zgubi ves sad svojega truda, ker prejel je, kakor **K**ristus pravi, že od ljudi svoje plačilo.

3. **R**esnično pobožni ljubi **B**oga zavolj **B**oga, ne zavolj sladkosti, ki mu jih **B**og daje; kdor ljubi **B**oga zavolj dušnih sladkosti, bo od njega odpadel v dušni suhoti.

Molitev.

O **B**og, ki si skazal milost sv. Alojziju, da je v ponižni pokorščini vselej in v vsem samo

tvojo sveto voljo spoznal, častil in spolnoval; oh, ponižaj naš napuh, da se po zgledu sv. Alojzija tudi mi pohlevno in pokorno podvržemo tvojim svetim postavam. Amen.

IX. Alojzij v višjih šolah.

Čez dva mesca pride Alojzij zopet pod vodbo Janeza Piskatorja, in njemu je razkril natanko vse notranje spremembe svoje. Odkritosrčnost in otročja zaupnost njegova tako dopadete temu pobožnemu možu, da ga je bolj ljubil zavolj čednost in popolnosti, kakor zamore ljubiti oče svojega sina.

Zavolj bolehnosti gre Janez Piskator po povelji vikših v Neapol podnebje spremenit. Ker je bila vsem znana ljubezen Alojzijeve do

njega, mu dovolijo ž njim iti. To pripuščenje si je štel Alojzij v veliko srečo, ker sta samo še dva brata enako milost dosegla. Pot nastopi nadzornik z enim bratom v nosilnici, dva brata pa jahata. Čeravno je hrepenel Alojzij vedno biti pri ljubljennem možu, je vendar iz bratovske ljubezni in zatajanja samega sebe tako ravnal, da je skoraj vedno na konji ostal, ako je bil tudi najbolehnější med njima. Slednjič pa ga prisilila brata v nosilnico iti, in tako je ostal do Neapola pri nadzorniku, ki ga je prisrčno ljubil in častil. V molitvi in božjih pogovorih mu pot urno mine, in Boga je hvalil za milost, da se je mogel pomenkovati s tako svetem možem. Sam je rekel, da je pridobil od tega voditelja za dušno življenje več hasna na kratki poti, kakor bi ga bil dobil doma v več mescih.

Zavolj bolehnosti in molitve pa ni zanemarjal Alojzij potrebnih znanost in vednost. Učitelji so ga hvalili in občudovali zavolj pospeha in napredka v vednostih, kakor tudi zavolj goreče pobožnosti in pohlevnosti. „Zraven pobožnosti in čednosti razodeva tudi oster um, pa nikdar še nisem zapazil na njem sence ošabnosti“; je pričal od njega učitelj njegov.

Z dobrem namenom in pobožnimi zdihljeji je posvečeval vse svoje opravila in tako je vedno molil. V vsakdanji navadi ga ne moti nobena stvar, ne tuji kraji ne opravila, ne zadrege ne stiske, ne žalost ne radost; vedno si ostane enak; v pobožnosti ne otrpne in ne opušča spokornih del. Karkolj pa začne, začne z Bogom in z Bogom konča.

Alojzij je bil slabotnega života, bolehen, in glava ga je vedno bolela,

da ni spal do polnoči ali celo noč ne. Vikši so mu dovolili, celo veléli, naj počiva zjutraj čez odločeni čas, da preveč ne oslabi. Zavolj hoje in ropota bratov vendar ni mogel spati; pa ni se pritožil z nobeno besedico, celo veselil se je, da je zamogel Bogu v čast še v počitku kaj trpeti. Če mu je strežaj pozabil kaj storiti, ali je napol ali nerodno opravil, ni črhnil nič; bolečine je razun zdravniku vsem prikrival; v naj groznejših mukah je bil vesel in prijazen, kakor bi bil zdrav; tudi ga nikdar ni ovirala bolezen, da ne bi bil spolnil svojih dolžnost ali da bi bil opustil molitvo in spokorne dela.

Čez pol leta se vrne Alojzij iz Neapola nazaj v Rim. Tukaj je med vsemi součenci on naj bolje končal vednost modroslovja (filozofije); zatorej je mogel pred vsemi

učitelji in višimi samostana očitno zagovarjati nekatere modroslovske (modrijanske) mnenja. To je bila kaj velika čast; pokazal je lahko zagovornik oster um in znajdenost v zagovoru ali branitvi resnice in podiranje goljufivih zvijač. V svoji ponižnosti sklene Alojzij nalašč pristoje odgovarjati; tode učitelj mu odvrže ta sklep, zato pa zagovarja in brani resnico tako jasno in umno, da ga občudujejo vsi poslušalci. To občudenje mu rani ponižno srce, ker ni želel nobene časti, temveč je hrepenel zaničevan biti, od vseh ljudi. Napuh in nečimurnost je krotil po vsi moči, ker sta sovražnika božja, prijatla satanova. Dolgo se je mogel boriti zoper razmišljenost v molitvi; pa z neutrudeno gorečnostjo je tudi razmišljenost premagal in potem je vedno prav zbrano molil. Tudi preišljeval je rad, zlasti trp-

ljenje Kristusovo; in kadar se je, zamaknjen v nebeške reči, prijazno z Bogom pogovarjal, je občutila njegova duša rajsko veselje, kterega ne bi bil dal za ves svet.

Pa ne misli kdo, da je dospel Alojzij brez truda in boja do take popolnosti. O ne! le vedno premaganje, vedni trud, vedni boj so ga pripeljali po trnati poti na goro svetosti. On se je premagoval še otrok; on se je boril z mehkužnostjo na kraljevem dvoru, se je postil, pokoril, krvavo bičal še doma v očetovi hiši. On se je resnično lotil pobožnega življenja in s trdnim sklepam; njega ni ustrašila nobena reč, nobena zapreka, nobeno napotje; on se je vedno Boga verno držal, ni omahoval med svetam in nebesi; on je Boga milosti in pomoči prosil, se izročal blaženi Devici Mariji in angelčku varhu; on je Bogu po-

svečeval s srčnimi zdihljeji vse svoje dela in opravila. Ljubezen njegova do Boga je tako žarela, da ni mogel srca en sam trenutek od njega odvrniti. Ginljiva je bila odkritosrčnost Alojzijeve do spovednika. Celo srce mu je razgrnil in odkril, vse misli in želje tudi brezgrešne; molil je zanj, ga verno slušal in spolnoval njegove svéte in povelja!

Vsako nedeljo je šel k sv. obhajilu; ta dan mu je bil dan veselja in radosti. Zavolj skrbne priprave so bile njegove obhajila rodovitne in bogate na vseh čednostih; po vsakem zavžitji Jagnjeta je bolj gorela ljubezen njegova do Jezusa, in množil se je stud do greha v njem. Vse počutke je zatiral; samo božje reči je govoril in poslušal. Majhne skušnjave je hitro udušil in se tako zavaroval velikih: kdor ugasi iskro, ugasi požar.

Vsako slabost ali napako urno obžaluje in ves skesan prosi Boga milosti in odpuščanja in obljubi gotovo poboljšanje.

Vikši so mu skor popolnoma prepovedali krvavo bičanje zavolj slabosti in bolehnosti života, čeravno jih je pogosto privoljenja prosil. Zatorej je daroval svoje želje Bogu in se je toliko ostrejši postil. Pa tudi post so mu zabranili; kadar pa so mu ga dovolili ob vodi in kruhu, ni celi dan skoro nič povžil.

Ko nadzornik to zapazi, poskusi njegovo pokorščino in mu veli pri drugi jedi vse povžiti, kar bo dobil. Alojzij spolni iz pokorščine to povelje, pa bratje so ga zasmehovali, kako lepo se zna postiti. Vendar Alojzij tiho trpi in se ne da motiti. — Pri jedi je iskal samo naj slabji, sebi naj zoperniši reči. —

Kako popolno se je odpovedal grofič posvetnosti, nam priča borno njegovo stanišče. Sprosil si je najrevniši celico v nekem koticu, ki je imela eno samo okence in tako nizek strop, da ga je lahko dosegel. Dva stola se mu zdita nepotrebna, in celo mati ga ni mogla pregovoriti, da bi bil najpotrebnejši orodje od nje prejel. Prav z veliko silo mu je obesila na steno celice dve borni sveti podobi.

V ti dobi se začne Alojzij bogoslovja učiti, t. j., ved in znanost, katerih duhovni potrebujejo. Pred učenjem je vselej klečé prosil sv. Duha razsvetljenja in pomoči. Bral je malo bukev, pa te prav pazljivo, in kar je prebral, je potem dobro pretehtal in premislil; tudi se ni dotaknil družih bukev, kakor od učiteljev ali vikših nasvetovanih. On ni zanemarjal zapovedanih opravil, tudi

jih ni odlašal na drugi dan, da bi se bil potem samovoljno s čim drugim ukvarjal. Preden je šel v šolo, je počastil presv. Telo in iz šole gredé je zopet pred sv. Telesom zahvalil Boga za prejete nauke. Po poti je molčal in se tako spodobno vedel, da so ga jeli celo posvetnjaki posnemati.

Čeravno je vse prekosil v vednostih, se je vendar močno veselil, ako so ga pošiljali z drugimi vred ob nedeljah in praznikih v bližnje vasi ljudstvo učiti ali miloščino nabirati po mestu. Čez dve leti po vstopu v samostan je storil navadne tri obljube jezuitskega reda, in čez dva mesca potem je dobil še štiri male blagoslove.

Zapomini.

1. Sv. Alojzij je občutil veliko veselje v pogovorih s pobožnimi ljud-

mi. V kakih družčinah pa zastajaš ti? Govoriš večkrat od Boga, ali satana?

2. Resnično pobožni kristjan ne toži prehudo v trpljenji, ker vé, da si s poterpežljivim molčanjem naj gotovejši prihrani sad svojega trpljenja.

3. Znamenje prave pobožnosti je to, da spolnuje tak človek natanko vse dolžnosti svojega stanu, če tudi ne zadevajo ravno službe božje, in da z molitvo in zdihljeji Bogu daruje in posvečuje vse svoje djanje in nehanje. „Kdor dela svoje Bogu daruje in težave voljno trpi, vedno moli“.

4. Bogu bolj dopadeš, če opustiš radovoljne spokorne dela iz pokorščine, kakor če jih opravljaš svoje glavno. Kako pa Bogu dopadeš, če se iz ljubezni do njega celo grešnega veselja ne varuješ?

Molitev.

O Bog, kateri si sv. Alojzija do take popolnosti in svetosti pripeljal, da je tebe samega v vseh rečeh iskal in vse dela iz ljubezni do tebe opravljaj, dodeli tudi nam milost, da bo naša volja tebi vedno vdana in samo zato živeti želimo, da bi vedno bolj tvojo sv. voljo spoznali in spolnovali. Amen.

X. Alojzij pomiri sovražnike.

Še enkrat nas pelje Alojzij v svojo domovino. Med bratom Rudolfom in vojvodom Mantovskem se je vnel razpor zavolj grada Solfarina. Horacij Goncaški, lastnik Solfarinski, je sporočil ta grad zoper vso pravico sorodnosti vojvodu Man-

tovskemu namesto Rudolfu, pravemu dediču (erbu). Zatorej se pritoži ta pri cesarji zavolj storjene krivice. Cesar ovrže oporoko Horacijevo in po postavah sorodnosti prilasti grad Solfarin Rudolfu, bratu Alojzijevega. Po ti razsodbi je bil prepir končan, pa hudo sovraštvo se je zasedlo med nasprotnikoma. Eleonora, mati vojvodova, in Marta, mati Rudolfova, ste si vse prizadjale, da bi ji pomirile; tode zastonj so bile tudi vse poskušnje, ker so sebični ljudje oba podpihovali. Že ste obupale, da bi se še kterikrat sprijaznila, kar se spomni enkrat Marta svojega Alojzija in misel jo obide, da bi utegnil ravno Alojzij od Boga zvoljen biti, da bi to sovraštvo zadušil, ker je moč pobožnih duš do src družih ljudi neskončno velika. Tudi Elenora ji potrди to misel in hitro mu pišete, naj bi še enkrat prišel v svojo domačijo,

in k časti božji prevzel pomirjenje nasprotnikov.

Alojziju se zdi to opravilo pretežko in tudi nevarno; ne ve kaj storiti, zato razodene vse okoliščine spovedniku Belarminu. Ta mu odgovori po prisrčni molitvi: „Idi, moj sin, v imenu božjem“. Zdaj še odkrije to prošnjo tudi generalu jezuitov in trdno zaupa, da mu bo v njegovi besedi naznanjena volja božja. Ko general vse dobro premisli, mu veli spolniti materno prošnjo.

Na potu v domačijo ga spremlja po povelji vikših en tovarš, kateri je imel skrbeti za zdravje njegovo, Vse pobožnosti in spokornosti opravlja Alojzij natanko in skrbno, kakor doma v samostanu, nič jih ni opuščal ali skrajšal. Pomenkva se s tovaršem samo od božjih reči tako prijetno in ljubeznjivo, da so bili celo hlapci ginjeni in so želeli vedno

pri njem biti. Na tem popotvanji se je posebno razodela neskončna ljubezen Alojzijeve do uboštva in ponižnosti.

Gostilničar, pri katerem sta prenočila, jima odkaže slabo stanišče in še slabši posteljo. Tovarš prosi, zavolj Alojzijeve slabosti, naj jima s čim boljim postreže. Pa gostilničar pravi, da jima ne more, ker hrani vso boljši postrežbo plemenitnikom, kateri imajo še nocoj doiti. Zdaj se hoče tovarš jeziti, pa Alojzij ga utolaži rekoč: „Nikarte se jeziti; nama li krivico dela, ko naji revna misli? Saj sva uboštvo Bogu obljubila“.

V Mantovi gre Alojzij najpred k Eleonori, materi vojvodovi. Ž njo se vse natanko pomeni, kar je zadevalo to sovraštvo, in potem se napoti v Kastiljone. Mestnjani mu

pridejo naproti in ga tako časte, da mu je v veliki ponižnosti to povikšanje hudo djalo. Nerad je tukaj delj časa ostal, ker se je veselje nad njegovim prihodom vsak dan glasneji razlegalo; vendar se neče prehiteti v tako važni in imenitni reči. Vse okoliščine tega razpora je pazljivo pretehtal in z molitvijo in postam se zateče k Bogu, naj bi omečil okannele srca z žarki svoje milosti.

Poln zaupanja v božjo pomoč gre zdaj najpred k vojvodu Mantovskemu. Bog je uslišal prošnjo svojega služabnika; samo današnji pogovor zadosti in vojvoda se, omehčan od milosti božje kmali k spravi nagne. Resnično njegovo misel za spravo nam pričajo besede, ki jih je rekel nekemu dvorjanu, kateri ga je skoraj gotovo še k razporu šuntal, namreč: „To reč čem hitro končati;

kar pa storim, storim zavoljo Alojzija. Samo z Alojzijem se bom pogodval in z nobenim drugim“.

Kmalo pripelje Alojzij tudi Rudolfa v Mantovo k vojvodu. Oba kneza se popolno spravita in prijazno objameta brez vse hlimbe. V ti priložnosti je dal tudi vojvoda grad Solfarin grofu Rudolfu v popolno last. Zdaj so bile napravljene zavolj sprave in sprijaznenja sijajne in bliščavne veselice, pa Alojzij, v zrok in začetek vse radosti, se jih ni hotel nič vdeležiti.

Povelje vikših pokliče Alojzija kmalo v Milan, da bi se ondi dalje učil že v Rimu začetega bogoslovja. Pa še nekaj ga zadržuje v Kaštijoni. Dokler je bil še doma v očetovi hiši, je zapazil, kako malo mara Rudolf za pobožnost, kako pa tira za posvetno slavo in sladnostjo. Ta razvada se je bila že premenila v

hudo strast, ker ga ni nikdo mogel več brzdati in je tudi imel dovolj premoženja. Drugi ljudje so se razgledovali nad njim in pohujševali. Zatorej Alojzij ni miroval, dokler ni spraval brata iz grozne nevarnosti večnega pogubljenja. Pomnožil je molitvo, poostril spokornost in tako prisrčno je prigovarjal Rudolfu, da se mu ni mogel več ustavljati zavolj častite svetosti in prečudne čistosti njegove, ki ste mu bliskale iz oči od gorečnosti za božjo čast vnetih. Milost božja obsije Rudolfa in v globočini srca ginjen obljubi in zatrdi svojemu rešeniku, da se hočeta zavolj té reči še natančnejše pogovoriti v Milanu.

Po srečnim dovršenji svojih željá gre Alojzij v Milan, kamor pride čez dva mesca tudi Rudolf za njim. Ta spozna po milim očitANJI in vednih prošnjah Alojzijeveh pre-

grešni svoj stan, opravi vesoljno spoved in trdno sklene, boljši kristjan in zgled svojim podložnim biti vse žive dni. Zdaj ga spremlja Alojzij še nazaj v Kastiljone. Ni mogoče popisati veselja stare matere nad spokornostjo sina Rudolfa, kterega je mislila že popolno zgubljenega. Tako je začela Alojzija spoštovati, da je hotla predenj poklekniti. Pa tudi vsi mestnjani so ga neznano častili. Kadar se je prikazal na ulicah, ga je zbrana množica blagrovala in slavila; točila je celo solze veselja in spoštovanja, in domu pridši je vsak pravil: „Svetnika smo vidili, svetnika!“

To češenje rani Alojzijevo srce; ogiba se vsake priložnosti, kjerkoli bi mu mogla množica kako znamenje spoštovanja dati. Zatorej ga je celo mati težko sprosila, da je enkrat v cerkvi pridigal. Goreča

beseda njegova, sklenjena z resničnim zgledam prave svetosti in spokornosti, je ginila globoko v srcu vse poslušalce, in več sto jih je skesanih prejelo drugo nedeljo presv. Telo. Zdaj se poslovil Alojzij za vselej od svoje domačije, se napoti do Milana, in odtod ga pokličejo vikši kmalo nazaj v Rim.

Zapomini.

1. Ostudna je lakomnost časnega blaga; ona je mati krivic, sovraštev in mnogih pregreh. Je li vredno za pešico prahu zapraviti dušni mir in ljubezen božjo? Duša je že dosti obtežana, dosti mlačna; zakaj jo še s časnim blagom tlačiš in v okove devaš?

2. Resnično pobožnemu kristjanu je Bog pomočnik; zato stori in konča reči, katerih bi po-

svetnjak ne mogel storiti in dovršiti.
 Človek obrača, Bog obrne“.

Molitev.

Dodeli mi svojo milost, o
 Gospod! da tudi jaz, kakor
 tvoj služabnik sv. Alojzij, mirno
 med ljudmi živim in vselej
 brez ošabnosti govorim in sto-
 rim, kar mi moj poklic veleva,
 po Kristusu Gospodu našem.
 Amen.

XI. Alojzij zgled ljubezni do bližnjega.

Z Milana se vrne Alojzij to-
 liko rajši nazaj v Rim, ker mu je
 bilo razodeto, da bo umrl. Zatorej
 je rekel v Rim pridši nekemu pri-
 jatelju: „Čas mi je, da se pri-
 pravim za uni svet“. Odzdaj

se še gorečniši uda molitvi in pre-mišljevanju, in prebira še željniši svete bukve. Život začne hirati in medleti, nasproti pa se mu razcvéta vsak dan prijetnejši in lepši dušna popolnost. Od pozemeljskih reči čisto ločen, prebiva le iz pokorščine sam, pa v naj slabši celici, ktera je dobivala le skozi jedno okence na strehi pičlo svetlobo, in ni bilo v nji razun stola in trde postelje kar nobene druge reči.

V te dobi je pripuhtela ljubezen Alojzijeve do Boga na naj višji stopnjo. Kadar koli se poménkva od Boga, je vselej ganjen v srcu; obličje mu kar leskeče, in ko sliši pri jedi od Boga brati, mora nehati jesti zavolj prevelike ljubezni in začne se ves v solzah topiti. Kar ga obdaja, vse stvari, zvezde, tički, živalice, cvetice, kar vse mu množi ljubezen, tako da

niso smeli ž njim govoriti od takih reči, ktere so mu jo netile, sicer bi bil čiste ljubezni omagal, in srčni ogenj bi mu bil razdjal slabotno truplo. Zato mu tudi popolno zabranijo vse premišljevanje; pa ta prepoved mu je delala veči težave in muke, kakor vsa telesna bolezen. Sam je takole tožil: „Ne vem, kaj bi delal; branijo mi misliti na Boga, da ne bi mi to zamišljenje napravljalo glavnih bolečin. Oh, vedno prizadevanje, da ne bi mislil na Boga, me muči neznano hujši, kakor bi škodvalo mojemu zdravju vedno premišljevanje božjih lastnost“. Po sv. Telesu ves zéva in omaguje, in ko ga prejme, se ves zamakne. Kdo bi se tedaj čudil, ako je žarečo to svojo ljubezen do Boga razodeval v vsaki priložnosti tudi nad bližnjim, celo z nevarnostjo svojega življenja?

Mesto Rim je trla leta 1591. strašna lakota. Ljudstvo začne omagovati in kužne bolezni se oglašajo med siromaki. Z dežele, kjer je tudi razsajal hudi glad, pritisnejo vsi reveži v mesto, in Rim postane zbirališče groznega uboštva. Vsi duhovni redi so po moči olajševali splošno šibo božjo, posebno pa Jezuiti. Ti postavijo na svoje troške prostorno bolnišnico, v kateri so vikši samostana, celo sivi general vsih Jezuitov, v vedni nevarnosti svojega življenja, neutrudno in ljubeznjivo stregli kužnim bolnikom. Njih zgled so posnemali vsi udi tega reda z neznano navdušenostjo in gorečnostjo.

Alojzij je že vedno bolj in bolj hiral in venel, pa žareča ljubezen ga podpira in krepi; on ne zastaja za drugim, ampak vse prekosi v delavnosti, ne upeha se, moč mu je železna.

Že samo pogled v bolnišnico je bil strašan. Napol mrtvi ljudje so omahovali k posteljam; tam je grgal kdo v smrtnih težavah, tam kdo stokal, milo ječal in plakal po mrtvih svojih; povsod so hlapéli kužni smradi, povsod ste divjale smrt in smrtna nevarnost. Pa vsa ta groza ne ohladi Alojziju žareče ljubezni do bolnikov. Slači jih in umiva, tolaži in opominja k potrpljenju; daje jim hrano in zdravila; postelje rahla in čedi: pripravlja jih k spovedi in srečni smrti. Če revniši in studniši so bolniki, ljubši so mu bili in delj časa se je mudil pri njih. Mnogo bratov je že umrlo za kugo v službi bolnikov, in tudi naj verniši prijatelj Alojzijev, Tiberi Bond. Ob njegovi smrti je izkliknil Alojzij te besede: „O, da bi mi bil Bog dal, namest njega umreti!“ Bog mu je kmali spolnil to prisrčno željo.

Alojzij se nalezje boleznj; uleže se 2. marca l. 1591. Nad bližnjo smrtjo ne zamore veselja prikriti in zaupno vpraša spovednika Belarmina, če ni greh smrti se veseliti, ker bi utegnil pod to radostjo morde kak hlinjen napuh tičati; češ, sem svet, da se ne bojim smrti ne Sodnika. Belarmin ga potolaži in odvzame mu ves strah zavolj radosti in hrepenenja smrti.

Zapomini.

1. Naj gotovejši znamenje resnične ljubezni božje je delavna ljubezen do bližnjega. „Kdor vidi brata v nadlogi in mu zapre svoje srce, kako bo ostala v njem ljubezen božja?“ pravi sv. Janez.

2. Omiluj bližnjega v nadlogi, ker mu srce tolažiš in ga ovaruješ nevolje. Pa milovanje

samo ne zadosti; pomagaj mu tudi po moči.

3. Ne ogibaj se kužnih bolnikov, Bog te najde povsod. Posebne zasluge pa imaš pri Bogu, ako strežeš kužnim bolnikom, ki so naj bolj revni in zapuščeni.

Molitev.

Vsegamogočni večni Bog, kateri si napolnil srce svojega služabnika sv. Alojzija s takó goréčo in djavno ljubeznijo do bližnjega, da je življenje zanj daroval, prestvari tudi naše spačene srca, da ne bomo samo pomilovali bližnjega, temuč, da bomo pripravljene, po zgledu sv. Alojzija, v potrebi tudi življenje zanj darovati. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

XII. Alojzij v bolezni in smrti.

Vsak dan narašča nevarnost Alojzijeve bolezni in že začno pričakovati smrti njegove. Ves udan božji volji se hitro pripravi k smrti in sprejme sveto Popotnico z angelsko pobožnostjo. Vsem pričujočim so rosile solze po licih, ker so se bali, da bi ga že to noč ne zgubili; samo on je bil vesel in rajski pokoj mu je sijal z obličja.

Vendar sklene Bog tega svetnika še nekaj časa ohraniti grešnikom v zgled spokornosti, trpljenja in vdanja volji božji. Bolezen je bila tako nevarna, da ga je govorica v Kastiljoni že mrtvega naznanila. Mislimo si pač veselje njegovih ljudi, ko jim pošlje Alojzij po odlegi bolezni pismo, v katerim je hvalil zdravnike in strežaje svoje

zavolj velike skrbi in postrežnosti. Pa razodel jim je tudi gorečo svojo željo, kako rad bi se kmali kmali sklenil za vselej z Jezusam in Marijo v pravi domačiji naši, v svetlih nebesih.

Tri mesce že leži Alojzij neprenehoma; hrbet si preleži in naredé se po njem velike sene; pa nikomur ni tega razodel, in še le po smrti so rane zasledili. Nikdar se ni pritožil ne zavolj bolečin ne zavolj postrežbe; mislil je vedno, da preveč zanj skrbe in mu preskrbno strežejo. Vedno je bil vesel in prijazen; če slabši in zoprnejši zdravila je dobival, z večjim veseljem in vidno radostjo jih je vžival in delj časa v ustih podrževal, da je ž njimi krotil svojo poželjivost, ko mu zdaj niso več dovolili nobenih spokornih del. Vse zdravnikove zapovedi je spolnoval na-

tanko in zvesto, čeravno je močno hrepenel umreti.

Kadar je bil sam, je vstajal in hodil k mizici, da je klečé molil pred svetim križem in premišljaj, bitko trpljenje Kristusovo ter je poljubljal ves ginjen in solzen presvete njegove rane. Ko to zdravniki zvedó in mu zabranijo dalje tako ravnati, jih sluša in mirno ostaja v postelji.

Pogovori od Boga so ga veselili že v zdravih dnéh; toliko želnejši jih hrepeni zdaj pred vratmi večnosti. Zdaj celo neče poslušati družega, kakor svete pogovore in božje reči. Če se pomenkvajo od posvetnih tudi koristnih reči, molči tako dolgo, dokler ne obrnejo besede do Boga, in potem se še le vdeležuje prav živo in radostno vseh pogovorov. Marsikdo mu je prejšnje leta očital preostro spokornost in rekel, da se je bo v smrti kesal.

Alojzij se zdaj spomni tega očitanja, pa nič mu ne greni srca; močno je vesel in prosi vikše, naj bi v njegovem imenu zagotovili vsem bratom, da občuti nebeško radost zavolj spokornih svojih del in ga samo to žali in peče, ker se iz pokorščine ni smel še ostrejši pokoriti. V tem času se je prevrgla bolezen v popolno kugo. Ko Alojzij to zvé, obljubi Bogu z dovoljenjem vikših, da hoče kužnim bolnikom streči, če kolikaj bolezen njegova odleže. V bolezni ga pogosto obiščeta kardinala Ruer in Goncaga, sorodnika njegova. V ti priložnosti je razodel enkrat Goncagu, kako srečnega se šteje, da zamore umreti v jezuitovskem redu. Vselej sta bila od njegovih besed oba ginjena. Tudi materi, ki zavolj starosti ni mogla k njemu sama priti, je poslal tako prisrčno pismo, da so vsim bralcem solze po licih tekle

Oče Korbineli, star duhoven, je ležal ravno v ti dobi za smrt bolan v bližnji stanici. Alojzij in on sta se jako ljubila in si pošiljala pobožne pozdravila. Starček želi še enkrat videti svojega ljubljenca; zato rej prenese strežaj Alojzija v njegovo stanico. To je Korbinelija neznano razveselilo, in zgolj iz spoštovanja prosi slednjič mladenča, naj bi ga blagoslovil. Alojzij se brani in sam prosi njegovega blagoslova, ker se pa ne uda nobeden, se zadnjič eden družega blagoslovita. Kmalopotem je umrl Korbineli, in Alojzij je zagotovil, da je starček že v nebesih.

Bolezen se vedno hujša in zdravniki mu odločijo še osem dni življenja. To zveseli Alojzija in poln radosti reče nekemu bratu: „Veselo novico so mi napovedali, umrl bom v osmih dneh“. Odzdaj mu mora

kak duhoven vsak dan nekatere ure moliti in sv. Telesa dan (13 junija) zatrdi in zagotovi, da ima še ravno osem dni živeti, ter prosi pričujoče, naj bi ž njim vred zapeli „z a h v a l o“ za bližnje zedinjenje z Bogom, Marijo, angeljci in svetniki v nebesih. Nekemu duhovnu je rekel: „Ločimo se od tod, pa ločimo se z veseljem“. Slednje dni si položi sv. križ na prsi; vsi bratje se zbirajo pri njem in se mu priporočajo v molitev, ker bo kmalo popoln svetnik v nebesih, in se posvetvajo ž njim zastran zveličanja svojega.

Osmina sv. Telesa zasvita, pa ni ga strahu na njegovem obličji. Tudi bolezen se nič ne pohujša, vendar Alojzij vedno trdi, da bo prihodnjo noč umrl. Še enkrat ga obhajajo vpričo vseh udov samostana, ktere potem po vrsti objame in se od vsih poslovi. Ko ga ihté prosijo, naj bi

molil zanje in prosil Boga, jim reče: „Kako bi zamogel vas pozabiti, ki sem vas tukaj tako srčno ljubil?“ Ko skor vsi odidejo, prosi dovoljenja, da bi se smel še enkrat bičati. Vikši mu pa prepovedó, in zato želi vsaj na golih tleh smrti dočakovati. Zdaj pritiska, od vsega posvetnega popolno ločen, križanega Jezusa z neizrečeno gorečnostjo in obéma rokama na prsi in ne premakne več oči polnih mirú in nebeških žarkov od svojega Zveličarja. Še enekrati zdihne: „Hrepenim biti rešen in sklenjen s Kristusom; o Gospod! v tvoje roke sporočim svojo dušo!“ Mirno še obleži, — poslušá molitve — slednjič izdihne: „Jezus!“ in pozemeljski angeljček splava v družbo kerubov in serafav, kjer hodi in spéva za Jagnjetam sladke pesmi, katerih nikdo ne zna razun čistih devic.

Umrl je Alojzij 21. junija l. 1591. med 10. in 11. uro po noči 23 let 3 mesece in 11 dni star, v 6. letu po vstopu v samostan.

Ni mogoče popisati čudenja in žalosti rimskega mesta, ko se razglasi smrt Alojzijevega. Kar na enkrat se tare ljudstvo okoli mrtvega trupla; vsak tišči prav do njega; vsak mu hoče noge poljubiti, vsak hrepeni kak ostanek od njega dobiti. Pri pogrebu so mogli vedno postajati zavolj preobilne množice; ker vsak se je hotel dotakniti trupla ali vsaj truge svetnikove. Pokopali so ga v cerkvi oznanjenja D. Marije; čez sedem let pa so ga zopet vzdignili, položili v svinčeno trugo in postavili v steno kapele matere božje.

Zapomini.

1. Kolikor delj živiš, toliko negotovejši je tvoje zveličanje. Če

delj živiš, več imaš skušnjav, več grehov; hvali tedaj Boga, ako te kmalo pokliče k sebi in obvaruje toliko skušnjav. „Skrbi, da boš živel pobožno, ne pa dolgo“.

2. Zdrav se smeš tudi od navadnih koristnih reči pomenkvati; v boleznih in zlasti ob smrtni urno odpravi svet in posvetne reči, in se pripravljaj za večnost.

3. Kolikor pred in popolnejši se ločimo od sveta, toliko si olajšamo ločitvo ob smrti.

4. „Živi tako, da se ne boš bal smrti“, to je vsa modrost.

5. Velik razloček je, ali radi umrjemo za voljo Boga, ali za voljo nadlog, ki nas tarejo.

Molitev.

Dodeli nam milost, o Bog,
o Gospod življenja in smrti!

da obračamo čas, kterega nam še podari tvoja dobrotá, skrbno in zvesto v zveličanje svoje duše, da bomo vedno tako živeli, kakor bi si želéli živeti ob smrtni uri. Amen.

Čudeži

storjeni po prošnji sv. Alojzija.

Bog povečuje svoje prijatelje z raznimi čudeži, tako je povečal tudi sv. Alojzija. Po njegovih prošnjah je pomagal Bog večkrat prav čudovito v dušnih in telesnih potrebah. Ti čudeži so bili natanko od škofov preiskani in mnogo jih je bilo resničnih spoznanih. Tukaj jih navedem samo pet.

I. Živele so v samostanu sv. Janeza v Tudert-ski škofiji nune sv. Frančiška Asiškega. Samostan je imel tako pičle dohodke, da so mogle večkrat stradati. V takih prilikah so se zaupno k sv. Alojziju za pomoč zatékale. In glejte čudo! po Alojzijeви prošnji se niso samo pomnožili mali ostanki žita, olja, orehov i. t. d., celo spridene stvari so

postale dobre za povžitek. Posebno čudo pa je bilo to, da so se delale s čudovito pomnoženo hrano še druge čuda.

II. Angelo Antonio Oddi, kmet s Fornette, je padel 22. aprila 1732. v nogradu z lestvice (lojtre) na zakrivljen nož, ki se mu je zapičil globoko v hrbet. Rana je bila nevarna, krvi je mnogo zgubil in desnica mu je popolno onemogla. Denejo ga v sveto olje; zdravnik spozna rano nevarno za smrt, ker se je skoz njo vidilo celo osrčje, in samo plašter položi nanjo. Drugi dan zboli tudi zdravnik in čez več dni še le pride z daljnega kraja drug ranocelnik, ki ga pa že ni hotel zdraviti, ker je bila rana vsa gnojna in smrt gotova. Še ta dan pride k bolniku častiti o. Karol Virtelli, kateri mu svetva, naj bi se zaupno zatekel k sv. Alojziju, ki

je že večkrat komu pomagal. Kmali mu tudi prinese iz samostana sv. Janeza en čudovito pomnožen oreh, in ga zaupno položi bolniku v oslabeledo desnico. Ko jo drži eno uro sklenjeno, med tem pa s polnim zaupanjem k svetemu Alojziju zdihuje, se ogreje, oživi in okrepi roka, da jo je zamogel brez bolečin prekladati, sklepati in odpirati.

Položé mu nastrganega oreha na rano, zadremlje kmali in celo noč prespi. Zjutraj je zginil že ves gnoj, meso je bilo čisto rudeče; rana se je kmalo zacelila, in ga nič več ni bolela.

III. Rimsko mestnjanko Margareto Landini, 25 let staro žensko, napadejo o vseh svetih 1675. na levi strani života hude bolečine, ki so jo mučile noč in dan. Tem bolečinam se pridruži kašelj, vročnica, bljevanje in trganje po glavi. Zdrav-

niki obupajo nad njo in 23. novembra jo previdijo za smrt. Ko to zvé nje sestra Marija Vincencija, nuna v mestu Subiako, ji dopiše, naj bi polna zaupnosti k svetemu Alojziju vsak dan povžila nekaj po tem svetniku čudovito pomnožene moke, ki je že mnogo bolnikov ozdravila. Bolnica vzame prvi dan trikrat te moke; tretjič se ji vzdigne in potem že težave nekoliko ponehajo. Pa ni imela dosti zaupanja, zato se vrnejo bolečine hujši od poprej. Mraz in vročina jo zdaj vedno tareta, izmeček postane ves krvav, omedlica in bljevanje ji vzamete vso moč; život začne gnjiti in neznano smrdeti. Po noči 3. decembra se že več ne zavé, sapa postaja težji, komaj še diha, že ji molijo molitve umirajočih. Taka ostane dopoldne.

Opoldne se ji zdi, da vidi sestro Marijo Vincencijo pred seboj, ki jo opominja, naj bi začela z večim zaupanjem čudovito moko jemati. Margareta zbere vso moč in prosi moke. Med povžitjem molijo pričujoči klečé tri očenaše in češenamarije; bolnica pa je imela to prikazen. Marija Vincencija ji je kazala na neznanega mladenčca v jezuitovski halji, kakor bi ji rekla: Temu se zaupno izroči in ozdravela boš. Bolnica s trdnim zaupanjem zdihuje k svetniku in zdi se ji, da jo je blagoslovil. Potem mine prikazen, in zdrava je. Zdaj vstane; lahko hodi; ne čuti nobenih bolečin več in drugi dan gre že v cerkev Boga hvalit za prejeto milost. Ko poklekne tudi pred sv. Alojzija, se zavzame, ker je bil mladeneč v prikazni njemu popolno enak. Iz hvaležnosti opravi

njemu v čast šestnedeljno pobožnost.

IV. Pobožnega Volfganga Aš iz prav plemenitne rodovine je Alojzij vse življenje čudovito spremljal. Na vikših šolah v München-u na Bavarskem Volfgang skor oslepi. Imel pa je trdno zaupanje do sv. Alojzija; zato si pomaže oči z oljem iz svetilnice, ki je pred njegovo podobo gorela in spet je čisto spregledal.

Kmalo potem zgubi Volfgang ves spomin, pa Alojzij mu ga zopet sprosi od Boga in še tako dobrega, da se je iz glave naučil življenja njegovega, ki ga je spisal o. Cepari. Zavalj teh dobrot postane Volfgang sv. Alojziju v zahvalo duhoven, in je bil potem korar in svetovalec dveh veljavnih škofov.

Svojemu varhu v čast je sozidal dve lepi kapelici in trikrat

je romal peš v Rim na njegov grob. Ko je šel drugič skoz neki gojzd, ga ospó tolovaji in ga hočejo umoriti. Wolfgang zdihne k sv. Alojziju, kar stopi mladeneč v dolgi halji pred tolovaje, rekoč: „Ste li kristjani?“ Tolovaji plahi stekó na vse strani.

Te in druge čudeže je dal Wolfgang postavno od sodbe preiskati in so bili potrjeni. Wolfgang je njih resničnost tako potrdil: „Spoznam in prisežem pred Bogam, pred vsemi nebese in pred sv. cerkvijo, da je vse tukaj popisano gola resnica“.

V. Jožef Spinelli, mlad Jezuit, začne leta 1634. tako hudo omedlevati, da ga je žareče železo še težko k zavednosti pripravilo. Potem mu otrpne jezik, da ni nič govoril. Od otročjih let je že sv.

Alojzija rad častil, zato se tudi zdaj k njemu zateče in obljubi, da se hoče pred njegovim godom postiti. Ponoči se mu prikaže sv. Alojzij z Janezam Berkmans-am, ki je bil tudi Jezuit. Alojzij bolnika tako nagovori: „Okrepi se in bodi močan, ker dolga pot te čaka“. Prikazen zgine; pa drugo noč se spet prikaže in Alojzij ga opominja, naj jezika ne rabi več za prazne nečimurne besede, ker imel bi mutast ostati. Potem se dotakne s prstam jezika, ga prekriža in zgine. Spinelli pa poln veselja in hvaležnosti pripoveduje zjutraj na ves glas to čudo in dobroto Alojzijevo.

Tretjič ga opominja Alojzij v prikazni, naj bi cel mesec duhovne vaje sv. Ignacija opravljal. Potem pomazili noge, ledje in eno roko, rekoč: „Da ti bo to gibanje

v večno življenje“, in Berk-
mans maziljene ude obriše. Vpraša
ga slednjič sv. Alojzij, ali še kaj
želi od njega. Ko prosi bolnik
dušnega zdravja, mu reče: „Sp o-
z na l si, kaj imaš prositi;
tudi dušno zdravje boš do-
bil, samo resnično si priz a-
devaj, da ga boš z a služil“. Še
roko mu da poljubiti in zgine.
Spinelli pa je od te dobe popolno
zdrav, in vsi zdravniki so s pri-
sego potrdili ta čudež.

Kmalopotem je nastopil dolgo
pot, od ktere mu je sv. Alojzij
prvič govoril, šel je v Indijo sv.
vero oznanjevat nevernim ljudstvam.

II.

Premišljevanje

čednost sv. Alojzija za vsako
nedeljo pobožnosti.

Prva nedelja.

Sv. Alojzij zgled ljubezni božje.

Premišljevanje.

Brez ljubezni Božje ni prave čednosti. „Ako razdelim revnim v hrano vse svoje imetje; ako dam svoje telo sežgati, ljubezni pa nimam, mi nič ne pomaga“, piše sv. Pavel. Brez ljubezni božje tedaj ne pride nikdo do svetosti — do Boga. Prave ljubezni božje nam

daje lep zgled sv. Alojzij. On je ljubil Boga kakor ognjeni kerubi, ko žareči serafi

1. *zavolj njega samega.* Ni ljubil sv. Alojzij Boga zavolj dušnih sladkost, ktere deli sv. Duh nekterim v spodbudo večje gorečnosti; ljubil ga je — kakor plamteči kori angelski je omagoval od žareče ljubezni do Boga — edino zavolj neskončne njegove lepote, popolnosti in ljubezni, s katero nas je nebeški Oče sam pred ljubil, kakor smo zamogli mi njega ljubiti. Ta ljubezen se mu je razodevala celo na obličji in ni skor upal dihati in srce mu je medlélo, kadar je mislil na Boga ali slišal od njega govoriti. Tak je bil ogenj ljubezni njegove do Boga, da mu je od njega pešalo telo in toliko bolj slabélo, kolikor bolj je plamtel ogenj njegovega srca. Iz pokor-

ščine je skušal pomanjšati presilne žarke te ljubezni in v preobilnosti tega ognja je pogosto klical: „*Beži, o Gospod, beži od mene!*“ — Ljubil je sv. Alojzij Boga

2. *v križanem Jezusu.* Tako nas je Bog ljubil, da je dal za nas edinega svojega Sina v naj grozovitnejši bolečine, v naj britkejši smrt na križu. Zavolj té neskončne ljubezni nebeškega Očeta do nas grešnikov je Alojzij molil in zdihoval po cele ure pred sv. križem. Solznih svojih oči ni mogel odmakniti od krvavih ran Kristusovih, ktere si je dal vsekati zgolj iz ljubezni do nas. Po vsakem premišljevanji in pomilovanji britkega trpljenja Jezusovega je bolj hrepenel vsaj nekoliko podoben postati Zveličarju v trpljenji in zaničevanji. Bolečine v glavi ga niso zadrževale od premišljevanja, še veselil

se jih je in hvalil trpečega Jezusa za to milost, da ga vdeleži bolečin, ki jih je on čutil ob trnjevim kronanji. — Sv. Alojzij je ljubil Boga

3. *v presv. Telesu.* Presv. Telo je živi spomin nezmerne Jezusove ljubezni do nas. Ni samo umrl za nas, celo vekomaj hoče stanovati med ljudmi. V presvetem Zakramentu kraljuje na tronu milosti svetljeji od solnca, pravi Bog in človek, in trepeče ga molijo angelski duhovi. Pa prikriva nam blišč svoj v podobi kruha, da bi ga bolj zaupno prosili dušnih in telesnih potreb. Sv. Alojzij je iz goreče ljubezni hrepenel celi dan klečati pred sv. Telesam, in zatorej ga je tudi ob vsaki priložnosti obiskal. Pred šolo in po šoli ga je vselej gotovo počastil; vsako nedeljo ga je prejemal. Tri dni se je pri-

pravljaj k sv. obhajilu in zopet tri dni mu je prepeval prisrčno hvalo za neskončno milost njegovo. Ob vsakem sv. obhajilu je pozabil vsega sveta; presrečen je bil in poln nebeških sladkosti se je ljubezni tajal.

Sprašanje.

Imam jaz kaj ljubezni do Boga in kaka je? — Je li čista? — Ne ljubim Boga samo v dušnem veselju, samo v sreči? — Ne omrzuje moja ljubezen v dušni pustoti, žalosti in nadlogah? — Premišljam kterikrat lepoto, popolnost in ljubezen božjo do nas grešnikov? — Premišljam kterikrat, kako strašna nesreča je to, da kdo ne ljubi Boga? — „Kdor ne ljubi, ostane v smrti“, piše sv. Janez.

Premišljam kterikrat bitko trpljenje Kristusovo? — Trpim voljno vse križe zavolj trpljenja in

smrti **Z**veličarjeve? — *Kdor re-
snično ljubi Jezusa, ljubi tudi od
njega poslane križe.* — Hodim po-
gosto k sv. obhajilu, in kako se
pripravljam zanj? — Hodim le iz
navade, mlačen, razmišljen? — Po-
skušam vselej obuditi srčno hrepe-
nenje in gorečo ljubezen do Jezusa?
— Se kterikrat duhovno obhajam?

Žalost in sklep.

O kako me osramoti zgled sv.
Alojzija! Žal mi je, da sem tako
malo ljubil tebe, svojega **B**oga,
stvarnika in rešenika! **Z**ame, o
mili **J**ezus! si zapustil raj; zame
si trpel neznane bolečine ob krva-
vem bičanju, ob razpetji na sv.
križu; zdaj še hraniš mojo dušo s
svojim mesam in svojo krvjo; jaz
nehvaležnik pa ti povračam dobroto
s krivico, ljubezen z mrzloto ob
prejemanji presv. **T**elesa! — **M**ilost,

o Jezus, milost mi še dodeli! Glej, objokujem otrpnost svojega srca; pogosto hočem obujati vročo željo, Boga nad vse ljubiti, posebno pri sv. maši, pri obiskanji sv. Telesa in pri sv. obhajilu. Premišljevati hočem večkrat božjo popolnost, ljubezen in dobroto do nas grešnikov; premišljevati hočem bitko trpljenje Kristusovo in iz ljubezni do Boga hočem voljno prenašati vse križe. „Gospod Bog vas skuša, da se razodene če ga ljubite“, pravi sv. pismo. Da se v božji ljubezni vtrdim, hočem pogosto prejemati kruh močnih in se vselej prav vredno zanj pripravljati; tudi čez dan hočem večkrat Jezusa v duhu prejeti. Ti sv. Alojzij! me spodbadaj s svojim zgledom in sprosi mi moč od Boga, začetnika vsega dobrega, da verno spolnujem ta svoj sklep.

Molitev.

O da bi imel tako srce, ki hrepeni samo Boga ljubiti, ki zamore živeti in dihati samo v ognji ljubezni božje. Sv. Alojzij, od ljubezni božje vneti seraf! oh ti vspi milostno žarke goreče svoje ljubezni v mrzlo moje srce, da se otají in stopí v gorkih solzah britke žalosti nad mlačnostjo in ne-hvaležnostjo svojo proti Bogu; ti, o sv. Alojzij! mi sprosi milost in moč, da začnem resnično ljubiti Boga in stano-viten останem v ti ljubezni do smrti. Amen.

Druga nedelja.

Sv. Alojzij zgled ljubezni do bližnjega.

Premišljevanje.

Prva zapoved krščanstva je: „*Ljubi Boga nad vse*;“ druga pa je ta: „*Ljubi bližnjega ko sebe*“. Sv. pismo pravi: „*Kdor reče, da ljubi Boga, pa sovraži brata svojega, ta je lažnik. Kako zamore Boga ljubiti, ki ga ne vidi, ako ne ljubi brata, ki ga vidi?*“

Zopet nam je sv. Alojzij lep zgled prave ljubezni do bližnjega. Ta ljubezen njegova je bila

1. *potrpežljiva*. Dobri prijetni ljudje se pač lahko ljubijo; potrpežljivi pa moramo biti, ako hočemo ljubiti bolj nepopolne ljudi; in vendar je zapovedal Kristus tudi take ljubiti.

Zatorej moramo ljubeznjivo potrpeti vse slabosti in pomankljivosti bližnjega svojega; vse dobro mu moramo želeti in storiti. „*Ljubezen je potrpežljiva, je dobrotljiva, vse prenese*“, — piše sv. Pavel.

Sv. Alojzij ni samo pohlevno trpel zaničevanja in slabost družih ljudi, on jih je celo zaželel, in je vse srčno ljubil, kateri koli so ga kaj ponižali, zasramovali ali zaničljivo od njega govorili. Ta potrpežljivost njegova pa ni izhajala iz prirojene neobčutljivosti. Deček Alojzij je bil ves živ in k jezi nagnjen, pa komaj se zavé in nevarnost svojo spozna, že plane na iskro; skrbno sprašuje posebno čez to nagnjenje k jezi svojo vest, se vedno premaguje in zatajuje, dokler ne uduši popolno nevarnega svojega sovražnika. Mislil se je sv. Alojzij naj nevednejšega, naj nepopolnejšega;

imenoval je vsacega svojega prijatelja in dobrotnika, kdor ga je kaj zaničeval ali žalil. Rekel je, da ravnajo ž njim prav po zasluženji in mu skazujejo dobroto, ker ga opominjajo slabost, ktere ima odvreči in zboljšati. — Ljubezen Alojzijeve do bližnjega je bila

2. *dobrotljiva in goréča.* Ljubezni do bližnjega še ne spolnuješ, ako ne živiš ž njim ravno v prepiru in razporu; varovati ga moraš tudi vse škode in mu želeti vse dobro in v potrebi pomagati z besedo in djanjem, ako ti je mogoče. Ne pomaga siromaku samo milovanje, podaj nesrečniku roko, in izleci ga iz nesreče, ako moreš. Premoreš pa gotovo več, kakor ti slepivno pravite sebičnost in skrb za svoje; v dobrih delih pomaga tudi Bog. Pomagaj ubogemu urno in djavno, kakor je delal sv. Aloj-

zij. Vsako priložnost je skrbno porabil, da je pomagal kakemu revežu. Njegova ljubezen je bila dobrotljiva in djavna, kar nam priča skrbna njegova postrežba v bolnišnicah in ječah.

On pa ni skrbel samo za telo, tudi v dušnih potrebah je rad pomagal. Učil je nevedne krščanskih resnic, tolažil žalostne, dobre svete je dajal in grešnike k pokori opominjal. Glej, koliko priložnost imaš bližnjemu pomagati. Ne zdá vselej denar; pa pogosto mnogo zdá dober svèt, krščansk spomin, ponižna prošnja, pobožni pogovori, naj več pa dober zgled.

Bog nam je zapovedal ljubiti bližnjega; pa malo ga že ljubi, kdor mu da v potrebi samo to, kar že sam skor rabiti ne more; bolj ga ljubi, kdor sebe pozabi, da zamore potrebnemu kaj dati; popolno lju-

bezen do bližnjega pa ima ta, ki daruje celo življenje zanj. „*Nikdo ne more reči, da ima večji ljubezen, kakor ta, ki dá življenje za svoje*“, je rekel **Kristus**.

In tako ljubezen je imel sv. Alojzij, ki je pri strežbi bolnikov bolezen dobil in zanjo umrl. Po zgledu sv. Alojzija ne opušajmo nobene priložnosti, da bližnjemu kaj pomagamo. **Kristus** bo naš *dolžnik*, ker sam je obljubil dobre dela bližnjemu storjene tako plačati, kakor bi jih bili njemu storili. Misli si tedaj, da te v revežu **Kristus** sam prosi. Gorje tebi, ako ga zapodiš brez pomoči, ko ti vsega dosti imaš; sodnji dan bo tudi on tebe zapodil — v pekel.

Sprašanje.

Ljubim bližnjega? — Potrpijmo voljno njegove slabosti? — Se ne

togotim, če me kdo poniža, žali? — Ljubim prilizúne ali odkritosrčne, ki mi resnico povedó? — Ljubim bližnjega zavolj dobrih lastnost, dušnih čednost, ali ga morde zavolj njih celo zavidam? — Ljubim bližnjega zavolj razvad in pregreh, blišča in premoženja? — Zakaj ne pomagam revežem v djanji, ker sama ljubezen na jeziku še ne pomaga v nebesa? — Se bližnji ljubi, ako mu skušaš vsak dobiček snesti; ako ga hitro zapustiš, če se ti kak časen dobiček kaže? — Si kterikrat pritrgaš kako veselje ali kaj, da zamoreš nesrečniku pomagati? — Ubogi revež, kateri bi se zanašal náme!

Žalost in sklep.

O kako mrzel sem do nesrečnih svojih bratov! **O** koliko dobrega bi jim bil že lahko storil! **Žal** mi

je, o Gospod! da sem zamudil nabrati si toliko zakladov v nebesih. Nobenega ne ljubim razun sebe; pa ravno ta sebična ljubezen me pelja v pogubo; zatorej sklenem zdaj pred Bogam in vsemi angelci in svetniki, da hočem bližnjega *resnično in krščansko* ljubiti. Vse slabosti njegove hočem voljno potrpeti, ljubiti tudi žalivce in sovražnike in potrebnim pomagati v besedi in djanji, ne pa samo z pomilovanjem. Dober zgled hočem vsem dajati, svoje slabosti brez jeze in hvaležno od družih poslušati in potem poboljšati, prilizúne pa od sebe goniti. Tudi *majhne* dobre dela hočem ob vsaki priložnosti verno opravljati, ker Kristus mi bo plačal celo kozarec mrzle vode, v njegovem imenu podeljene. Posebno v bolezni hočem zapuščenim postreči po svoji moči in se tudi zdr-

žati nepotrebnih potrat, da se potrebnim ne bi preslabo godilo. V tem sklepu me potrdi z božjo pomočjo zgled sv. Alojzija.

Molitev.

O sv. Alojzij! prosim te s srčnim zaupanjem, pošlji mi z nebeške slave, ki jo vživaš, eno samo iskro tiste goreče ljubezni, s katero si ti tukaj na zemlji ljubil vse ljudi. Kristjan sem, pa moja ljubezen ni krščanska; moja ljubezen je sebična, je slepa in ljubi to, kar mésu dobro dé, kar očem dopade. O sv. Alojzij! očisti in vrédi mojo ljubezen; posveti vse moje dela ljudo-ljubnosti; spodbadaj me s svo-

jim zgledam in sprosi mi od Boga to milost, da bom bližnjemu pomagal v vsaki potrebi z besedo in djanjem, da z deli usmiljenja pridobim milostno sodbo. Amen.

Tretja nedelja.

Sv. Alojzij zgled spokornosti.

Premišljevanje.

Malokdo ohrani dragi zaklad krstne nedolžnosti; pred ali poznej se zgubi in zapravi. Z madeži greha pa ne zamore nikdo v nebeški raj; kaj je tedaj storiti, mar obupati? O ne, Bog je neskončno milostiv; zmivajo se grehi z resnično pokoro, z gorkimi solzami srčne žalosti. Posnemajmo sv. Alojzija vsaj v spokornosti, ker ga ne po-

snemamo v ohranjenji krstne nedolžnosti.

Sv. Alojzij je ohranil z božjo pomočjo krstno nedolžnost do smrti; on ni nikoli žalil Boga zavedno in radovoljno, vendar je vse žive dni deviško svoje telo pokoril in solze pretakal zavolj dveh otročjih napak. Tako srčno je obžaloval te dve napaki, da je omedlel pri prvi spovedi, da je zavolj njih vse življenje v ostri pokori preživel in v vednem strahu bil za večno zveličanje. „*Božje sodbe so globoke; kdo vé, če mi je odpustil grehe, ki sem jih storil na svetu?*“ je vedno tožil.

Ker žalost nad grehi napravlja pot k poboljšanju, o kako popoln je mogel biti sv. Alojzij, ki se je čist ko angelj vendar ostro pokoril — pokoril do smrti! **Resnična žalost nad grehi** je neobhodno potrebna k odpuščenju; brez srčne

žalosti Bog nikakor ne odpušča grehov. Kolikor večji so bolečine naše nad grehi, toliko večji in resničnejši je naš stud do njih, toliko skrbnejši se jih bomo varovali in toliko gorečnejši se bomo zanje pokorili.

Sprašanje.

Obžalujem svoje grehe? — Malo ali celo nič; ako bi res čutil nad njimi srčno žalost, bi se bil že davnaj poboljšal. *Sad* pokore — resnično *poboljšanje* — to pokaže, je li žalost *resnična* in *srčna*, ali je *povrhnja* in *goljufna*. O kaj bom jaz počel? Sv. Alojzij zmiva dve otročje napaki s *krvjo* od zavednosti svoje do smrti, kaj bi zamoglo umiti moje studne hudobije? — In vendar sem še ves mrzel, ves trdovraten, če se prav spomnim svojih grdobij! — Oh ta neobčutnost izhaja samo od slabe, mrzle ljubezni do Boga. Če

večji je ljubezen naša do Boga, večji bo tudi žalost naša nad grehi, s katerimi Boga, golo ljubezen, žalimo in dražimo; če popolnejši je ljubezen naša do Boga popolnejši je tudi žalost naša nad hudobijami.

Vzrok povrhnje žalosti nad grehi je tudi *napuh*. Kolikor *ponižniši* smo, toliko *srečniši* obžalujemo grehe; vsak grešnik se vzdiga zoper Boga, kralja nebes in zemlje, pred katerim trepečejo angelski duhovi in vse stvari. Oh kako bom obžaloval grehe, ker nimam *ponižnosti*; ker bi se kmalo predrznil Bogu zapovedati.

Žalost in stud nad grehi bi imela *vedno* trpeti. Kaj mi pravi vest v tem? — Oh zginja moja žalost ko megla! Imel bi *vse* grehe *vedno* obžalovati, če ravno smem upati, da mi jih je Bog že odpustil! imel bi *vedno* v strahu božjem za-

volj hudobij svojih in pravičnosti božje živeti in vse življenje vse grdobije svoje srčno obžalovati, jaz pa sem bil pri vsaki spovedi zadovoljen s *povrhnjo, nepopolno žalostjo* nad ravno spovedanimi grehi, in se še nisem spomnil hudobij prejšnje leta storjenih, brez vsega premisleka, kaj David govori: „*Moji grehi so mi vedno pred očmi*“.

Žalost in sklep.

O kako okannelo je moje srce, da ni kar nič ganjeno v spominu toliko ostudnih hudobij, ko je sv. Alojzij *dve otročje napaki do smrti spiral s solzami in krvjo*. **O** Gospod! obžalujem dozdanjo svojo neobčutnost in sklenem, da čem prihodnjič premišljati neskončno svetost in pravičnost božjo in svojo revščino in nezmožnost; hočem svoj napuh zatreti, se v prah ponižati pred sve-

tostjo božjo in srčno obžalovati do smrti vse grehe svojega življenja. Varovati se hočem *malih grehov*, ker tudi žalijo Boga in odyračajo božjo pomoč in gnado. Ti, sv. Alojzij, pa mi sprosi od Boga potoke solz in milost, da bom vedno objokoval grešno svoje življenje.

Molitev.

O sv. Alojzij! ti si ves nedolžen ostro pokoro delal; jaz — grešnik in hudobnež — pa imam tako trdo srce, da še prave in resnične žalosti nad grehi nikoli ni občutilo. O gani tedaj moje srce in vtisni mu vsaj nekoliko tistih bolečin, ki si jih ti občutil nad razžaljenjem božjim! Spoznam se té milosti popolno nevrednega, pa spo-

znam tudi z grozo in strahom zadolženje svoje pred Bogom; spoznam tudi, da brez zadostenja in srčnega kesanja padem v večno pogubo. Zatorej zdihujem k tebi, o sv. Alojzij, ti moj zgled spokornosti! sprosi mi milost do usmiljenega Jezusa, da mi bodo moji grehi vedno pred očmi, in da jih bolj in bolj spiram z obilnimi solzami srčne žalosti. Amen.

Četrta nedelja.

Sv. Alojzij zgled zatajanja.

Premišljevanje.

„Vojska je življenje človeško na svetu“, pravi Job, in zares smo noč

in dan v nevarnostih in skušnjavah za zveličanje svoje. *Bog* nas podpira v ti vojski z gnado svojo, pa tudi *sami* moramo napenjati vse moči zoper priseženega sovražnika. Zatorej se je treba vaditi tega boja, če namreč skrbno krotimo poželjivost mesa, ker iz *nje* nam dohajajo viharji skušnjav in nevarnosti zveličanja našega. Poželjivost pa brzdamo, ako ji kratimo in se trdno zdržujemo vseh prepovedanih reči in si pritrgujemo tudi dovoljene veselja — *če se zatajujemo.*

Dalje je ta svet *dolina solz*, polna trpljenja in britkosti. Kdor hoče dobivati iz grenkih nadlog sladak sad, naj trpi voljno; in da se privadi potrpežljivosti, naj si naklada *radovoljne zoprnosti*, ktere naj prenaša srčno *Bogu* v čast in zadoštenje grehov svojih. Zatajanje je potrebno človeku, ki hrepeni po

popolnosti; kolikor bolj se premagujemo, toliko svetejši živimo.

Sv. Alojzij nam daje tudi prelep zgled zatajanja. Ko puščavnik je živel ostro na mehkužnem kraljevem dvoru med bliščem, šumam, veselicami in sladnostjo tega sveta. Postil se je in poželjivost krotil pri polnih mizah, pri izbranih sladčicah s tem, da si je zbiral grlu naj zoprniši jedila; kadar pa je smel sam kositi, mu je zadostil odrezek v vodi namočenega kruhka. Vselej je molil klečé do polnoči na mrzlih tleh tudi v naj hujši zimi in še malo in prav lahko oblečen; bičal se je in njegova kri se je udirala po nedolžnem hrbtu; odpovedal se je vsi posvetni časti, zapustil je celo grofijo bratu Rudolfu; — *prvenec* grofovske rodbine se je daril popolno Bogu in je obljubil večno *uboštvo!*

Življenje njegovo v samostanu je bilo vedno zatajanje. Vse najnižji in zoprniši opravila si je od vikših sprosil in natanko spolnoval; vsaka polajšba, vsako oprostenoje od kake postave zavolj slabosti in bolehnosti njegove, z eno besedo, vsaka prednost pred brati ga je hudo boléla. Zraven tako ostrih spokornih del si je oteževal vse reči, še hojo, stanje, sejo i. t. d. Celo ob smrti si ni olajšal te ostrosti. Prečudna potrpežljivost njegova v dolgi bolezni; radost in srčnost njegova, ko je počasi povžival in iz ust spravljal studne, zoprne in grenke zdravila; prizadetje, da bi pri popolno oslabélim životu vendar še klečé molil; in slednjič ginljiva prošnja, da bi smel umreti na golih tleh; mar niso to gotove znamenja zatájanja njegovega do smrti?

Sprašanje.

„*Čujte in molite, da ne padete v skušnjava*“; je rekel Kristus zaspnim aposteljnóm. Čuti moram nad nagnjenjem svojim; premagati in zatreti ga moram z ostrostjo do života, z vednim zatajanjem, ako hočem skušnjave in sladnost srečno odbiti. In kako se jaz zatajujem? — Poznam li čednost zatajanja? — Sem se kterikrat zdržal kake ljube reči? — Se ne oblačim premehkušno, ne zbiram v jedéh in pijačah; ne iščem samo zložnosti in olajšbe pri delu, stanovanji itd.? — Sem kterikrat prevzel kake težave, ktere bi bil lahko odvrnil, Bogu v čast in zadostenje gorehov svojih in z namenam, da bi si vtrdil in okrepčal duha zoper vse skušnjave? — Vsak kristjan se mora bojevati zoper poželjivost mesa;

kdor se ne bojuje in se radovoljno ne vadi zatajanja, ne bo premagal skušnjave. Tedaj si voli; *ali se tukaj pokori in zatajaj, ali boš gorel tamkaj v hudem ognji.*

Žalost in sklep.

O sv. Alojzij, ti nedolžni mladeneč, ti angel v človeškem životu! ti si s postam in bičanjem zatiral poželjivost mesa; oh jaz grešnik — jaz hudobnež — pa mehkužim život, strežem njegovim željam, ki duhu vedno nasprotvajo, in se mu bojim kaj žalega storiti. **O** groza! že čutim, da so me obrzdale in oklenile grešne razvade in strasti in me vlačijo, kamor in kakor se jim poljubi. **O** Gospod, pomagaj mi! še zdaj mi prizanesi in obljubim ti: sladno razvajeno meso hočem pokoriti in duhu podvreči po besedah Davidovih: *Z*

brzdami in uzdo ukroti njih čeljusti, da ti ne bodo škodvali. Oh toliko težav sem pretrpel v službi sata-novi; kaj zdaj spoznavši svojo slepoto, kaj zdaj bi si pa ne upal kaj odreči in pretrpeti zavolj Boga in nebes? O Gospod, nič več se ne bom ustavljal; odzdaj hočem vse križe voljno trpeti, radovoljno si nakladati post in druge spokorne dela in se zdržati tudi dovoljenih reči; vsako priložnost hočem skrbno porabiti v zatajanje, vtrjenje in za-varvanje pred greham. Ta sklep naj velja za vse moje življenje, pomagaj mi ga spolnovati, o Bog!

Molitev.

O sv. Alojzij, ti nedolžni angel in ostri spokornik! ki si zatiral deviško svoje telo, oh kako bi imel posnemati

tvojo ostrost, jaz grešnik in hudobnež, pa te še nisem dozdam nič naslédval. Božji dar modrosti te je učil nedolžno meso tako pokoriti; in jaz neumnež tako strežem in pogódvam spačenemu in sladnemu truplu! Vdihni mi tedaj, o moj zavetnik! sveto jezo, zveličavno sovraštvo do poželjivega života, in zaduši v meni mehkužnost, ki me pelje v gotovo pogubo. Uči me, da spoznam naj grozovitnejšega sovražnika zveličanja svojega — razuzdano telo — in sprosi mi milost, srčnost in moč od Boga, da bi zamogel po tvojem zgledu meso krotiti, poželjivost zatreti, in po takem

zatajanji vreden postati ne-
beškega kraljestva. Amen.

Peta nedelja.

Sv. Alojzij zgled dušne lepote.

Premišljevanje.

Dušna lepota deli človeku prèd neokušene sladkosti, proti katerim so vsi zakladi tega sveta goli prah. Po dveh stopnjah pa dospeš do te čednosti. Prvič se očisti duša vseh željá do zemeljskih dobrot, in zedini in sklene, drugič vse misli in želje edino z Bogom, viram vse lepote. Tukaj nam daje zopet sv. Alojzij lep zgled.

Brez cene so mu bile vse posvetne dobrote in sladkosti; vedno je miloval ljudi, ki pozabijo neumrjočih svojih duš in samo mamonu

služijo. Nikoli ni bil ošabno oblečen; nikoli se ni ponašal in skazoval v družčinah z dušnimi ali telesnimi darmi in prednostmi; ponizno obleko — naj rajši ponošeno — je imel, in namest v zbirališča in družčine je zahajal k otročičem, ktere je učil svetih resnic. — V blišču in šumu svetá se nedolžnost težko ohrani in skor gotovo oskruni.

Sv. Alojzij pa se je skrbno varoval celo sence greha in stresal se je pred vsako mislijo, ki ni bila obrnjena v Boga; zato se je odpovedal svetu; hitel je v samostan zmed zapeljivega sveta; ni se ustrašil napotji in zaprék, ampak trpel in molil je in neustrašeno se boril, dokler ni prišel v zaželjeno zavetje, v tiho celico. „*Kaj pomaga človeku, ako ves svet pridobi, duša pa škodo trpi?*“ je rekel Kristus.

„Gospod tvoj Bog je razdeljiv ogenj“, pravi sv. pismo. Zares je Bog ogenj, ki očišča madeže one, ki se njemu bližajo. Zato se je prav tesno sklenil sv. Alojzij s tem ognjem, in očistila se je njegova duša celo malih napak. To zedinjenje z Bogom pa je dosegel s tem, da je obračal vse misli in želje v Boga in se vtapljal s premišljevanjem tako globoko v Boga, da ni bil skoraj nikoli razmišljen. Sv. Alojzij je bil čist v mislih, željah, besedah in djanji; bil je zedinjen in sklenjen z Bogom do smrti. O kako lepa je mogla biti njegova duša!

Sprašanje.

Sem zapustil posvetnost; sem kaj resnoben in zbran v duhu? — Oh nečimurnost srca mi priča, da še ves v svetu tičim! — Odkod drugod izhajajo goreče želje po-

svetnih dobrot, kakor iz popolno prstenega srca, ki je še vse prevlečeno s pozemeljskimi ognjuski in polno nečistih želj? — Kdaj se bom dvignil z mlakuž sladnosti, z močvirja posvetnosti na solnčne višave, na nebeške planjave? — Oh pred ne, dokler ne otrésem nečimurnosti, dokler se ne odpovem svetu? — Se ogibam dušnih nevarnost? — Res nismo vsi vstvarjeni za samostan, pa vsim se veli: „*Bodite sveti, kakor sem svet jaz vaš Bog!*“ Tudi ni treba samostana za pobožno življenje, in kdor zunaj samostana ljubi svet in njega šege, bi tudi ljubil svet in njega šege v samostanu. — Zakaj živim po razvadah sveta? — Zakaj se pridružam veselicam, norčijam sveta, ko vém, da mi oskrunjajo dušo? — Zato, ker še ljubim svet in njegove sladkosti. — Oh kolikrat sem pri sv. pokori sklenil, samo

Bogu služiti — pa sklepi so zginili,
 Bogu sem utekel in se primešal zo-
 pet — posvetnim plevam! — Vedno
 mislim na svet in redko na Boga!
 — Toliko sklepov in nič sadu! O
 Bog, kdaj te bom nehal izdajati?!

Žalost in sklep.

O Gospod! bitko objokujem,
 da sem do zdaj brez skrbi živel za
 dušno lepoto in jo celo v tolike
 nevarnosti postavljaj. Jaz neumnež
 sem se dal slepiti lažnjivemu svetu;
 sem zavoljo minljivih reči, zavoljo
 peščice prahu zanemarjal neumrjočo
 dušo in zapravljaj radost in slavo
 nebeškega raja! Pa zdaj, o Gospod,
 spoznam svoj pregrešek; zdaj hočem
 popraviti krivico po vsi moči; zdaj
 hočem bežati pred vso nečimurnostjo
 in ogibati se vsih razvad sveta, ker
 mi kalé in madežvajo dušno lepoto.
 Vsak dan hočem čuti nad nagnjenjem

srca, nad mislimi, željami, govori in djanjam, in zvečer se skrbno spraševati, ali sem kaj storil za dušno lepoto in čistost. Sklenem tudi, da se čem malih grehov varovati, ker oni rodé velike.

Molitev.

Kako malo ti je podoben tvoj rejenček, o sv. Alojzij! Ti si se po dolgem boji težko odtegnil zapeljivemu svetu; jaz pa se radovoljno zapletam v zanjke njegove. Vse tvoje misli in želje so bile vedno pri Bogu, moje pa se vlačijo po svetu ob kalnih mlakah sladnosti in nečimurnosti. Vendar še zaupam, o sv. Alojzij! ne zavrzi me; skaži mi milost in sprosi mi od Boga moč, da bom zdaj zvesto

spolnoval sklepe za ohranjenje dušne lepote, da očistim svoje srce vsih željá posvetnih dobrot, vsih napak in nepopolnost. Sprosi mi, o moj zavetnik in pomočnik! sprosi mi gnado, da sklenem vse svoje misli in želje edino z Bogam; da njega nad vse ljubim in se ž njim zedinim v nebesih. Amen.

Šesta nedelja.

Sv. Alojzij zgled deviške čistosti.

Premišljevanje.

Dušna lepota že obséga deviško čistost, pa posebno jo hočemo še premisliti, ker zavolj nje je dobil sv. Alojzij ime *angelskega mladenča*.

Čisto devištvo je z nebes na zemljo presajena cvetica, ki je pri-

jetnejša, ko vse dišave, mičnosti, sladkosti in veselice sveta; ki je dražji, ko vse zemeljsko zlato in srebro, ko vsi bleskeči kamnički in sijajni biseri; ki je mileje, ko svetlo ozvézdje na jasnem obloku, prijaznejši ko jutranja zarja in veličastnejši, ko poldanje solnce; lilija devištva je radost in slast presveti Trojici, Mariji in vsem nebeščanam. Pa brezmadežna in občutljiva se kmalo oskruni, kmalo jo posmodi slana pregrehe.

V deviški čistosti je sv. Alojzij dosegel naj višji popolnost. Doma še so ga imenovali *angelčka*, in zbor kardinalov, ki je preiskal vse življenje in vse čednosti njegove, mu je dal slavni priimek *angelskega mladenča*, in papež so *potrdili* to častno ime. To nam je porok, da je ohranil sv. Alojzij brezmadežno vse svoje žive dni deviško čistost. Ravno za-

voljo te čistosti so ga povsod jako čislali, da so urno umolknili v družčinah vsi nepošteni govori, kakor hitro se je le Alojzij prikazal. Ves je gorel za to čednost, in ker si je ni upal sam ohraniti v protečih nevarnostih, jo darí in posvetí Devici vsih devic, Kraljici nebes in zemlje. Marija prečista devica pomaga in varuje svoje rejenčke, ki jo posnemajo v devištvu, vsih nevarnost; pod svoj plašč jih sprejme in ni se jim bati satana. Z božjo milostjo je ohranil sv. Alojzij po prošnjah Marijinih tako brezmadežno čistost, da ga po besedah zbora kardinalskega niso nikoli nadlegovale *nečiste* misli ali želje, kar se sicer ne bere od svetnikov.

Prečudno pa je tudi skrbel za svoje devištvo. Vse življenje nam to resnico potrdi, še jasniši pa nekteri posebni prigodki. Več let je

bil sv. Alojzij na kraljevem dvoru in vsak dan pri cesarici, sestri kralja Filipa II., pa ni je pogledal v obličje, ni je poznal. Tudi o govoru z materjo je pobéšal pogled, in noben ni vedil, kake oči ima. Skrbno je bežal vselej pred vsemi veselicami, ki so bile količkaj nevarne čistosti njegovi; skrival se je v tacih časih v samotne kotiche, kjer je klečé molil in premišljeval, ko so ga med tem povsod iskali, da bi ga spravili v družčino.

Sprašanje.

Kake misli in želje godi moje srce? — Bi me ne oblila rudečica, ko bi jih kdo drug vedil? — Skrbim za čistost? — Sem mar tako zaslepljen, da se zdržujem samo velikih nesramnost? — Ali morde še grdobijo manjšam in zagovorjam? — Bog jih ne bo zagovarjal, am-

pak z večnim ognjem pokoril! — Bi imel morde še posebno skrbeti za čistost, ker je v posebnih nevarnostih? — Sim mar sam nje najhujši sovražnik, ker si dovolim nečiste misli, želje pogovore, poglede? — Oh zbudi se duša in preglej skrbno svoje srce; gre ti za *zveličanje*. Nečistnik je gnjusoba pred božjim očém; nečistnike je Bog že strašno tukaj strahoval, kako jih mora še tamkaj! Pa brez krotjenja počutkov in zatiranja poželjivosti se ne napredva v ti čednosti. Sim že kaj storil za njo? — Nisem še ves radoveden, brbrav, in požrešen v jedi in pijači, da vedno močnejši ogenj v meni narašča? —

Žalost in sklep.

O kako omadežana je moja duša z nečistimi mislimi in željami! žal mi je, da sem v svoji slepoti

nečiste dela zagovarjal in zmanjševal; da sem se zdržal samo velikih nesnag, manjši mi pa še mar niso bile! **O Gospod!** spoznam zdaj svojo krivico in s tvojo pomočjo hočem čisto živeti do smrti. Moj život je *ud Jezusov, tempelj sv. Duha*; o **Bog** ne daj, da bi ga še kdaj oskrnil z nečistimi mislimi, željami ali sladnim djanjem! **Sramožljiv** hočem biti do sebe in drugih; ne bom si dovolil nič, kar bi mi rudečico napravilo pred poštenimi ljudmi. **Varovati** se hočem zapeljivih bukev in ljudi, tudi veselic in družb, ki so količkaj nevarne moji duši. **Od-**povem se vsi nečimurnosti, ošabni obleki, mehkužnosti, lenobi in sploh sladnim občutljejem in delam, ljubil bom delavnost, spokornost in molitvo. **Zdihovati** hočem ob vsaki nečisti skušnjavi: „*O Jezus! o Marija! o sv. Alojzij! pomagajte mi! O sveti*

in pravični Bog! rajši umrjem, kakor bi te žalil“ — Goreče hočem moliti za dar čistosti in pogosto se zatekati k Mariji in sv. Alojziju, naj mi sprosita moč zoper vse skušnjave.

Molitev.

O sv. Alojzij, ti angel v mesu! glej, kakó me osramotuje angelsko tvoje devištvo, ker se vidim omadežvanega s toliko nečistimi mislimi, željami, govori in deli. Stopim ves studen in grd pred svetlo tvoje obličje, pa prosim te pohlevno, oh ne obračaj od mene milih svojih oči! Zdaj črtim vso nesnago in trdno sklenem, da se ne bom več omadežal z najmanjši nečisto mislijo. Sprosi mi zato od Jezusa in Marije

pomoč, da se bojim tudi v mislih vsega, kar mi pretí čistost otemniti. Vdahni mi tak stud, tako sovrašтво do nečistosti, kakoršno si ti do nje občutil vse žive dni; daj mi tisti strah božji, s katerim si čistost duše in života neprenehoma varoval in sprosi mi gnado, da bom zvesto spolnoval svoje sklepe z božjo pomočjo in varstvom D. Marije. Amen.

Premišljevanje

za vsak dan v tednu.

V pondeljek.

Sv. Alojzij zgled pobožnosti in molitve.

Premišljevanje.

Kdor živi v Bogu in zavoljo Boga, to je, kdor Boga spozna, moli, zapovedi spolnuje in vse samo na Boga obrača, je resnično pobožen.

Sv. Alojzij je že otrok Boga spoznal in srčno ljubil; iskal je samo dopadenja božjega in skrbno je rabil vsak trenutek časa njemu v službo. Edina skrb mu je bila, da je spolnoval vse zapovedi božje; govoril bi bil samo od Boga, njega je imel vedno pred očmi. Tako goreče je prejemal presv. Telo, molil, pre-

mišljaj, se postil in pokoril, da so se vsi ogrevali z ognjem pobožnosti njegove. Vse je začel z Bogam, delal z Bogam in končal z Bogam.

Molitva je življenje in hrana duši. Bog če prošeni biti svojih milost, zato da spoznamo revščino in nezmožnost svojo in vse zaupanje edino vanj stavimo. Po pravi molitvi dobivamo od Boga neznane dobrote, tolažbe in olajšbo v vseh potrebah, zato molimo pogosto, zbrano, ponižno, udano in zaupno!

Sv. Alojziju je bila molitva naj ljubši delo in močno se je že deček veselil, da bo z materjo molil, in že v polčetrtem letu je sam klečé molil, skrivaj v kakem kotiču. Odraščen je še rajši molil in ko bi imel iti na veselice in rajanje kraljevega dvora, je hodil molit v samotne kraje. Pa si je

tudi pridobil z *molitvo* dar stano-
vitnosti v čednostih; z *molitvo* samo
je premagal vse napotja in zapreke
ob volitvi stanu; z *molitvo* je spro-
sil spreobrnjenje očetu in bratu;
naj trše srca so bile ganjene po go-
reči njegovi *molitvi*.

Sprašanje.

Sem pobožen? — ne opuščam,
ali celo zaničujem molitev in službo
božjo? — Imam kaj strahu božjega?
— Iščem Bogu ali svetu dopasti? —
Ne zapuščam Boga v sreči? —
*Kdor ne prejéma vedno gorečnejši
presv. Telesa, ne moli in ne pre-
mišlja volje božje, ne raste v pobož-
nosti.* — Iščem svetih ali posvet-
nih pogovorov? — Ne zaničujem
zavolj videzne svoje pobožnosti na
videz manj svetih ljudi? — Ne
presojujem drugih; jim ne podtikam
v vsaki reči slabih namenov? —

Zakaj sem len v molitvi in zakaj molim samo z jezikom, razmišljeno in nestanovitno? — *Brez trdne zaupnosti v molitvi ne daje Bog tolažbe in nas ne usliši.* — **Se** ne sramujem molitve, ali jo imenujem celo vražo? — *Kdor zdaj molitev opušča, bo še želel moliti, pa bode prepozno. Gorje mu!*

Žalost in sklep.

O Gospod! slabo molim, nisem pobožen; pa zdaj začnem, pomagaj mi! Prihodnjič hočem iskati samo tvojega dopadenja, ne pa človeškega. Kakor pred tvojim obličjem bom opravljal vse dela in v dobrem hočem skrbno prebirati. **Od** tega sklepa me nima odvrniti ne zaničevanje sveta ne zbadanje prijateljev, in skrbno bom rabil vse od cerkve priporočene pomočke za povikšanje pobožnosti. **Ko** pa sam

nič ne premorem, hočem po besedah sv. Pavla „vedno“ moliti. Molil bom srčno in pobožno zjutraj, opoldne, zvečer, pred jedjo, po jedi; z gorečimi zdihljeji bom posvečeval Bogu vse opravila in težave. Moliti hočem v skušnjavah, veselji in žalosti, za vse žive in mrtve.

Molitev.

O sv. Alojzij, svetla zvezda pobožnosti in molitve! uči tudi mene, mlačnega svojega rejenčka, tako pobožno in goreče moliti, kakor si ti molil in Boga častil. Sprosi mi od presvete Trojice dar pobožne molitve, da bom v duhu in resnici, v zaupnosti in stanovitosti k nji zdihoval in živel samo v nji in za njo. Amen.

V torek.

Sv. Alojzij zgled pokorščine.

Premišljevanje.

„*Pokorščino hočem, ne daru*“, je rekel Bog že v starem zakonu. *Nepokorščina je sad napuha, spodjéda vse čednosti.*

Pokorni moramo biti *Bogu* in *vikšim* svojim. „Kdor se ustavlja človeški oblasti, se ustavlja Bogu in sam sebi pogubo napravlja“, piše sv. Pavel. Samo takrat se ne smejo slušati vikši, kadar bi veléli kaj pregrešnega zoper božje zapovedi. Pa tudi se moramo tako vésti, da Bogu dolžna pokorščina vikšim ne nasprotva. Sv. Alojzij je bil v srcu prepričan, da ga kliče sam Bog v jezuitovski red, pa čakal je, udan volji božji, očetovega dovoljenja, ker se je bal grešiti zoper četrto božjo zapoved. Zvesto

in urno je bil pokoren, da mu je zadostil še v otročjih letih samo pogled, sam migljeje, in že je vse storil. Nikoli ni ravnal *samovoljno*; prepovedi vikših, da ne sme preveč zatirati života s postam in drugimi spokornostmi, je natanko spolnoval, čeravno so ga težko stale.

Sprašanje.

Sem pokoren Bogu? — Me vodi pri vseh delih božja volja ali moja trma? — Je moja pokorščina ponižna, t. j. brez ugovora, brez preiskave, zakaj imam to in tako storiti, zakaj ne tako in tako? — Je tudi hitra in vesela, če mi je lahko storiti ali težko? — *Zapovedi so volja božja; kdor jih pretuhtava, preden jih spolni, je strašno ošaben, ker hoče Stvarniku samemu zapovedi dajati.* — Zakaj mrmram, kadar imam kaj storiti? — Se sramujem pokoren biti ljudem nižjega stanu, manjši vednosti?

Žalost in sklep.

O moj Bog, o naj svetejši Oče! nisem vreden tvoj otrok imenovan biti zavolj neskončne svoje samoglavnosti. Pa zdaj rečem z Davidam: „*Spolnovati hočem tvojo postavo vedno in vekomaj*“. Nikdar več se ne bom ustavljal sveti tvoji volji; vselej jo hočem brez ugovora urno, ponižno in veselo spolnovati tudi v majhnih rečeh; samo prosim le: „*Daj mi razumeti tvojo postavo in spolnoval jo bom iz vsega srca. Vodi me po poti svojih zapoved, ker me veselé*“.

Molitev.

Sv. Alojzij, zgled prave pokorščine! dolgo sem okljujeval božjim zapovedim. **O** sprosi mi milost od Boga, da bom sveto njegovo voljo od-

zdaj vselej zvesto spolnoval ;
prosi, o moj pomočnik! da bi
Bog omehčal trdo moje srce
in vkrenil železno mojo samo-
voljnost pod sladki jarm prave
pokorščine. Amen.

V sredo.

Sv. Alojzij zgled češenja D. Marije.

Premišljevanje.

Bog je naš oče, Marija nam je dobra mati. **K** Mariji so se zatekali kristjani, od apostelnov do zdaj, v vseh potrebah dušnih in telesnih, ker Jezus nam delí zaklade svojih milost naj rajši po rokah ljube matere svoje. Marija pa tudi skrbi za nas bolj, ko naj skrbniši mati, in ona objema z neskončno ljubeznijo vse otročiče svoje, tudi nepokorne, če se le resnično želé poboljšati.

Sv. Alojzij je od mladosti za Bogam Marijo prvo častil in srčno ljubil. Kadar se je spomnil, od nje govoril, njeno podobo gledal ali ime slišal, se mu je razodeval celo na obličji plamen žareče ljubezni do blažene device. Častil jo je vsak dan — tudi na poti in v bolezni — z molitvami; obiskoval je nje podobe, cerkve in altarje; posebno hrepenel je po njenih praznikih. Ves se je ravnal po zgledu Marijinem in njo si je zvolil varhinjo deviške svoje čistosti.

Sprašanje.

Častim Marijo s posebno gorečnostjo? — Posnemam nje ponižnost, čistost, pobožnost in udanost volji božji? — *Z ošabnostjo in nečistostjo se Marija ne more nikdar častiti, če se tudi še kake posebne molitvice nje v čast opravljajo. —*

Kako praznujem njé godove? — Jo prosim varstva in pomoči za čistost, za smrtno uro? Ali jo morda nič ne častim? Tega Bog varuj! *Kdor Marije ne časti, je mrzel v veri.*

Žalost in sklep.

Boli me srce, da nisem Marije nič posebno častil; pa zdaj, o Jezus! jo hočem vse gorečnije častiti. Ob sabotah jo hočem odzdaj s posebnimi molitvami častiti, postavim z rožnemvencem, litanijami ali drugimi molitvami. Častiti jo hočem, kadar bom šel memo njé podobe; obiskoval bom njé altarje, molitve bodem opravljal pred njé podobo, kadar mi bo moč; čez dan se ji bom priporočal in njéne čednosti posnemal in se od njé pomenkval; v saboto pritrغانo hrano bom njé v čast vbogajme dajal, ali kako drugo dobro delo storil.

Molitev.

O sv. Alojzij! ki si ves gorel za čast Marije, sprosi tudi meni srčno ljubezen do te prečiste Device in brezmadežne Bogoródnice, da se ji skažem s posnémanjem njé nebeških čednost prav udanega in pokornega rejenčka, in vreden postanem njé varstva in prošenj pri Kristusu, Gospodu našem. Amen.

V četrtek.

Sv. Alojzij zgled zvestobe svojemu poklicu.

Premišljevanje.

Bog da vsakemu človeku za njemu odločeni stan potrebne zmožnosti; zato naj nastopi vsak ta stan,

kterega si po skrbni preiskavi od Boga odločenega spozna, ker v takem stanu bo naj laglje nebesa zaslužil. Vsak stan mora po svoje jesti kruh v potu in trudu. Nekteri imajo samo životna dela, ktere pa krepijo zdravje; drugi delajo veliko teži z duham, in take opravila zdravje podkopujejo. Vsak stan ima veliko več trnja ko rož. Boddimo zadovoljni, kamor nas je Bog postavil; tudi Jezus je bil reven, zaničevan bolj ko vsak človek. Kdor je nižji, bo laglje zveličan, ker laglje spolnuje svoje dolžnosti. Dolžnosti svoje pa mora vsak spolnovati, če neče večno goreti.

Sv. Alojzij ni nikoli pohajkoval; ves čas si je natanko delil za delo in molitev, in tako je opravljal vse svoje dolžnosti po gotovem redu. Sv. Alojzij nam tudi pokaže, kako lepo se strinjate ali skleпate molitev

in delo, ker so bili vedno ž njim zadovoljni vsi njegovi učitelji in vikši. Skušal je tudi poleg dolžnost svojih še kako dobro delo opraviti. Učil je otroke kerščanskih resnic, miril in svaril je sovražne in grešne ljudi, posebno domače služabnike.

Sprašanje.

Spolnujem svoje dolžnosti? — Se ne ukvarjam z drugimi rečmi, dolžnosti stanu pa opuščam ali površno obrskam? — zakaj mi je dolgčas; zakaj ubijam dragi čas s praznimi ali celo grešnimi kratkočasvanji; zakaj imam toliko skušnjav? Ker sem len; ker ne spolnujem dolžnost svojih! *Delaven človek ne pozna dolgčasa, še manjka mu časa; tudi nima mnogo skušnjav.* „Skrbi, da te satan nikdar ne dobi brez dela“, pravi sv. Jeronim. Opravljam vse dela voljno in potr-

pežljivo? posvečujem svoje opravila s pobožnimi zdihljeji; jih začenjam in končujem z Bogom? — Imam grešne pogovore v delu? — Se sramujem svojega stanu?

Žalost in sklep.

Spoznam o Gospod svojo krivico. Len hlapec sem, pa sedaj hočem s tvojo pomočjo vse skrbnejši svoje dolžnosti spolnovati, ker ti, o Bog, tako hočeš. Moliti in delati hočem po svoji moči, vse opravila posvečevati s srčnimi zdihljeji; ves trud darovati tebi v čast in odpuščanje svojih grehov. Delal bom, ker ti veliš, ne pa zavolj ljudi, kakor pravi služabnik Kristusov iz resnične ljubezni do Boga in bližnjega, radovoljno in iz vsega srca.

Molitev.

O sv. Alojzij! ti si od mladosti dobre dela opravljal,

in še vedno delal, kakor bi ne bil nič dobrega storil; oh jaz pa delam greh za greham; jaz nimam nič dobrih del; jaz sem celo dolžnosti svoje mlačno ali napol spolnoval. O sv. Alojzij! sprosi mi, da bom do smrti opravljal dobre dela in zvesto spolnoval vse svoje dolžnosti. Amen.

V petek.

Sv. Alojzij zgled svéte smrti.

Premišljevanje.

Nekteri svetniki so se pripravljali z naj ostrejši pokoro za smrt vse svoje življenje in vendar so še trepetali pred to strašno uro. Kako se tedaj zamore kdo zadnje tednje, zadnjo uro pripraviti za srečno smrt? — Je

mar to srečno ločenje, če se v burni hitrici že skor brez zavesti sprejema presv. Telo ali samo sv. poslednje Olje? Bog je neskončno usmiljen, pa tudi neskončno pravičen, in *kakor se živi, tako se navadno umira*. Smrt je gotova, čas pa negotov; noč in dan pobira nemila smrt mladino in starino, pa ljudje brez pomisleka živé. Oh stokali bodo in milo ječali — pa ne bo je pomoči!

Sv. Alojzij je bil vsak dan za smrt pripravljen; kakor pa so se mu prve znamenja bolezní prikazale, se urno še skrbnejši pripravlja za srečno ločitev. V čisti zavésti prejme sv. popotnico z gorečimi željami in žarečo ljubeznijo; vse posvetne misli popolno odpravi in hrepeni sklenjen biti s Kristusam v nebesih; vse voljno trpi; je prijazen, nič ne toži in se vdano loči od svojih, ker je prepričan, da se bo ž njimi zedinil

tam v nebesih za vekomaj. *Srečna je smrt pravičnih, nesrečna pa grešnikov.*

Sprašanje.

Kako se pripravljam za smrt? — Mar z razmišljenostjo in mlačnostjo v molitvi in prejetji sv. zakramentov; z lenobo v dobrih delih, s hrepenenjem posvetnih dobrot? — Zakaj zamerim, če me kdo spomni od smrti; zakaj sem tako žalosten, ko ugledam kak pogreb ali zaslišim mrtvaške zvonove? — Zato, ker mi te reči naznanjajo smrt, vest pa mi še toliko očita in strašno grozi. — Zakaj nič ne premišljam poslednih reči človekovih? — Ne daj se preslepiti z besedami: „Kdo si bo grenil kratko življenje s tako grozovitnimi rečmi!“ Res je kratko; pa zato naj bo grenko, da bo le večno slajši; ako ti bo tukajšnje

življenje polno sladkost in rožic, utegneš priti na onem v samo trnje in pelin — v večni ogenj.

Žalost in sklep.

O moj **Bog!** spoznam s strahom in grozo neskončno svojo brezskrbnost, da mi ni celo nič mar smrtne ura, po kateri se ravna vsa večnost moja. **O** da bi mogel zgubljeni čas nazaj priklicati! **Pa** ti, pravični **Bog!** mi še enkrat odpusti in jaz trdno sklenem, da se bom od zdaj začel skrbno za smrt pripravljati. **Zato** bom tako živel, da se ne bom bal smrti. **Premišljal** bom smrt vsak večer pred posteljo, in srčno žalost bom nad grehi obujal, kakor bi imel še to noč umreti. **Molil** bom večkrat molitve umirajočih, da jih **Bog** za mojo smrtno uro sprejme, ako takrat ne bom pri zavesti; moliti hočem tudi rad

za umirajoče, in mrtve, da tudi jaz dosežem to ljubezen ob svoji smrti.

Molitev.

Sv. Alojzij! sprosi tudi meni od Boga milost, da bom po tvojem zgledu odzdaj do smrti pobožnejši živel in se vredno pripravljaj za zadnjo uro z vedno spokornostjo in žarečo ljubeznijo do Jezusa, da tudi po tvojem zgledu srečno v Gospodu zaspim. Amen.

V saboto.

Slava sv. Alojzija v nebesih.

Premišljevanje.

Magdalena Pacis je 4. aprila leta 1600 v zamaknjenji téle besede izkliknila: „O káko slavo uživa Alojzij sin Ignacijev! (sv.

Ignacij je namreč osnoval jezuitovski red). Rada bi obhodila ves svet in pravila: Alojzij, sin Ignacijev, je velik svetnik. Želéla bi vsakemu razkazati njegovo čast, da bi se po njem Bog častil. Zato je tako povzdignjen, ker je v Bogu skrito živel. O kako močna je bila ljubezen njegova na zemlji in zato se veseli v nebesih Boga v obilni ljubezni“.

Ljubezen do Boga je naj potrebniši za nebesa, brez nje je zastonj ves naš trud. Kolikor srčniši pa kdo Boga ljubi, toliko veči čast bo vžival v nebesih. Sv. Alojzij je že od otročjih let ves gorel čiste ljubezni božje; za Boga živi, za Boga se odpové posvetnim dobrotam in mičnostim, in iz hrepenenja po Bogu veselo umrje.

Vsem grešnikom je potrebna pokora — zadostenje za grehe.

Sv. Alojzija ni obsenčil smrtni greh, pa se je ostro pokoril, krvavo bičal, cele noči klečé molil, gorke solze prelival in še huji postil pri sladčicah in v sladnosti kraljevega dvora, ko puščavniki v groznih pečinah. Ta spokornost mu ni zbrisovala grehov, ampak množila in veličila mu je slavo nebeško. Pri tem je bil silno ponižen in že na tem svetu čist angelček. Ko zjutranja zvezda na višnjévim obnebjí je lesketala angelska njegova čistost; in kamo drugam zamore iti angelček, kakor med nebeške angele?

Žalost in sklep.

Ves žalosten ti spoznam, o Gospod! svojo nezvestobo, da sem krstno oblačilce že davnej oskrunil in omadežal. Zgubil sem drag zaklad, oh zapravil sem gotovo zastavo večnega življenja! Pa hočem

umiti svojo dušo vsih grehov s pre-
 drago krvjo Jagnjetovo, ktere ena
 sama kapljica zamore ves svet oči-
 stiti; spirati hočem svoje madeže z
 britkimi solzami srčne žalosti noč
 in dan vse žive dni v vedni spo-
 kornosti. Naj podpira mrzlo moje
 srce s tvojo gnado, o Bog! tudi
 neskončno veselje nebeškega raja,
 da bom na tem revnem svetu vse
 grenkosti tebi v čast in odpuščenje
 svojih hudobij voljno trpel; ker nam
 po besedah sv. Pavla „*tukajšnje*
nadloge, ki prav kratko trpé in pre-
idejo, pripravijo gori v višavah večno,
neskončno veličastvo brez vse mere“.
 Zatorej hočem zdaj in vselej Boga
 in edino le Boga ljubiti nad vse,
 ne samo na jeziku, ampak tudi v
 srcu in djanji. Za pomoč, da bom
 ta sklep mogel spolnovati, se bom
 zatekal zravno presv. Trojice in
 blažene D. Marije k angelskemu

mladenču sv. Alojziju. **O** bodi v neskončni slavi ti moj zagovornik pri Bogu, da se tudi jaz ubogi grešnik enkrat s teboj sklenem vekomaj!

Molitev.

O presv. Trojica! hvalim te in častim, da si podelila sv. Alojziju tako neizrečeno slavo. Ti si razodela svetu njegovo čast v nebesih, da bi blišč tega plačila, kakoršnega si pripravila vsem, ki te goreče ljubijo, podpiral našo slabost, povikšal naše zaupanje, in da bi ga mi pomoči prosili, ko toliko premore pred tvojim prestolam milost in dobrot. Zatoraj se zatečem k tebi, o sv. Alojzij! oziraj se dobrotno z nebes name svojega rejenčka in sprosi mi

od Boga vseh potrebnih gnad
za sveto življenje; spodbadaj
me, da bom resnično posnemal
tvoj zgled, Boga ljubil čez vse
posvetne dobrote, bližnjega pa
v besedi in djanji kakor sebe.
O kako te hočem tam v svetlih
nebesih iz vsega srca hvaliti
za zveličanje, ktero doseči mi
milostno pomagáš. Amen.

M o l i t v e

v čast sv. Alojzija.

Jutranja molitev

ob šestnedeljni pobožnosti.

Vsegamogočni usmiljeni Bog! darujem ti današnjo pobožnost v hvalo in poveličanje sv. Trojice, v čast in slavo presv. Telesa, v spomin britkega trpljenja Jezusovega, v čast prečiste Device Marije in posebno sv. Alojzija, ktere ga je obdarila tvoja milost s toliko dobrotami in poslavila s toliko čudeži. Sprejmi to današnjo mojo pobožnost v znamenje srčne hvaležnosti za vse milosti, ktere si podelil sv. Alojziju in po njegovih prošnjah tudi njemu izročene rejenčkam. Prosim pa ponižno in zaupno tudi jaz tvoje veličastvo, naj mi bo ta pobožnost v

dušno zveličanje, in dodeli mi iz neskončnih zakladov svojega usmiljenja vse gnade, ktere so mi potrebne po tvoji previdnosti in očetovski skrbi za večno zveličanje.

O sv. Alojzij, mogočni pomočnik moj! sprosi mi od Boga vse milosti, da bom vse dni svojega življenja, posebno pa danes, Bogu verno služil in današnjo pobožnost tako goréče začel in končal, kakor si opravljal ti vse svoje pobožnosti. Tebi izročim vse dobre dela, molitve in zdihljeje današnje; daruj jih ti sv. Trojici, ker iz prečistih tvojih rok jih bo milostno sprejela in uslišala tvoje prošnje. Tebi tudi izročim vse današnje potrebe in opravila; položi jih pred stol božje dobrote in sprosi mi zanje blagoslov in srečo. Posebno ti priporočim to potrebo . . . (imenuj jo); o sprosi mi zanjo pomoč in srečno končanje,

ako je meni v zveličanje. Prosim te tudi srečne smrti zase in za vse, ki dans umrjejo; izročim svojo in njih duše po tvojih rokah presveti Trojici in nebeški Kraljici Mariji. Amen.

(Moli 6 Očenašev, 6 Češenih Marij in 6 čast Bogu.)

Cerkvena molitev.

Prosi za nas, sv. Alojzij!

Da bomo vredni obljub Kristusovih.

O Bog, delivec nebeških darov! ki si v angelskem mladenču sv. Alojziju prečudno nedolžnost življenja z ostro pokoro sklenil; dodeli nam po njegovih prošnjah, da ga bomo vsaj v spokornosti posnemali, ki ga nismo naslédvali v nedolžnosti. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Večerna molitev

ob šestnedeljni pobožnosti.

Zopet se vržem, o Bog! pred stol tvojega veličastva. Tebe po-

nižno in trepéče molim; tebe častim in hvalim za vse dobrote, ktere si mi milostno podelil vse življenje, posebno pa danes in med to pobožnostjo. Naj ti dopade, o Bog! moja pobožnost in vse dobre dela, ktere sem opravil s tvojo pomočjo tebi v povelicanje, neomadežani Devici in Bogorodnici Mariji v hvalo in v čast sv. Alojzija. Srčno obžalujem vse pregreške, ktere sem storil zoper zjutranji svoj sklep; in zavoljo teh in vsih pomanjkljivost, ki sim jih že ob večerni molitvi storil, te prosim ponižno odpuščenja in trdno sklenem, da hočem jutri s tvojo gnado in pomočjo sv. Alojzija stanovitniši hoditi po potu čednost in dobrih del, in moliti gorečniši in z bolj zbranim duhom. Prosim te tudi, o Bog! dodeli zavolj britke smrti Jezusove, zavolj zasluženja in prošenj prečiste Device Marije, sv. Alojzija in vsih

svetnikov mir in pokoj dušam v vicah, grešnikom žalost in poboljšanje; meni pa milost, da bom posnemal čednosti, posebno čistost in gorečo ljubezen sv. Alojzija do tebe in bližnjega, da zadobim po zvestim posnemanji njegovega zgleda vse zveličanju svojemu potrebne gnade, in potem večno življenje. Amen.

Izročim se to noč tudi tebi, o sv. Alojzij! Ti odganjaj od mene vse nečiste misli, želje in sanje. Zadnja moja misel naj bo spomin grenkega trpljenja Kristusovega, in prva ob zbujejni: „Jezus, križana moja ljubezen!“ Amen.

Izročilo in prošnja do sv. Alojzija.

O sv. Alojzij, ljubljenec sv. Trojice in blažene Device Marije! zatečem se pod tvoje varstvo, te zvolim pred božjim obličjem vpričo Kraljice angelov in vsih nebeščanov

posebnega svojega zagovornika in pomočnika. **Ti** mi bodi zgled vsih čednost; ti mi bodi varh čistosti; ti me vodi vse žive dni po potu zveličanja in sprosi mi od **Boga** moč, da posnemam po svojem stanu prelepe tvoje čednosti; tebi popolno izročim dušo in telo. **O** ne zavrzy tebi vdanega neznano te ljubečega srca, in ne odreci mi varstva in pomoči svoje! **Sklenem** te vselej častiti; pridobivati hočem tudi z besedo in zgledam vernih častiteljev in odvrčevati po vsi moči greh in vso božjo in tvojo nečast. **Posnemal** te bom v čistosti, molitvi, zatajanji, ponižnosti, potrpežljivosti, v ljubezni do **Boga** in bližnjega, v pobožnosti do **Kristusovega** trpljenja, presv. **Telesa** in **Device Marije**, da zadobim pravega duha spokornosti in popolnega ločenja od sveta. **Bežati** hočem pred vsem,

kar bi me utegnilo tebi nezvestega storiti. Zatoraj te pa zaupno prosim, skrbi zame, vodi me vse moje dni!

Prosim te še posebnega varstva ob smrtni uri. Takrat me ne zapusti, o sv. Alojzij! takrat tolaži obupno moje srce; takrat mi olajšaj in oslajšaj smrtni boj in reši mojo dušo groznih nevarnost! Vžgi, o žareči seraf! plamen neskončne ljubezni v mojem srcu ob prejetji sv. Popotnice; vdihni moji duši presrčne zdihljeje in prosi in časti ti zame križanega Zveličarja, ko ga že jaz več ne bom mogel častiti, da ne ugasnejo v mojem srcu Vera, Upanje in Ljubezen, da ne bo zame zgubljena neskončna cena presv. Krvi, temuč mi bode v večno življenje. Amen.

Vsakdanja molitev k sv. Alojziju.

O sv. Alojzij, angelski mladeneč, zgled popolne nedolžnosti in deviške čistosti! sprejmi milostno od nevrednega svojega rejenčeka srčno počesčenje, katero zaslužiš zavolj prečudnih čednost in visoke svetosti. Tudi danes te zvolim svojega varha in ponižno prosim, pomagaj mi ohraniti dušno in telesno čistost; uči me goréče moliti in spokorno živeti. Vedno te želim častiti in ljubiti; zatorej me sprejmi, o milostni moj zavetnik! za vselej med svoje rejenčke; podpiraj me v vseh opravilih; napeljuj me k pobožnemu življenju in varuj me vseh nevarnost. Tebi se izročim, ne zapusti me, o sv. Alojzij! v življenji in smrti. Amen.

Za dar čistosti.

O Gospod! vžgi naše srca z ognjem sv. Duha, da bomo vneti od žarkov božje ljubezni po zgledu sv. Alojzija premagali vse skušnjave zoper čistost in tebi služili s čistim srcem po Jezusu Kristusu. Amen.

Zoper nečiste skušnjave.

O vsegavedni Bog! ti znaš in veš, kako nezmožen je človek brez tvoje pomoči; dodeli nam po prošnjah sv. Alojzija brambo in mogočno varstvo, da bomo tudi mi kakor on zavarvani nečistih skušnjav in poželjivosti mesa, ter očiščeni vseh nespodobnih misel in želj po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Za posnemanje zgleda sv. Alojzija.

Zbudi, o Gospod! v naših srcih duha prave pobožnosti in vžgi v naš hrepenenje in prizadevanje za

popolnost, da bomo v resnici in djanji posnemali in goreče spolnovali čednosti, ktere nam tvoja milost v zgled daje v služabniku svojem sv. Alojziji. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Za stanovitnost v dobrem.

Vsegamogočni, večni Bog! ki vlivaš v naše srca z gnado sv. Duha darove svojih dobrot; dodeli nam po zasluženji in prošnji sv. Alojzija stanovitnost v dobrem, da nikoli ne zgubimo z nepokorščino do tebe zveličavne tvoje ljubezni, temuč vedno skrbno hranimo in goreče spolnujemo vse svete želje, ki nam jih v naših srcih oživlja in obuja neskončna tvoja milost, po Kristusu Gospodu našem. Amen.

Za spokornost.

O naj svetejši in pravičniši Bog! z grozo in straham spoznamo,

da nas obsodi zgled nedolžnega spokornika sv. Alojzija zavolj naše nespokornosti pred obličjem tvoje pravičnosti v večno pogubljenje. On, naj čistejši, ki greha poznal ni, se je ostro pokoril vse življenje in je resnično križal in trl deviško svoje meso; mi grešniki pa, ki imamo toliko hudobij na vesti in tako poželjivo, duhu uporno meso, mi nečemo celo nič slišati od pokore!

Omeči tedaj, o Bog! trde naše srca; odvzemi nam lahkomišljenost in vdihni nam duha spokornosti in zatajevanja; primrzi in pristudi nam posvetne sladkosti in daj nam edino veselje, edino olajšbo samo v gorkih solzah nad storjenimi grehi in v vernim spolnovanji volje tvoje, da bomo po potu pokore svoj večni namen dosegli, ker smo nedolžnost zgubili. To nam dodeli po Kristusu Gospodu našem. Amen.

Za ločenje od sveta.

Osramoteni in skesani spoznamo, o Bog vse milosti! grešne misli in želje svojega srca in zupno zdihujemo k tebi, ker tvoja gnada povzdiga posvetne srca k nebeškim željam; raztrgaj po svojem usmiljenji grešne vezi, ktere so nas do zdaj oklepale na zemeljske reči in zavaruj nas zapeljivosti in strupa posvetnih razvad. Uči nas po zgledu sv. Alojzija svetu zamréti, studiti in sovražiti olišpano zapeljivost, nečimurnost in minljivost zemeljskih dobrot in grešnih kratkočasov. Dodeli nam, ki zavolj stanu, v kterega si nas postavil, ne moremo sveta popolno zapustiti; da se bomo vsaj po moči ogibali posvetnih družčin, tebe v samoti iskali in hrepenenje svojega srca samo tje-kaj obračali, kjer nas čakajo večni zakladi nebeških dobrot. Amen.

Za pobožnost do križanega Jezusa.

O sv. Alojzij! ki si točil srčne solze milovanja ob spominu in pogledu križanega Jezusa, vžgi moje mrzlo, neobčutno srce z ognjem svoje ljubezni, in sprosi mi solze milovanja do križane ljubezni, da me pretrese ob vsakem spominu ali oziru na sv. križ strašna pa zveličavna misel: „*Toliko je mogel sam Bog zavolj mojih grehov trpeti, in jaz grozovitnež še vedno ponavljam vse strašne muke z vsakim smrtnim greham!*“ Ta misel me bo varvala vseh grehov, ter mi netila ljubezen do trpečega Zveličarja. Zatoraj jo budi in živi, o sv. Alojzij! vedno v meni, in vžigaj in množi mi ljubezen in milovanje do križanega Jezusa, da se spremeni moja žalost v večno radost v nebesih. Amen.

Litanije sv. Alojzija.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Bog Oče nebeški,	}	usmili se nas!
Bog Sin, Odrešenik sveta,		
Bog sv. Duh,		
Sv. Trojica, en sam Bog,	}	

Sv. Marija,

Sv. Alojzij,

Ti služabnik Marije,

Ti angelski mladeneč,

Ti zgled mladosti,

Ti zgled čistosti in nedolžnosti,

Ti zgled pobožnosti,

za nas Boga prosi!

Ti zgled spokornosti in zataje-
 vanja,
 Ti zgled vsih čednosti,
 Ti kinč jezuitovskega reda,
 Ti dar ljubezni do bližnjega,
 Ti ljubitelj uboštva,
 Ti zaničevalec zemeljskih dobrot,
 Ti popolni gospodar svojih po-
 čutkov,
 Ti ostri spokornik brez greha,
 Ti premagalec svojega mesa,
 Ti goreči seraf do presv. Telesa,
 Ti žareča ljubezen do križanega
 Jezusa,
 Ti naj pokorniši vikšim,
 Ti naj ponižniši v časti in slavi,
 Ti naj potrpežljivejši v težavah,
 Ti naj priljudnejši in krotkejši
 do bližnjega,
 Ti zvesti pomočnik svojim re-
 jenčkam,
 Ti dobrotnik ubogih,
 Ti strežaj bolnikov,

za nas Boga pros!

Ti varh čistosti in nedolžnosti,
 Ti pomočnik grešnikom,
 Ti svetovalec ob volitvi stanu,
 Ti pribežališče v vsih potrebah,
 Da tvoj zgled posnemamo,
 Da nam Bog oživi vero, upanje
 in ljubezen,
 Da nam Bog dodeli sv. strah
 pred greham,
 Da nam Bog podari čistost in
 potrebne čednosti,
 Da nam Bog podari pravo mo-
 litev in premišljevanje,
 Da povzdignemo svoje misli k
 nebeškim željam,
 Da goreče ljubimo Jezusa v
 presv. Telesu,
 Da vredno prejemamo Jezusa
 pri sv. obhajilu,
 Da nas sprejme Marija v po-
 sebno svoje varstvo,
 Da djavno ljubimo Boga in bliž-
 njega,

za nas Boga prositi!

Da nas pripelje **Bog** k pravi
 pokori,
 Da ostanemo stanovitni do konca,
 Da nam olajša **Bog** smrtne bo-
 lečine,
 Da nam bo **Jezus** milostni sod-
 nik,

} za nas **Boga** prosi!

Jagnje **Božje**, ki grehe svetá
 odjemplješ; zanesi nam, o **Gospod**!

Jagnje **Božje**, ki grehe svetá
 odjemplješ; usliši nas, o **Gospod**!

Jagnje **Božje**, ki grehe svetá
 odjemplješ; usmili se nas, o **Gospod**!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Oče naš . . . **Češena** . . .

Prosi za nas sv. **Alojzij**!

Da bomo vredni obljub **Kristusovih**!

M o l i m o.

Vsegamogočni milostivi Bog! ki si tako obilno razlil zaklade svojih gnad v srce služabnika sv. Alojzija, da se je obdan od vsih dobrot in mičnost tega sveta, vendar čistega ohranil od nečimurnosti in zemeljskih željá, ter je hrepenel samo po nebeških dobrotah; prosimo te ponižno, in zaupno zdihujemo k tvoji milosti, dodeli nam po prošnjah in zasluženji sv. Alojzija, da bomo tudi mi tukaj na zemlji nepremagani od slabih zgledov tebi zvesto služili, tam v nebesih pa te večno vživali. Amen.

Molitvenik.

Jutranja molitev.

Zbudivši se, misli prvič in samo na Boga; pobožno se pokrižaj in reči: Za svitá, o moj Bog! že kličem k tebi; o Gospod, usliši moj glas! Iz mehkužnosti ne ostajaj v postelji, ampak ostani urno rekoč: **Ostánem v imenu Jezusa Kristusa**, ki me je rešil na trdem lesu sv. križa z dragoceno svojo krvjo, ki naj mi ne bo v pogubo, ampak v večno življenje. Amen. Napravljaje se premišluj vstajenje iz groba, ob poslednji sodbi, ali moli: **Oblačilo nedolžnosti mi daj, o Gospod!** in uduši v meni vse grešne želje. — **Orožaj me z obleko čistosti in z močjo zoper vse skušnjave; obleči mi novega človeka, da bom opran**

in očiščen v dragi krvi Jagnjetovi
dosegel večno veselje. Amen.

Napravljen moli klečé angelsko
češčenje in sledečo molitvico:

Iz globočine srca te molim in
hvalim, o trojedini **Bog, Oče, Sin**
in sv. **Duh!** za vse to noč mi do-
deljene dobrote: za okrepčavni po-
čitek, za ljubo zdravje in posebno
za neskončno milost, da me nisi
to noč neprevideno poklical pred
ostro sodbo. Tvoj je dan, tvoja je
noč in tvoje je tudi moje življenje,
o **Gospod!** Ker si mi dal zgoli iz
dobrote še ta dan doživéti, ga ho-
čem končati samo tebi v čast in
slavo. Darim ti dušo in telo, vse
svoje djanje in nehanje, veselje in
trpljenje; vse kar vse naj le po-
veličuje tvoje sveto ime, naj zbri-
suje grehe moje, naj bo v tolažbo
dušam v vicah. Hočem danes vse

dela in opravila posvečevati s pobožnimi zdihjeji, hočem se varovati posebno tega greha . . . (imenuj ga); ogibati se posebno te grešne prilžnosti . . . (imenuj jo); storiti to dobro delo . . . (imenuj ga); se vadi zlasti té čednosti . . . (imenuj jo). **O Bog**, pomagaj mi spolniti storjeni sklep! **Ljubim te, o Gospod!** čez vse, in svojega bližnjega kakor sebe. **V** ti ljubezni želim svojim staršem, dobrotnikam, sorodnikom, prijateljem in neprijateljem in vsim ljudém ves blagoslov na duši in na telesu, mrtvim pa večni pokoj, po **Kristusu, Gospodu našem. Amen.**

O Gospa moja, o Mati moja! tebi se vsega darim; in da se ti skazem vdanega, ti posvetim danes svoje oči, svoje ušesa, svoje usta, svoje srce, sebe vsega. **Ko sem tedaj tvoj, o mila Mati!** varuj me; brani me kakor svojo reč in lastnino. **Amen.**

Moj angelj varh, moj krstni patron, vsi angeli in svetniki in posebno ti sv. Alojzij! prosite zame danes in vsaki dan, in varujte me vseh nevarnost. Amen.

Oče naš . . . Češena Marija . . .
Čast Bogu . . . Verujem.

Večerna molitev.

Spanje je podobno smrti, postelja pa grobu. Mnogo se jih je zvečer zdravih vleglo, pa zjutraj so bili že mrtvi. O strah in groza, kako negotovo je jutro! Preišči tedaj, kakor za smrt svoje misli, želje, besede in djanje, kaj si vse storil čez dan in s kakim namenam. Obudi srčno, popolno žalost nad grehi. Gorje ti, če umrješ brez žalosti nad svojimi hudobijami!

Dan je prešel in zopet sem eno stopnjo bliže smrti in sodbe božje. O koliko dobrot sem prejel danes

iz očetovske tvoje roke, pa kako malo sem ti hvaležnosti zanje skazal! **O**varval si me nesreče, ohranil si mi ljubo zdravje, dal si mi potrebni živež, in pustiš mi še čas za pokoro, ko toliko in toliko ljudi zdihuje v nesrečah, boleznih, v revščini ali pa že v večnosti. **O** moj **Bog!** kako se ti hočem zanje dosti zahvaliti? **S**am ne premorem nič; vse je tvoja gnada, tvoja dobrotà; vendar sprejmi vse moje dela v poveličanje svoje časti, in darujem ti zanje bitko trpljenje in grenko smrt **Z**veličarja našega **J**ezusa **K**ristusa.

Razsvetli me, o sv. **D**uh! da spoznam natanko svoje hudobije zoper neskončno pravičnost in svetost tvojo.

(Zdaj sprašaj vest, obudi žalost in potem reci:)

O neskončno pravični in sveti **Bog!** obžalujem in sovražim iz srca vse grehe, studijo se mi vse hu-

dobije mojega življenja. **O** da bi te ne bil nikdar žalil! **O** da bi te bil vedno ljubil! **Gospod**, odpusti mi! **Gospod**, pomagaj mi in te ne bom nikdar več zavedno in radovoljno žalil, raji hočem vse, tudi smrt pretrpeti! V tvoje rane, o **Jezus!** položim svoje grehe; v globočino tvoje milosti potopim svoje hudobije; oh, operi me in očisti me z dragoceno svojo krvjo.

Usmili se, o **Bog!** mojih staršev, dobrotnikov i. t. d.; vladaj našo duhovsko in deželsko gosposko; pomagaj revežem, bolnikom, jetnikom, popotnikom, sirotam in vdovam; reši nedolžnost zapeljivosti, pripelji grešnike na pot pokore, nevernike k luči sv. vere in krivoverce zedini s sv. katoliško cerkvijo.

Tvoja rešnja Kri, o **Jezus!** ohladi in očisti vse verne duše v vicah, posebno pa te . . . in jih pelji v večno življenje. **Amen.**

O Marija, mati milosti! ti me brani sovražnika, ti me sprejmi ob smrtni uri. Amen.

O moj angel varh, moj patron, in ti sv. Alojzij! varujte me to noč vsih nevarnost; vi čujte in hvalite Boga nemest mene. **O** Jezus! tebi živim, tebi umrjem, tvoj naj bom zdaj in vekomaj. Amen.

V tvoje roke, o Gospod! izročim svojo dušo. Amen.

Oče naš . . . Češena . . . Vera.

Če imaš čas, moli rožnivenec, litanije Matere božje i. t. d.

Ko se slačiš, premišljaj, *kako so Kristusa rabeljni slačili, ali kako gola je tvoja duša vsih čednost in dobrih del; ali kako boš mogel zapustiti ob smrti vse ljubo in drago na tem svetu.* Pokropi se z blagoslovljeno vodo in v postelji premišljaj *grob ali trpljenje Kristusovo.* Če se zbudiš po noči, zdihuj k Bogu; moli za grešnike, duše v vicah, za bolnike in umirajoče.

Molitve

pri očitni službi božji.

Ko stopiš v cerkev, se pokropi in reci:

Pokropi me, o **Gospod!** z isopam in bodem očiščen; opêri me in bodem beleji ko sneg. **Usmili se me,** o **Bog!** po véliki svoji milosti; operi me mojih hudobij in očisti me mojega greha. **Čast Bogu . . .**

Postavi se v mislih pred Boga.

V prahu svoje nevrednosti se ti srčno zahvalim, o presv. Trojica! za nezasluženo milost, katero si mi

podelila pred toliko in toliko ljudmi, da te zamorem v posvečeni cerkvi častiti in moliti. Presvet je ta kraj in strašan; šotor je živega Boga, čegar slave in veličastva ne obseže vse stvarjenje. Tukaj kraljuješ ti, o Bog! tebe slavé vse stvari; pred tvojem veličastvam zakrivajo angelski kori svoje obličje, trepetate zemlja in nebo.

Tudi jaz grešnik hrepenim tebe častiti. Ker pa sem popolno nevređen, srčno obžalujem hudobije vsega življenja in se zaupno zatečem k neskončnemu zasluženju Jezusovega, k prošnjam Bogoródnice Marije in vseh svetnikov, ter te ponižno prosim: Očisti moje srce vseh grešnih in posvetnih misel in želj, da ti bom s čistim srcem in zbranim duham prepeval čast in hvalo v tem svetem kraji. Amen.

Sveta maša.

Misli se na Kalvariji pod Kristusovem križem; zato moli zbrano in pre-mišljeno, Ne oziraj se na vse kraje, ne pogovarjaj se, ne misli na družega, kakor na sv. daritvo. „*Svete reči za svete ljudi*“.

Začetek sv. maše.

Pokrižaj se pobožno in potem moli:

O Bog vse milosti! ki si svet tako ljubil, da nisi prizanesel edinemu svojemu Sinu, ampak si ga dal za nas grešnike v naj britkejši trpljenje, v naj grozovitnejšo smrt; daj mi milost, da bom s tako zbranim in pobožnim srcem pri ti sv. maši, kakor bi bil pričujoč pri zadnji večerji ali na gori Kalvariji, kjer se ti je v neizrečenem trpljenju daroval Kristus sam na lesu sv. križa v odpuščenje grehov in

zveličanje vsega sveta. Sprejmi, o presveta Trojica! to neprecenjeno daritvo v poveličanje svoje časti, v vedni spomin britkega trpljenja in grenke smrti Kristusove, v zahvalo za vse prejete dobrote, v odpuščenje mojih grehov, v tolažbo vernim dušam v vicah, v pomoč vsem živim in mrtvim, posebno tem, za ktere sem dolžan moliti in prositi, in v podeljenje vseh meni potrebnih milost na duši in na telesu, po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Spovem se Bogu vsegamogočnemu, Mariji prečisti Devici, sv. Mihelu nadangelu, sv. Janezu krstniku, sv. aposteljnama Petru in Pavlu in vsem svetnikom, da sem obilno grešil z mislimi, besedami in djanjem. Zadolžen sem, silno sem zadolžen; zato prosim Marijo prečisto Devico, sv. Mihela nadangela, sv. Janeza krstnika, sv. aposteljna Petra

in Pavla in vse svetnike, prosite zame usmiljenja pri Gospodu našem Bogu.

O Gospod! obrni k nam obličje svoje milosti; prizanesi nam, usmili se nas; odpusti nam naše hudobije in pripelji nas v večno življenje. Amen.

Gospod, usliši našo molitvo, in naše prošnje naj pridejo do tebe. Čast Bogu Očetu in Sinu in sv. Duhu, kakor je bilo od začetka in zdaj in vselej in vekomaj. Amen.

S l a v a.

Čast in slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, kateri so dobre volje. Hvalimo te; častimo te; molimo te; poveljučujemo te. Zahvalimo se ti zavolj velike tvoje slave, Gospod Bog kralj nebeški, Bog Oče vsegamogočni! Gospod edinorojeni Sin Jezus Kristus; Go-

spod Bog, Jagnje božje, Sin Boga Očeta! ki odjemplješ grehe sveta, usmili se nas; ki odjemplješ grehe sveta, sprejmi našo prošnjo; ki sediš na desnici Očetovi, usmili se nas; ker ti sam si svet, ti sam Gospod, ti sam naj vikši Jezus Kristus s sv. Duham v slavi Boga Očeta. Amen.

Molimo.

Vsegamogočni milostivi Bog, ki si žejnimu ljudstvu iz skale obudil vir žive vode; zbudi iz trdih naših src solze žalosti, da bomo svoje grehe objokovali in po tvoji milosti njih odvézo dosegli po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

O Gospod, vžgi z ognjem sv. Duha naše srca, da ti bomo s čistim telesam služili in z očiščenim srcam dopadli.

Vsegamogočni Bog, naše zavetje in naša moč! ne zapuščaj

svojega ljudstva v velikih težavah, ampak usliši milostno njegove prošnje zavolj slave in časti imena svojega, in dodeli nam po neskončni svoji dobroti vse, kar nam je potrebno v večno zveličanje, po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Ob izpostavljenem sv. Telesu.

Moli molitev k sv. rešnjemu Telesu, ki jo najdeš zdej pri litanijah vseh svetnikov.

L i s t

sv. Pavla do Korinčanov.

Če govorim jezike vseh ljudi in angelov, ljubezni pa nimam, sem enak bučečemu bronu ali zvonečemu zvončku. Če imam dar prerokovanja, znam vse skrivnosti in vednosti, imam živo vero, da bi prestavljal goré, ljubezni pa nimam, sem kar nič. Ako dam premoženje

svoje ubogim v hrano, in telo svoje sežgati, ljubezni pa nimam, mi nič ne pomaga. Ljubezen je potrpežljiva, dobrotna; ljubezen ne zavida, ni lahkomišelna, ni napuhnjena; ona ni časti željna, ni sebična, ni togotna, ne misli nič slabega; se ne veseli krivice, se raduje pravice, vse verjame, vse upa, vse potrpi. Ostanete nam te tri reči: vera, upanje, ljubezen; naj vikši teh pa je ljubezen — ljubezen ne preide nikdar.

Evangelij.

Zahvali Boga za dar sv. vere.

O neskončno dobrotljivi Bog! bodi hvaljen in češen za neprecenjeni dar svete vere. Toliko ljudi še sedi v smrtni temoti nevere in ne poznajo tebe, nimajo sv. zakramentov;

mene pa si izbral in me zasadi v svoj vrt, v sv. katoliško cerkev. O sv. Duh; razsveti me in daj mi moč, da bom besedo večnega življenja vselej z božjim strahom in željno poslušal in jo spolnoval v djani. Prosim te pa tudi, o neskončno dobrotljivi Bog! vžgi luč vere vsem nevércem, in pripelji ločene naše brate v naročje sv. katoliške cerkve. Tega te prosimo v imenu Jezusa Kristusa, Zveličarja in Rešenika vsega sveta. Amen.

V e r a.

Moli počasi in zbrano apostolsko vero.

Darovanje.

Sprejmi, sveti Oče, vsegamogočni večni Bog! ta brezmadežni dar, ktereга jaz ne vredni tvoj služabnik z mašnikam vred darujem tebi pravemu, živemu Bogu za brezštevilne svoje grehe, zamere in zanikrnosti, za vse pričujoče in tudi za vse verne kristjane žive in mrtve. Daj, o Bog! da bo meni in njim v zveličanje in večno življenje. Amen.

Darujemo ti tudi, o Gospod! kelib zveličanja in prosimo tvojo milost, naj pride s prijetnim duham pred obličje božjega tvojega veličastva za naše in vsega sveta zveličanje. Amen.

S tem prečistim darom, ki bo premenjen v živo telo in živo kri Zveličarjevo, ti položim na altar tudi svoje srce — sebe vsega. Darujem ti svojo dušo in telo, misli, želje, besede in djanje, veselje in žalost; vse naj bo tebi v čast in meni vzveličanje! varuj me greha, vodi me po stezi pravice in odvracuj od mene vse nevarnosti po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Prosimo te, o milostljivi Bog! ozri se dopadljivo na ta dar, in dodeli nam potoke solz, da bomo ž njimi pogasili grešno poželjenje in sprali nesnago svojih hudobij.

Usmili se, prosimo te, o Gospod! svojih služabnikov in

služabnic, za ktere smo posebno dolžni moliti, in dodeli jim zavolj daru brezmadežnega Jagnjeta nebeški blagoslov na zemlji in večno zveličanje v nebesih, po Kristusu, Gospodu našem, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha Bog vekomaj. Amen.

Predglasje.

Vzdignimo svoje srca iz doline solz proti nebeškim visočinam; hitimo v duhu pred božji prestol milosti, častimo, hvalimo in slavimo trojedinega Boga! Pa, o neskončno sveti Bog, nečiste so usta moje, kako te hočem grešnik vredno počastiti, tebe zgolj svetost, tebe kralja večne časti? O Gospod! očisti moje usta z žarčim ogljem, kakor si

jih očistil preroku Izaiju, in očiščen ti bom v družbi angelov in vseh svetnikov neprenehoma pel: Svet, svet, svet Gospod nebeških trum! Nebo in zemlja sta polne tvoje časti in slave. Hosana na višavah! Hvaljen bodi, kateri pride v imenu Gospodovem! Hosana na višavah!

Spomin živih.

Po Jezusu Kristusu, Sinu tvojim, te ponižno prosimo, o dobrotni Oče! ohrani v miru, vladaj in širi sv. katoliško cerkev po vsem svetu; usmili se našega papeža I., našega škofa I., našega cesarja I., vseh duhovskih in deželskih oblastnij, vseh pričujočih in vseh vernih kristjanov.

Spomni se tudi, o Bog! svojih služabnikov in služabnic I. I. (imenuj žive, za ktere hočeš posebno moliti: starše, dobrotnike, sorodnike, spo-

vednike, prijatelje, sovražnike. i. t. d.) in vseh, za ktere sem dolžan moliti in prositi. **Dodeli jim, o Gospod!** vse dušne in telesne potrebe, da te bodo hvaležni molili in častili. **Amen.**

Sklenemo se z Marijo prečisto Devico, svetimi aposteljni, mučniki, spoznavalci, devicami in vsemi svetniki in te prosimo, o Bog! dodeli nam po njih zasluženji in prošnjah pomoč v vseh opravilih in varuj nas vseh nadlog po **Kristusu, Gospodu našem. Amen.**

Pred povzdigovanjem moli:

Razklenite se nebésa in rositate nam Zveličarja! O Solnce pravičnosti, pridi in razsvetli nas! O angelski kori, spremite Jagnje božje iz Očetovega naročja na altar miru in sprave! Pridi, o sv. Duh, in vžgi ogenj nebeške ljubezni v naših

sreih, da bomo vredno počastili
Ženina svojih duš.

Povzdigovanje.

Pri povzdigovanji premišluj samo neskončno ljubezen božjo do nas grešnikov in bitko trpljenje Jezusovo, ko so ga na križ z robotimi žeblji skož žile in kosti pribili in povzdignili. Zamoreš pa tudi tako moliti:

Ob povzdigi presv. Telesa.

Častim in molim te v podobu kruha, o moj Gospod in moj Bog! O mili Jezus! kako medliš in trpiš grozovito razpet na križu ves strt in ranjen, zasramovan, s trnjem kronan, z grenkim žolčem napajan, hudodelcam prištet in

strašno preklinjan, ti nedolžno
Jagnje, ti zgotj svetost! —

Ob povzdigi presv. Krvi.

O Jezus, križana moja
 ljubezen! vidim te na križu
 vsega ranjenega. Prebodene
 so tvoje roke in noge; pre-
 sunjeno je tvoje srce, in iz
 teh ran mi teče presv. rešnja
 Kri. **O ljubezen!** — **O bole-**
čine! — **O kaj dela moj greh!**
 — Tecite mi solze noč in dan
 in spirajte moje hudobije! —
O nebeški Oče! glej svojega
 Sina; usmili se nas, priza-
 nesi nam.

Po povzdigovanji.

O čudo božje vsegamogoč-
 nosti in ljubezni! Tukaj na altarji

počiva v podobi kruha Jezus Kristus, Jagnje božje, naš Rešenik in Zveličar. O angeli, ki obdajate klečé in trepetaje tron njegov; častite in molite ga namest mene grešnika! Vse stvari pritecite in poklonite se svojemu Stvarniku in Redniku; vsi národi poveličujte in slavite ga, ker njegova milost je brez konca in kraja. O Jezus! moje veselje, moja radost, moje vse; bodi mi češen, hvaljen in moljen vekomaj. Amen.

Ti pa nebeški Oče! se ozri na naš prečisti in brezmadežni dar in naj ti dopade, kakor ti je dopadel dar pravičnega Abeljna, dar očaka Abrahama in dar nadduhovna Melkizedeka, in dodeli, da se vsi, kateri koli bodo uživali presv. Jezusovo Telo in presv. rešnjo Kri njegovo, napolnijo z nebeško milostjo in dobroto po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Spomin mrtvih.

Spomni se tudi, o Gospod! svojih služabnikov in služabnic, ki so z znamenjem svete vere pred nami v večnost šli in se še v vicah očiščujejo. Posebno te prosim, usmili se **I. I.** (imenuj mrtve, za ktere češ posebno moliti: starše, dobrotnike, sorodnike, prijatlje, sovražnike i. t. d. in vseh duš v vicah, zlasti tistih, kterih se na zemlji nikdo ne spomni. Tem in vsem, kteri v Kristusu počivajo, dodeli, o Bog! po zasluženju in trpljenju Zveličarja našega kraj hladu, luči in miru v nebeškim raji. Amen.

Pa tudi na nas uboge grešnike se milostno ozri, nebeški Oče! Prizanesi ljudstvu, ki je grešilo! odpusti mu vse hudobije; odvrni od njega nadloge in britkosti; skaži mu milost, ker nismo odkupljeni z min-

ljivim zlatam in srebram, ampak z neprecenjeno krvjo brezmadežnega Jagnjeta. Po tem revnim življenji pa nam daj delež z Marijo, blaženo Devico in Bogoródnico, z angeli in vsemi svetniki v nebeški slavi in časti, po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Jagnje božje.

Jagnje božje, ki odjemplješ grehe sveta; usmili se nas!

Jagnje božje, ki odjemplješ grehe sveta; usmili se nas!

Jagnje božje, ki odjemplješ grehe sveta; daj nam mir!

O Jezus, nedolžno Jagnje božje! ti si nam prinesel pravi mir in zunaj tebe ga ni miru ne na tem svetu, ne na onem; o daj nam ta srečni mir — mir vesti — kterega nam svet

ne more dati. Daj tudi mir svoji sveti cerkvi; daj mir našemu cesarstvu! daj mir vsemu svetu, da bodo naše srca tvojim zapovedim udane tebe brez vsega strahu molile in hvalile. Amen.

Zavživanje.

Zdaj se pripravi s srčno žalostjo nad grehi, živo vero, trdnim zaupanjem, gorečo ljubeznijo in žarečim hrepenenjem Jezusa prejeti, vsaj za duhovno obhajilo. Kdor tako pripravljen Jezusa pri sveti maši, ali tudi čez dan, prejéma, temu bo Kristus gotovo neskončne milosti delil, in mu posebno množil ljubezen do Boga.

Presrečna je duša, ktera se zamore v ženitvanskem obla-

čilu gnade božje skleniti z nebeškim Ženinam! O blagor ji! Jezus ji govori v srcu in jo napaja s potoki sladkost in radost; v Jagnjetu ona počiva, od ljubezni do njega gorí in medlí.

O Gospod! jaz pa nisem vreden, da greš pod mojo streho! grešil sem — oh grozno sem grešil in žalil tebe največi dobroto in lepoto! Gospod, ne tepi me v svoji jezi in ne strahuj me v svojem srdu! Gospod, spoznam svojo hudobijo; ne zavrzi me spred svojega obličja, ampak skaži mi milost zavolj britke smrti svojega Sina. O Jezus! v tvoje krvave rane se zatečem;

pokropi me z eno samo kap-
 ljico sv. rešnje Krvi in bom
 beleji ko sneg, čisteji ko soln-
 ce. Upam to od tebe, vtrdi še
 bolj moje upanje! Verujem, o
 Jezus! da si tukaj na altari
 pričujoč, Bog in človek, Kri-
 stus Sin živega Boga, ki si
 prišel, zveličat grešnike, iz-
 med katerih sem jaz naj veči.
 Verujem, o Jezus, za to vero
 živim in umrjem. O Jezus,
 ogenj čiste ljubezni! želim te
 ljubiti, kakor te ljubi prečista
 Devica Marija, angeli in svet-
 niki; oh vžgi tudi moje mrzlo
 srce, da bo samo zate gorelo,
 zate živel, zate umrlo. Moja
 duša hrepeni po nebeški mani;
 moja duša medli po angelskim

kruhu. Ti, o Jezus! vse veš, ti tudi veš, da te srčno ljubim. Zatorej spolni moje goreče želje; pridi v moje srce; napolni in omami me z obilnostjo svojih sladkost, da pozabim posvetnih reči, in samo tebi služim vekomaj. Amen.

Daj mi, o Jezus! djavno ljubezen do Boga in bližnjega, gorečnost v molitvi, čistost, ponižnost, potrpežljivost; pripelji krivoverce in neverce v naročje sv. katoliške cerkve; daj nam vsem resnično spokorjenje in srečno smrt, dušam v vicah pa rešenje. Amen.

Zadnje molitve.

Vsegamogočni, večni Bog! srčno se ti zahvalim za vse dobrote

svojega življenja, posebno pa za neskončno milost, da si nam dal svojega Sina Jezusa Kristusa v spravni dar in njegovo sv. Telo in Kri v hrano našim dušam za večno zveličanje. Prosim te ponižno, dodeli mi moč, da brezmadežno Jagnje ob vsakem sv. obhajilu vredno prejemam in se vedno bolj vnema ljubezen moja do njega, po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Naj ti dopade, presv. Trojica! ta prečisti dar, ki smo ga prinesli tvojemu veličastvu, in naj bo po tvojem usmiljenji meni in vsem, za ktere sem dolžan moliti, v časno in večno srečo, po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

K blagoslovu.

Blagoslovi nas presveta Trojica; Bog † Oče, Bog † Sin in Bog † sv. Duh; tvoj blagoslov o-

stani vedno pri nas in nas spremljaj pri vsih delih, da jih bomo opravljali tebi v čast in hvalo in sebi v odpuščenje grehov. Amen.

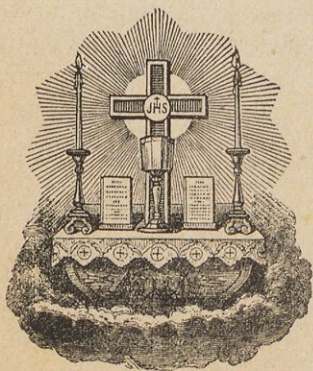
~~~~~

Po sv. maši.

O milostivi Bog! ki si mi ubogemu grešniku dodelil neskončno dobroto pred toliko in toliko ljudmi, da sem zamogel biti pri daritvi sv. maše, katero angeli gledati želé; prosim te ponižno in skesano, odpusti in prizanesi mi vse pomanjkljivosti, ktere sem storil med tem veličastnim opravilom vedno ali nevedno, v razmišljenosti ali nemarnosti, vodi me z očetovsko skrbjo po vsih potih, po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

O Marija, angelj varh, krstni moj pomočnik in angelski mladeneč sveti Alojzij! vam se izročim, vi

prosite v nebesih za svojega re-
jenčka. Vesel grem zdaj k svojim
opravkam; naj bo vse v povelj-
čanje časti božje v imenu Boga †
Očeta in † Sina in † svetega
Duha. Amen.

MAŠNE MOLITVE.

Druga sveta maša,
kakor jo mašnik bere.

Molitev pred sv. mašo.

S ponižnim srcem darujemo tebi, o Gospod, nebeški Oče! to daritev sv. maše. Tebi večnemu, živemu Bogu skazujemo spodobno čast, in te

za vse prejete dobrote zahvalimo. Dodeli nam gnado, da bomo vredno, spodobno in z ljubeznijo deležni te svete daritve. Očisti naše duše vsih grehov, da te bomo s čistim srcem stanovitno ljubili. Amen.

Začetek sv. maše.

Mašnik pri spodnji stopnji začne sv. mašo. V imenu Boga Očeta † in Sina † in svetega † Duha. Amen.

M. Stopil bom pred Božji altar.

Sl. Pred Boga, ki razveseljuje mojo mladost.

M. Sodi me, o Bog! in razsodi mojo reč od nesvetega ljudstva; reši me krivičnega in zapeljivega človeka.

Sl. Ker ti, o Bog! si moja moč; zakaj si me zavrgel?

in zakaj moram žalosten hoditi zatrt od sovražnika?

M. Pošlji svojo luč in rešnico, da me vodite, in pripeljete na tvojo sveto goro, v tvoje prebivališče.

Sl. Stopil bom pred Božji altar, pred Boga, ki razveseljuje mojo mladost.

M. Hvalil te bom s citrami, Bog, moj Bog! Čemusi žalostna moja duša? in čemu me strašiš?

Sl. Zaupaj v Boga; še ga bom hvalil; pomoč moja, Bog moj je on.

M. Čast bodi Očetu, Sinu in sv. Duhu.

Sl. Kakor mu je bila v začetku, zdej in vselej in vekomej. Amen.

M. Stopil bom pred Božji altar.

Sl. Pred Boga, ki razveseljuje mojo mladost.

M. Naša pomoč je v imenu Boga.

Sl. Kteri je vstvaril nebo in zemljo.

M. Se spovem Bogu vsegamogočnemu, sveti Mariji, vselej Devici, svetemu Mihaelu arhangelu, svetemu Janezu krstniku, svetima apostelnoma Petru in Pavlu, vsem svetnikom, in vam, bratje, da sem veliko grešil, v mislih, besedah in v djanji. Kriv sem, kriv sem, silno sem kriv. Zato prosim sveto Marijo, vselej Devico, svetega Mihaela arh-

angela, svetega Janeza krstnika, sveta aposteljna Petra in Pavla, vse svetnike, in vas, bratje, moliti za me pri Gospodu našem Bogu.

Sl. Usmili naj se te vsegamogočni Bog, in ti odpusti tvoje grehe, in te pripelje v večno življenje.

M. Amen.

Sl. Se spovem Bogu vsegamogočnemu, sveti Mariji, vselej Devici, svetemu Mihaelu arhangelu, svetemu Janezu krstniku, svetima aposteljnoma Petru in Pavlu, vsem svetnikom, in tebi, Oče, da sem veliko grešil, v mislih, besedah in v djanji. Kriv sem, kriv sem, silno sem kriv. Zato prosim,

sveto Marijo, vselej Devico, svetega Mihaela arhangela, svetega Janeza Krstnika, sveta aposteljna Petra in Pavla, vse svetnike, in tebe, oče, moliti za me pri Gospodu, našem Bogu.

M. Usmili se vas vsegamogočni Bog, odpusti vam vaše grehe, in vas pripelji v večno življenje.

Sl. Amen.

M. Milost, odvezo in odpuščenje naših grehov nam dodeli vsegamogočni Bog.

Sl. Amen.

M. Bog! obrnil se boš na nas in nas oživel.

Sl. In veselilo se bo v tebi tvoje ljudstvo.

M. Bog! skaži nam svojo milost.

Sl. In dodeli nam svoje zveličanje.

M. Bog usliši mojo molitev.

Sl. In moje vpitje naj do tebe pride.

M. Gospod z vami!

Sl. In s tvojim duhom.

Mašnik gre k altarju in reče:

M o l i m o.

Odvzemi nam, prosimo, Gospod! naše pregrehe, da bomo vredni stopiti s čistim srcem v tvoje svetišče. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Mašnik v sredi altarja priklonjen moli:

Prosim te, o Gospod, po zasluženji tvojih svetnikov,

kterih svetinje se tû znajdejo, in po zasluženji vsih svetnikov, da mi odpustiš milostljivo vse moje grehe. Amen.

Mašnik bere na levi strani altarja nekatere besede, ki se jim introit, to je, vhod pravi :

Češena si, sv. Trojica, in nerazdeljiva edinost. Častili ga bomo, ker nam je milost skazal.

(Psalm.) Gospod, naš Bog, kako prečudno je tvoje ime na vsi zemlji! Čast bodi Očetu, Sinu in svetemu Duhu, kakor mu je bila v začetku, zdej in vsaki čas od vekomej do vekomej.

Češena si, sveta Trojica, in nerazdeljiva edinost. Častili ga bomo, ker nam je svojo milost skazal.

V sredi altarja :

M. Gospod, usmili se nas!

Sl. Gospod, usmili se nas!

M. Gospod, usmili se nas!

Sl. Kriste, usmili se nas!

M. Kriste, usmili se nas!

Sl. Kriste, usmili se nas!

M. Gospod, usmili se nas!

Sl. Gospod, usmili se nas!

M. Gospod, usmili se nas!

M. Čast Bogu na višavah, in mir ljudem na zemlji, kateri so prave volje. Hvalimo te, častimo te, molimo te, povišujemo te. Zahvalimo se ti zavoljo tvoje velike časti. Gospod Bog, nebeški kralj! Bog vsegamogočni Oče! Gospod edinorojeni Sin, Jezus Kristus! Gospod Bog! Jagnje

Božje, Sin Boga Očeta, ki grehe sveta odjemlješ, usmili se nas, kateri odjemlješ grehe sveta, sprejmi našo prošnjo, ki sediš na desnici Boga Očeta, usmili se nas! zakaj sam ti si svet, sam ti Gospod! ti sam si naj višji Jezus Kristus s svetim Duhom v časti Boga Očeta. Amen.

Mašnik se proti ljudem obrne in reče:

M. Gospod z vami!

Sl. In s tvojim duhom.

Mašnik moli na levi strani altarja:

M o l i m o.

Vsegamogočni, večni Bog! ki si dal svojim služabnikom v pričevanji prave vére čast večne Trojice spoznati, in v

mogočnosti veličastva edinost moliti; prosimo, da bomo s trdnostjo ravno te vere vselej vsih zopernost obvarovani. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, Sinu tvojem. Amen.

Berilo iz lista svetega Pavla aposteljna do Rimljanov. XI. p. 33. — 36. v.

O visokost bogastva Božje modrosti in znanja! Kako nezapopadljive so njegove sodbe in neizvedljive njegove pota! Zakaj kdo je poznal misli Gospodove? ali kdo je bil njegov svetovalec? ali kdo mu je pred kaj dal, da bi se mu povračevalo? Saj je vse iz njega in po njem. Njemu bodi čast in hvala vekomej! Amen.

Sl. Hvala Bogu!

M. Hvaljen si, o Gospod! ki brezna pregledaš in sediš nad kerubini. Hvaljen si, o Gospod! na podnebjih in češen vekomej. Aleluja! Hvaljen si Gospod, Bog naših očetov, in češen vekomej. Aleluja.

V sredi altarja:

Očisti moje srce in moje usta, vsegamogočni Bog! ki si usta preroka Izaija očistil z živim oglom; tako me očisti s svojo nezasluženo milostjo, da tvoj sveti evangelij vredno oznanujem; po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Blagoslovi me, o Gospod! Gospod bodi v mojem srcu

in v mojih ustih, da vredno in spodobno oznanujem njegov evangelij. Amen

Mašnik gre na desno stran in reče:

M. Gospod z vami!

Sl. In s tvojim duhom.

Potem prekriža sveti evangelij in sam sebe rekoč:

M. Besede svetega evangelija, ki ga je popisal sveti Matevž (v 28. p. 18. — 20. v.).

Sl. Slava tebi o Gospod!

Tisti čas je Jezus rekel svojim učencem: Vsa oblast mi je dana v nebesih in na zemlji. Torej pojdite in učite vse narode, in kršujte jih v imenu Očeta in Sina in svetega Duha! Učite jih spolnovati vse, karkoli sem vam po-

vedal. In glej, jaz sem z vami vse dni do konca sveta.

Mašnik poljubi sveti evangelij in reče:

M. Z evangeljskimi besedami naj bodo izbrisane naše pregrehe.

Sl. Hvala tebi Kriste!

Mašnik v sredi altarja vero moli ob nedeljah in večjih praznikih rekoč:

Verujem v enega Boga, Očeta vsegamogočnega, stvarnika nebes in zemlje, vsih vidnih in nevidnih reči, in v enega Gospoda Jezusa Kristusa, Sinu Božjega edinorojenega, ki je rojen iz Očeta od vekomej, ki je Bog od Boga, luč od luči, pravi Bog od pravega Boga, ki je rojen in ne storjen, ki je z Očetom

enega bitja, po katerem je vse
 vstvarjeno, ki je zavljo nas
 ljudi in zavljo našega zve-
 ličanja z nebes prišel (tukaj se
 pripogne desno koleno), in je meso
 na se vzel po svetem Duhu
 iz Marije device, ter se včlo-
 večil. Tudi križan bil za nas
 pod Poncijem Pilatom, trpel,
 in bil v grob položen. Tretji
 dan pa je vstal od smrti po
 besedah pisem. Je šel v ne-
 besa. Sedi na desnici Očeta,
 in bo spet prišel s častjo so-
 dit žive in mrtve; kraljestva
 njegovega ne bo konca. Ve-
 rujem v svetega Duha, Go-
 spoda in oživljavca, ki iz O-
 četa in Sina izhaja, ki ga z
 Očetom in Sinom vred in e-

nako molimo in častimo, ki je po prerokih govoril. Verujem eno, sveto, katoliško in apostoljsko cerkev. Spoznam en krst v odpuščenje grehov. Verujem vstajenje mrtvih in prihodnje življenje. Amen.

M. Gospod z vami!

Sl. In s tvojim duhom.

Pri darovanji kruha :

Vzemi, sveti Oče, vsega-mogočni večni Bog! čisti dar, kterega ti jaz, tvoj nevredni služabnik, svojemu živemu in pravemu Bogu darujem za svoje brezštevilne grehe, zamere in zanikrnosti, in za vse pričujoče, pa tudi za vse verne kristjane, žive in mrtve,

da bo meni in njim v zveličanje in večno življenje! Amen.

Mašnik vlije nekaj kapljic vode v vino:

Bog, ki si prečudno vstvaril človeka v blagem stanju, in (ko je grešil) ga še bolj čudno prenovil; daj nam po skrivnosti te vode in tega vina združenim biti s tistega Božjo natoro, ki se je vrednega storil, naše človeške nature biti deležen, Jezus Kristus, tvoj Sin, naš Gospod, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog vekomej. Amen.

Pri darovanju keliha:

Darujemo ti, Gospod! kelih zveličanja na tvojo milost

klicaje, da gre pred obličje
tvojega Božjega veličastva, v
prijeten dar za naše in za
zveličanje vsega sveta. Amen.

Mašnik moli s sklenjenimi rokami:

V duhu ponižnosti in v
skesanosti srca nas sprejmi,
o Gospod! in naj bo pred
tvojim obličjem danes naša
daritev taka, da ti bo dopadla,
o Gospod Bog!

Pridi, posvečevalec, vse-
gamogočni večni Bog, in po-
sveti ta dar, ki je pripravljen
tvojemu svetemu imenu.

Mašnik umije prste in moli iz 25. psalma :

Z nedolžnimi bom umival
svoje roke, in obdajal tvoj
altar, o Bog! da bom slišal

glas tvoje hvale, in oznanoval vse čudeže tvoje. **O Bog!** jaz ljubim lepoto tvoje hiše in prebivališče tvojega veličastva. Ne pogubi moje duše s hudobnimi, o **Bog!** in ne umori me z željnimi krvi, ki je krivica v njih rokah, in njih desnica polna podkupščine; jaz pa hočem v svoji nedolžnosti živeti. Reši me in usmili se me; na pravem stoji moja noga; v zbirališčih te bom hvalil, o **Bog!** Čast bodi **Očetu** itd.

Mašnik v sredi altarja moli:

Vzemi, sveta Trojica! daritev milosti, ki ti jo darujemo v spomin trpljenja, vstajenja in vnebohoda **Jezusa Kristusa**, **Gospoda našega**, in v čast

Marije, vselej device, svetega Janeza krstnika, svetih aposteljnov Petra in Pavla, njih in vsih drugih svetnikov; naj jim bo v čast, nam pa v zveličanje, in prosijo naj v nebesih za nas, ki obhajamo njih spomin na zemlji. Po ravno tem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Proti ljudem:

M. Molite bratje, da bo moja in vaša daritev prijetna Bogu vsegamogočnemu Očetu.

Sl. Naj vzame Gospod ta dar iz tvojih rok v hvalo in čast svojega imena, tudi v naš prid in v prid vse svoje svete cerkve.

M. Amen.

Tiha molitev:

Posveti, prosimo, Gospod naš Bog! po klicanji tvojega svetega imena to daritev, ki ti jo darujemo, in stori nas po nji sebi dopadljiv dar vekomej. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu i. t. d.

Tukaj povzdigne Mašnik svoj glas:

M. Od vekomej do vekomej.

Sl. Amen.

M. Gospod z vami!

Sl. In s tvojim duhom.

M. Povzdignite srca.

Sl. Imamo jih pri Bogu.

M. Hvalimo Gospoda svojega Boga.

Sl. Vredno in prav je.

M. Res je vredno in prav, spodobno in koristno, da ti

hvalo dajemo vselej in povsod, sveti Gospod, vsegamogočni Oče, večni Bog! ki si s svojim edinorojenim Sinom in svetim Duhom en Bog, en Gospod, ne v edinosti ene osebe, ampak v trojici enega bitja. Kar po tvojem razodenju verujemo od tvoje časti, to brez vsega razločka mislimo od tvojega Sina, ravno to od svetega Duha tako, da v pravem in večnem Bogu molimo tri resnične osebe in edino bistvo in enako veličastvo. Kteremu hvalo dajejo angeli in arhangeli, kerubi in serafi, ki ne jenjajo klicati slehrni dan, z enim glasom:

Svet, svet, svet Gospod Bog Sabaot! Polno je nebo

in zemlja tvoje časti. Čast
tebi na visokosti! Češen bodi,
ki pride v Gospodovem imenu!
Čast tebi po višavah!

Mašnik se prikloni in moli :

Ponižno te tedaj prosimo,
neizmerno usmiljeni Oče, po
Jezusu Kristusu, svojem Sinu,
Gospodu našem, vzemi in po-
sveti te ponudbe, te prečiste
svete darove, ki ti jih daru-
jemo za tvojo sveto katoliško
cerkev, da ji mir daš, jo va-
ruješ, jo ohraniš v edinosti
in vladaš po vsem svetu; pa
tudi za tvojega služabnika na-
šega papeža I., in našega
škofa I., in za našega cesarja
I., in za vse, ki so v pravi
katoliški in apostolski veri.

Spomin za žive :

Spomni se, o Bog! svojih služabnikov in služabnic (tukaj se spomin stori za tiste, za ktere hočemo darovati) in vsih pričujočih, katerih vero poznaš in vidiš njih pobožnost, za ktere ti darujemo, ali ki ti sami darujejo ta dar hvale za-se, in za vse svoje, za odrešenje svojih duš, za upanje svojega zveličanja in varnosti, in ti pošiljajo svoje želje večnemu, živemu in pravemu Bogu.

Zedinimo se, in spomin obhajajmo, sosebno častite vselej device Marije, matere našega Boga in Gospoda Jezusa Kristusa, pa tudi tvojih aposteljnov in marternikov,

Petra in Pavla, Andreja, Jakoba, Janeza, Tomaža, Jakoba, Filipa, Jerneja, Matevža, Simona in Tadeja, Lina, Kleta, Klemena, Ksista, Kornelija, Ciprijana, Lorenca, Krizogona, Janeza in Pavla, Kozma in Damijana in vsih tvojih svetnikov; daj nam po njih zasluženji in prošnjah, da bomo v zavetji tvoje pomoči obvarovani pri vsih rečeh, po ravno tistem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Mašnik drži roke nad kruhom in kelhom, in moli:

Prosimo te tedaj, o Bog! vzemi potolažen ta dar, ki ti ga darujemo tvoji hlapci in z nami vred vsa tvoja družina, daj nam preživeti v tvojem miru

svoje dni, reši nas večnega pogubljenja, in daj nam prištetim biti med tvoje izvoljene. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Daj, prosimo te, o Bog! da bo ta dar ves posvečen, sprejet, poterjen, resničen in prijeten; da nam bo spremenjen v telo in kri tvojega preljubega Sina, Gospoda našega Jezusa Kristusa.

Ki je vzel pred svojim trpljenjem ta dan kruh v svoje svete roke, in je vzdignil oči proti nebu k tebi, svojemu vsegamogočnemu Očetu, te zahvalil, ga posvetil, razlomil in dal svojim učencem, rekoč: „Vzemite, in jejte vsi od tega, zakaj to je moje telo“.

Mašnik povzdigne sv. hostijo, ter jo ljudem pokaže, da jo molijo in potem reče:

Ravno tako je vzel po večerji tudi prečudni kelih v svoje svete in častite roke, te spet zahvalil, ga posvetil, in dal svojim učencem rekoč:
„Vzemite in pite vsi iz njega; ker to je kelih moje krvi, nove in večne zaveze, skrivnost vere, ktera bo za vas in za njih veliko prelita v odpušnje grehov. Kolikorkrat bote to storili, storite v moj spomin“.

Mašnik povzdigne kelih s sveto krvjo, da jo ljudje molijo, in potem reče:

Zavoljo tega tedaj obhajamo, o Gospod! mi tvoji hlapci in tvoje sveto ljudstvo, spomin presvetega trpljenja, od smrti

vstajenja in častitega vnebohoda ravno tega Kristusa, Sina tvojega, Gospoda našega, in darujemo tvojemu prečudnemu veličastvu od tvojih daril in dobrot ta čisti dar, ta sveti dar, ta brezmadežni dar, sveti kruh večnega življenja, in kelih večnega zveličanja.

Ponižaj se, pogledati na té darove s potolaženim in milostljivim obličjem in vzeti jih, kakor si se bil ponižal vzeti darove svojega hlapca, pravičnega Abeljna, daritve našega očeta Abrahama, in sveto in brezmadežno daritev, ki ti jo je daroval Melkizedek, tvoj veliki duhoven.

Ponižno te prosimo, vsegamogočni Bog! reci prinesti

te dari po rokah svojega svetega angela na tvoj vikši altar, pred tvoje Božje veličastvo, da bomo vsi, kar nas bo deležnih tega altarja, in nas zavžilo presveto telo in presveto kri tvojega Sina, napolnjeni z vso dobroto in gnado. Po ravno tem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Spomin za mrtve:

Spomni se, o Gospod! tudi svojih služabnikov in služabnic
I. I. (tukaj se spomin stori za mrtve, za ktere hočemo moliti), ki so šli pred nami z znamenjem vere, in ki so v miru zaspali. Dodeli jim, o Gospod! te prosimo, in vsim, ki so v Kristusu zaspali, kraj počitka, luči in miru.

Po ravno tem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Mašnik se na prsi udari in moli:

Tudi nam grešnikom, svojim služabnikom, zaupajočim v tvoje veliko usmiljenje, daj delež in družbo s svojimi svetimi apostelji in marterniki, z Janezom, Štefanom, Matijem, Barnabom, Ignacijem, Aleksandrom, Marcelinom, Petrom, s Felicito, Perpetvo, Agato, Lucijo, Nežo, Cecilijo, Anastazijo, in z vsemi svojimi svetniki; prosimo te, ne po našem zasluženju, ampak po svoji prizanesljivosti nam daj priti v njih družbo. Po Kristusu, Gospodu našem; po katerem, o Gospod! vselej te

dobrote vse stvariš, jih posve-
tiš, blagosloviš in jih nam po-
deliš. Po njem, z njim in v
njem bodi tebi, Bogu Očetu
vsegamogočnemu v edinosti
svetega Duha vsa čast in hvala.

Mašnik povzdigne kelih s sveto hostijo
in potem reče na glas:

M. Od vekomej do vekomej.

Sl. Amen.

M. Molimo.

Z Zveličarjevo zapovedjo
opominjani, in podučeni z nje-
govim božjim naukom si upa-
mo reči:

Oče naš, kateri si v ne-
besih. Posvečeno bodi tvoje
ime. Pridi k nam tvoje kra-
ljestvo. Zgôdi se tvoja volja,
kakor v nebesih, tako na zem-

lji. Daj nam danes naš vsakdanji kruh. In odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom. In nas ne vpelji v skušnjavao.

Sl. Temuč reši nas hudega.

M. Amen.

Reši nas. prosimo, o Gospod! vsega hudega, preteklega, sedanjega in prihodnjega, in na prošnjo svete častite, vselej device Božje matere Marije, svojih svetih aposteljnov Petra in Pavla in Andreja, in vsih svetnikov, daj nam mir v naših dnevih, da bomo s pomočjo tvoje milosti podpirani vselej greha prosti, in vse zmote obvarovani. Po ravno tem Jezusu Kristusu, Sinu

tvojem, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog od vekomej do vekomej.

Sl. Amen.

Mašnik stori s koščekom sv. hostije trikrat križ čez kelih in reče:

M. Mir Gospodov bodi vedno z vami.

Sl. In s tvojim duhom.

Mašnik spusti košček sv. hostije v kelih in reče:

Ta zmes in posvečenje telesa in krvi Gospoda našega Jezusa Kristusa bodi nam, ki jo prejmemo, v večno življenje.

Sl. Amen.

Mašnik se trikrat na prsi udari, rekoč:

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ, usmili se nas!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ, usmili se nas!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ, daj nam mir!

O Gospod Jezus Kristus, ki si rekel svojim aposteljnem: mir vam zapustim, svoj mir vam dam, ne glej mojih grehov, ampak vero svoje cerkve, in daj ji po svoji volji mir in edinost, ki živiš in kraljuješ Bog od vekomej do vekomej. Amen.

O Gospod Jezus Kristus! Sin živega Boga, ki si po Očetovi volji s svetim Duhom vred svet s svojo smrtjo v življenje obudil, reši me s svojim presvetim telesom in s svojo presveto krvijo od vsih mojih pregreh in vsega hu-

dega. Daj, da se vselej tvojih zapoved držim in ne dopusti, da bi se kdaj ločil od tebe, ki živiš in kraljuješ z ravno tem Bogom Očetom in svetim Duhom od vekomej do vekomej. Amen.

O Gospod Jezus Kristus! vžiti tvoje telo, ki ga prejeti se jaz nevredni človek predrznem, mi ne bodi v sodbo in pogubo, temuč naj mi bo po tvoji dobroti bramba in zdravje duše in telesa; ki živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti svetega Duha, Bog od vekomej do vekomej. Amen.

Z a v ž i v a n j e.

Kruh nebeški bom prejel in klical v Gospodovo ime.

Mašnik se trikrat na prsi udari in reče
[trikrat :

O Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho, ampak reci le z besedo, in ozdravljena bo moja duša.

Mašnik stori križ čez-se s sveto hostijo in reče :

Telo Gospoda našega Jezusa Kristusa ohrani mojo dušo v večno življenje. Amen.

Mašnik prime kelih rekoč :

Kaj bom povrnil Gospodu za vse, kar mi je dal? Zveličavni kelih bom prejel in klical v Gospodovo ime. Klical bom va-nj in njegovo hvalo oznanoval, in v zavetji bom pred svojimi sovražniki.

Mašnik vzame kelih v desno roko, in storí z njim križ čez-se rekoč:

Kri Gospoda našega Jezusa Kristusa ohrani mojo dušo v večno življenje. Amen.

Molitev po zavživanji.

Kar smo z ustmi prejeli, o Gospod, naj bo s čistim srcem zavžito; in ta časni dar nam bodi večno zdravilo.

Telo tvoje, o Gospod! ki sem ga zavžil, in kri tvoja, ki sem jo pil, naj se z mojim srcem sklene, in daj, da ne bo nič pregrešnega madeža v meni, ker sem s čistimi in svetimi skrivnostmi pokrepčan; ki živiš in kraljuješ od vekomej do vekomej. Amen.

Mašnik na desni strani :

Hvalimo Boga nebes, in pred vsemi živimi ga častimo; ker nam je svojo milost skazal.

Mašnik v sredi altarja proti ljudstvu :

***M.* Gospod z vami!**

***Sl.* In s tvojim duhom.**

Molitev po obhajilu.

Naj nam tekne k pridu telesa in duše, Gospod naš Bog, tega zakramenta zavžitek, in večno spoznanje sv. Trojice in ravno tiste nerazdeljive edinosti. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, Sinu tvojem, ki živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog od vekomej do vekomej.

***Sl.* Amen.**

M. Gospod z vami.

Sl. In s tvojim duhom.

M. Idite, minula je maša.

Sl. Hvala Bogu.

Mašnik v sredi altarja priklonjen moli:

Naj ti, o sveta Trojica, opravilo moje službe dopade, in daj, da bo daritev, ki sem jo nevedni človek pred očmi tvojega veličastva daroval, tebi prijetna, zame pa, in za vse, ki sem jo zanje opravil, pravna po milosti tvoji. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

Mašnik poljubi altar, se proti ljudem obrne, in jih blagoslovi rekoč:

Blagoslovi vas vsegamo-
gočni Bog † Oče in † Sin
in † sveti Duh.

Sl. Amen.

Mašnik stopi na desno stran altarja in reče:

M. Gospod z vami!

Sl. In s tvojim duhom.

M. Začetek svetega evangelija po spisu svetega Janeza.

Sl. Čast tebi, o Gospod!

M. V začetku je bila Beseda, in Beseda je bila pri Bogu, in Bog je bila Beseda. Ta je bila v začetku pri Bogu. Vse je po nje storjeno in brez nje ni nič storjenega, kar je storjenega. V nji je bilo življenje, in življenje je bilo luč ljudi. In luč v temi sveti in tema je ni zapopadla. Bil je človek poslan od Boga, ki mu je bilo ime Janez. Ta je prišel v spričevanje, da je

spričeval od luči, da bi vsi
 verovali po njem. On ni bil
 luč, temuč, da bi pričeval od
 luči. Bila je prava luč, ki
 razsvetli vsacega človeka, kateri
 pride na ta svet. Na svetu je
 bil, in svet je po njem stor-
 jen, in svet ga ni spoznal.
 V svojo last je prišel in nje-
 govih ga niso sprejeli. Kolikor
 pa jih ga je sprejelo, jim je
 dal oblast Božjim otrokom biti,
 njim, ki verujejo v njegovo
 ime, ki niso iz krvi, ne iz
 volje mesa, ne iz volje moža,
 ampak iz Boga rojeni. In Be-
 seda (tukaj se z desnim kolenom pri-
 pogne) je meso postala, in je
 med nami prebivala, in smo
 videli njeno čast, kot čast

edinorojenega od Očeta pol-
nega milosti in resnice.

Sl. Bogu bodi hvala!

Zakrament sv. pokore.

Kdor nima krstne nedolžnosti, se mora pokoriti za grehe, ali pa bo trpel v peklu *strašne in večne bolečine*. Ko bo že zavrženim toliko let preteklo, kolikor je zvezd na nebu in prahu na zemlji; kolikor je bilo od stvarjenja sveta in bo do konca sveta trave in kapljic dežja in rose — se jim bo pekel z vsemi groznimi bolečinami kakor z nova *začel*, in bo trpel *večno, oh, večno brez konca in kraja!* — In temu peklu uideš — celo večno plačilo pri Bogu v nebesih zaslužiš — s pravo pokoro. O pokori se prav goreče!

Molitev

pred spraševanjem vesti.

O sv. Duh! razsveti me, da spoznam, kako grda pošast sem svetim tvojim očém; razsvetli me, da spoznam, kakor ob smrtni uri, kaj, kako, in kolikrat sem grešil zoper božje in cerkvene zapovedi, zoper višji in nižji od mene, zoper sebi enake, zoper sebe samega v mislih, željah, besedah, djanji, opuščanji dobrega in v tujih grehah. Otajaj ti, o nebeški Ogenj! mrzlo moje srce, da vse grehe sovražim, obžalujem in z britkimi solzami povem božjemu namestniku, da obrodim sad pokore in večno življenje zadobim po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Molitev

po spraševanji vesti.

Moj Stvarnik, moj Rešenik,
moj Gospod in moj Bog! oh, glej

me predrznega grešnika; glej me trdosrčnega hudodelca! Oh, zadržuj še nekaj časa pravični pa strašni svoj srd; dovoli mi še toliko časa, da se spovém svojih hudobij!

Spoznam nevrednost svojo, o Gospod! — Stokrat sem že zaslužil, da bi me bil ubil in trešil v večni ogenj! Jaz nehvaležnik, jaz krivičnik, jaz hudodelec se predrznem žaliti naj boljšega svojega Očeta; — se predrznem grozovito na križ pribiti svojega Rešenika in zaničevati presveto rešnjo Kri njegovo; — se predrznem zavreči in teptati vse gnade sv. Duha!

Strah me prepada, groza me obletava zavolj moje neumnosti, zavolj mojih hudobij, s katerimi sem žalil, dražil in zapustil presv. Trojico, samo popolnost, zgoli dobroto, in sem šel v službo k njenemu in

svojemu naj hujšemu sovražniku hudiču. — Grešil sem, o Gospod! pa spoznam svojo krivico; žal mi je, da sem te žalil, oh, ne sodi krivičnega hlapca po ostri svoji pravici! Če boš odgovor tirjal od naših grehov, o Gospod! kdo bo obstal? Ti, o Bog! si sam rekel: „Nočem smrti grešnika, temuč da se spokori in večno živi“, o ne zapusti me tedaj! o podaj mi svojo roko, da se vzdignem iz mlake in revščine greha, in kar nikdar te ne bom več radovoljno žalil. O Jezus! nesi me zgubljeno ovčico nazaj k zvesti svoji čedi; reši zgubljenega sina strašne sužnosti hudičeve.

O neskončno sveti in pravični Bog! nisem vreden povzdigniti svojih oči proti nebesam; nisem vreden te svojega očeta imenovati. Ko pa si vender v resnici moj oče, se ozri, o Bog! z milostnim očesam

náme ubozega črviča, ker milostni tvoj pogled obuja mrtve, in obrača grešnike pokori. O usmiljeni Oče! še enkrat mi odpusti hudobije zavolj Jezusovega zasluženja, in zavolj britkega trpljenja in grenke smrti Sina svojega se me usmili.

Glej, kako potí krvavi pot na oljski gori — záme grešnika! Glej, kako ga zvežejo, zapljuvajo, bičajo in s trnjem kronajo, da ima vso glavo prebodeno in je ves v eni rani, — záme nehvaležnika! Glej, kako grozovito ga raztezajo na križu, da žile in kite pokajo in sklepi in udi hrušé — záme krivičnika! Glej, Oče nebeški! kako mu prebijajo z robotimi žeblji kosti in žile in kite na rokah in nogah, kako se curkama usipa sveta njegova kri — oh, záme hudobneža! Glej, kako medli in trpi ves strt na križu povzdignjen, v naj hujši žeji z žol-

čem napajan, preklinjan in hudodelcam prištet! kako moli za križavce svoje — za vse grešnike: „Oče! odpusti jim, saj ne vedó, kaj delajo“; kako z nagnjeno glavó umrje — za grešni svet — záme trdosrčnega grešnika! Milost, o Bog, milost mi dodeli! Zbriši mi grehe, sprejmi me za svojega otroka; — nič več te ne bom žalil! O Gospod! pripravljen sem vse trpeti, rajši tudi smrt prestati, kakor bi te še kterikrat védno in radovoljno žalil. Tukaj o Bog! žgi, tukaj tepi, tukaj me strahuj noč in dan, samo tam v večnosti mi bodi milostljiv; tam me ne zavrzi spred svojega obličja. Ti, o Jezus! ki si razpel nedolžne svoje roke na križu, da objemaš z milostjo vse grešnike, in jih ljubeznjivo pritiskaš na prebodeno svoje srce, ti, o moj Zveličar! ki si glavo nagnil, da deliš

grešnikom poljubek (kušlje) miru, ti, o moj Rešenik! potrdi moj sklep, in pomagaj mi, da ga bom vselej in do smrti skrbno spolnoval. Amen.

O Marija, prečista Devica! sprosi mi srčno žalost nad vsemi grehi in resnično poboljšanje. Moj angel varh, moj krstni patron in ti sv. Alojzij, zgled prave spokornosti, in vsi svetniki! pristopite mi v pomoč zdaj, ko stopim pred sodbo namestnika božjega, da se bom spovedal odkritosrčno in skesano vseh hudobij, da se resnično spokorim in do smrti stanoviten ostanem, po Kristusu, Gospodu in Rešeniku našem. Amen.

Po zadobljeni odvezi.

Povikšuj moja duša Gospoda, in vse, kar je v meni, hvali njegovo sveto ime! Povikšuj moja duša Gospoda in ne pozabi čuda njegove milosti!

Odpustil ti je vse hudobije; zacélil je vse tvoje rane. Večno je njegovo usmiljenje! Odrešil te je večne smrti; z dobrotami te je obsul, in kronal te je s svojo gnado. Gospod je milostiv in usmiljen; on ni ravnal z menoj po mojih grehah in ni povračeval po mojih hudobijah. Kakor je nebo visoko nad zemljo, tako kraljuje njegovo usmiljenje nad tistimi, kateri se ga bojé; on vé, da smo slabe stvari, da smo reven prah. Povišujte Gospoda, ker je on dober; prepevajte njegovemu imenu, ker je sladko. Hvalite Gospoda na nebu; hvalite ga na višavah; hvalite ga vsi angeli; hvalite ga vse nebeške moči! Vse stvari hvalite in povišujte v mojem imenu Gospoda za veliko dobroto, ktero mi je skazal. Pogreznil je breme mojih hudobij v nezmerno morje svojega usmiljenja; spet se

smem njegovega sina imenovati. **O Bog**, kako se ti bom zahvalil za toliko milost, za toliko dobroto! **Glej, o Gospod!** tukaj pred tvojim obličjem, pred sedežem tvojega ljubljenelega Sina in mojega Zveličarja, glej, tukaj ti obljubim, prihodnjič se vsih grehov, posebno pa tega . . . , in vsake grešne priložnosti, posebno pa té . . . skrbno varvati. **Obljubim**, ti s svojo gnado čisto in pošteno do smrti živeti, dobrega storiti, kolikor bo v moji moči, bližnjega ljubiti in mu z besedo in djanjem v vsih potrebah pomagati. **Pomagaj mi, o Bog, pomagaj mi!**

Jezus, moj rešenik; tebi darujem in zročim svojo dušo in svoje telo. Ti izruj iz mojega srca vse pregrešne nagnjenja in dodeli mi, da se mi bodo iz vsega srca grehi in hudobije gnjusile, posebno pa naj navadnejši

O Marija, dobra mati! sprosi mi gnado stanovitosti do zadnjega zdihljeja; pod tvojo pomoč in v tvoje zavetje pribežim zdaj in vselej. Amen.

Moj angel varh, moj krstni pomočnik, ti sv. Alojzij, goreči spokornik brez greha, in vsi izvoljeni božji! hvalite Gospoda z menoj za neskončno dobroto. Amen.

Sv. obhajilo.

„Presrečni, kateri so povabljeni k ženitovanju Jagnjetovemu!“ Res srečni so, ki prejmo vredno Jezusa v presv. Zakramentu, ali strašna nesreča — večna poguba — čaka vsih, ki ga nevredno prejmo. Zatorej hodi k mizi božji z živo vero sv. Petra, s trdnim upanjem sv. Pavla, z goréčo ljubeznijo sv. Janeza Ev., s srčno žalostjo sv. Magdalene in z neskončno ponižnostjo stotnikovo.

Pripravljaj se skrbno za to važno in imenitno opravilo z obujanjem vere, upanja, in ljubezni, z obžalovanjem grehov, s preišljevanjem svoje nevrednosti in trpljenja in ljubezni Jezusove do grešnikov, da vedno pri nas ostane in nas hrani s svojim mesom in napaja s svojo krvjo. O ljubezen čez vso ljubezen!

Molitev pred sv. obhajilom.

O presladki Jezus! kdo mi da gnado, v podobi kruha tvoje svetlo obličje gledati, katero želé angeli gledati? Kdo mi dá, da se mi odpró peteri studenci tvojih krvavih ran, ktere z očmi vere na tvojem telesu vidim? Kdo mi da piti iz tega studenca žive vode, da se omije grešna moja duša? Verujem z nepremaknjeno vero, da si ti, moj Bog! pričujoč v naj svetejšem Zakramentu z dušo in telesam, s krvjo in z mesam, po božji in človeški natóri. Verujem, da v tem pre-

svetem Zakramentu je resnično pričujoče tvoje prečastito Telo, svetlejši od solnca, z ravno tisto čistostjo, lepoto, slavo in častitljivostjo, kakor se gledati daš angelam in vsim izvoljenim svojim v nebesih. Verujem, da je v tem svetem Zakramentu sveta tvoja rešnja Kri, katero si za moje zveličanje prelil. Verujem, da je tukaj tvoja presveta duša, tvoje človeštvo in božanstvo. Zato vero hočem živeti in umreti. Amen.

O predobrotni Jezus! v tebe zaupam, ker ti si moje zveličanje, moja moč in moje pribežališče, ti si vir vseh dobrot. Oh nikoli bi se ne predrznil jaz grešnik tebe samo svetost v tem Zakramentu vseh skrivnost prejéti, ako bi me ti prijazno ne vabil, ako bi mi ti ne žugal večne smrti, če te prejel ne bom.

Ti me vabiš, o Jezus! ki si zame kri pretil; zato stopim k tebi kakor ubožna ovčica k dobremu pastirju, kakor bolnik k zdravniku, kakor slepec k luči večne svetlobe, kakor obsojeni jetnik k zagovorniku, kakor berač k Kralju nebes in zemlje. Usmili se me, o Jezus! in reši me, ker ti nikogar ne zapustiš, kateri v te zaupa. Amen.

O preljubeznjivi Jezus! kako močno ljubezen je žarilo tvoje srce, da si nam pred odhodom v smrt na križu večerjo pripravil, ktera vso sladkost v sebi ima. Velika in prečudna je bila tvoja ljubezen, ko si se ponižal našo natoro nase vzeti; večji in prečudnejši je bila tvoja ljubezen, ko si za naše hudobije britko trpljenje, celo grenko smrt na križu prestal; ali še veliko čudnejši je ta, da si nam svojo telo in svojo kri v hrano našim du-

šam zapustil in se nam samega
 sebe do konca sveta dal. Zato,
 o mili Jezus! te ljubim iz vsega
 srca, ti edino tolažilo v stiskah,
 edino upanje moje duše, edina naj-
 vikši dobrota! Ljubim te z vso močjo
 svoje duše! o da bi te premogel
 vsak trenutek življenja vedno go-
 rečnejši ljubiti! To je moja žareča
 želja, po tem moje srce koperni.
 Ti, usmiljeni Zveličar! me k sebi
 vabiš, ti vse moči mojega telesa
 nase vlečeš, ti hočeš mojo lačno
 in žejno dušo nasiti in napojiti. Oh
 kako mrzel, kako nehvaležen bi
 mogel biti, da bi te ne ljubil! O
 goréči ogenj ljubezni v srcu mo-
 jega Jezusa! oh vnêmi moje srce,
 da bo gorelo v živi ljubezni. Lju-
 bim te, o Jezus, nebeška mana!
 le tebe bom ljubil, ljubil vekomaj.
 Amen.

Ponižanje in obžalovanje.

O neskočno sveti, nezapopadljivi **Bog!** kdo si ti, in kdo sem jaz, da se ponižaš k meni priti? **Kdo** sem jaz, da se ponižaš s svojim telesam me nasititi in v borni hišici moje duše stanovati? **Nisem** vreden proti tebi pogledati, in ti hočeš v moje srce priti! ti **Kralj** vsih kraljev, **Gospod** nebes in zemlje, **Bog** vojskinih trum, ki svet le pogledaš in se strese in strepeta; ti sama svetost, pred katero angelska čistost zgine; ti solnce večne svetlobe, ki prebivaš v nedoseženi luči: jaz pa uboga stvar, nečist, nevreden, predrzen črvček, poln grešnega poželjenja, hudega nagnjenja in prazne nečimurnosti, gnjusoba in stud grešnikov, posoda osramotenja, otrok jeze in slepote. **O** usmiljeni **Jezus,** nisem vreden; strašan hudobnež sem, pa pred teboj se po-

nižam; pozabim samega sebe in v globočini svoje nevrednosti se ves tebi podvržem. Prah in pepel sem, vendar se predrznem s teboj govoriti, ker skesanega in potrtega srca ne zaničuješ. Oh ozri se name, ne srdi se večno nad menoj, bodi mi usmiljen! Spoznam svojo hudobijo in jo iz srca obžalujem; spoznam pa tudi, da brez tebe nič ne premorem, da brez tebe ni zveličanja, ni življenja! O da bi mogel v srčni britkosti solze točiti in ž njimi enako Magdalenini tvoje noge močiti! Oh moj Jezus! sklenem, te nikoli več ne žaliti, te ljubiti in bližnjemu pomagati! usmili se me še zdaj: reci le eno samo besedo in ozdravljena bo moja ranjena duša; sméla bo prejeti tebe, skrivnost vsih skrivnost, dobroto vsih dobrot. O Marija, prosi zame! O Jezus ljubim te — usmili se me!

Hrepenenje po Jezusu.

Kdaj bom, o Gospod in Bog! s teboj popolno sklenjen? Moja duša koprni po nebeški mani, ktera sama zamore njé gorečo željo utolažiti. Moja duša medli po angelskem kruhu, kateri sam jo bo nasitil; moja duša hrepeni po pravem živem Bogu, ki je v svetem Zakramentu pričujoč našim dušam v močno hrano. Kakor jelen zaželi mrzle vode, tako hrepeni moja duša po tebi, o Jezus!

Moja duša plamti od goreče želje, tebe, Jagnje božje! kmali prejeti. Pridi tedaj, moj ljubi Zveličar! napolni mojo dušo z nebeško sladkostjo, pridi, o Jezus! in pripravi vredno prebivališče božji ljubezni v mojem praznem in mrzlem srcu. Ti sam zamoreš njegove želje spolniti! oh vleci me k sebi, da ne počivam, dokler te ne najdem. O

usmiljeni in ljubeznjivi Jezus, naše upanje in naše zveličanje! pridi! razveseli me, razsvetli mojo slepoto, vžgi v mojem srcu ogenj svoje ljubezni, da tebi samemu živi in vekomaj gori. Spreobrne mi vse posvetne veselice v grenkost, vse težave in zoprnosti v sladkost in potrpežljivost; ti sam mi bodi edino veselje od zdaj na vse veke. Amen.

K sv. Alojziju.

O sv. Alojzij, ti goreči seraf od ljubezni do Jezusa v presv. Zakramentu! ti me pelji, te ponižno prosim, k angelski večerji brezma-
dežnega Jagnjeta in sprosi mi tako pripravljeno srce, zlasti tako žalost nad grehi, tako ponižnost in tako žarečo ljubezen do njega, kakoršno si ti imel ob vsakem zavžitji té skrivnostne jedi. Uči me, kako zamorem Ženina svoje duše

z vso častjo sprejeti, moliti in veličiti, da se vedno bolj v ljubezni ž njim sklepam in popolno sklenem za vse veke. Amen.

K Materi Božji.

O Marija, moja mati! podaj mi danes Jezusa, kakor si ga podala pastircem in sv. trem kraljem. Povej mu, da sem tvoj služabnik, in gotovo me bo prijaznejši sprejel, ljubeznivejši objel in mi obilnejši milost delil. Amen.

Ravno pred zavžitjem.

Gospod, nisem vreden, da greš pod streho grešne moje duše; pa reci le besedo, in ozdravljena bo! — Gospod, ti vse veš, veš tudi, da te hrepenim srčno ljubiti! —

O moja duša! čas je tu; veseli se in radosti trepetaj; glej, živi Bog te obišče in se hoče s teboj skleniti!

O hiti, teči mu naproti; pozdravi ga z vso mogočno častjo; topi se v plamteči ljubezni do svojega ženina, zdihuj in reci: „O nebeška mana; o hladilna rosa; pridi in spolni goreče hrepenenje moje! Pridi, moj ljubi, kjer ljubezni medlim! Pridi v moje srce, ker brez tebe omagam in umrjem!“

O sladki Jezus! že stojiš pri durih mojega srca; že slišim prijetni tvoj glas; že čutim nebeško tvojo pričujočnost; — odprem ti, o mili moj Zveličar! stopi v revno stanišče moje duše; napasi me s svojim mesam, napoji me s svojo krvjo, odpri mi zaklade svojega usmiljenja! — Telo našega Gospoda Jezusa Kristusa ohrani mojo dušo za večno življenje! Amen.

Po sv. obhajilu.

Po zavžitji moli in slavi Jezusa, ki počiva v tvojem srcu. Dragi so ti trenutki, zato ga zaupno prosi naj potrebnjših čednost; prosi ga pomoči zoper naj navadnejši greh; prosi ga vsih dušnih in telesnih potreb zase in za starše, dobrotnike, prijatelje in neprijatelje, sorodnike i. t. d.; prosi ga za sveto cerkev, za krivoverce, neverce, za duše v vicah.

Duša Kristusova posveti me; — **telo Kristusovo** zveličaj me; — **kri Kristusova** napoj me; — **voda strani Kristusove** operi me. — **O dobrotni Jezus!** usliši me; ne pripusti, da bi zapustil te; hudobnemu sovražniku ubrani me; ob smrtni uri pokličiči me in deni zravno sebe me, da z angeli tvojimi bom hvalil te na vse veke. **Amen.**

Molitev.

O najmilejši Jezus! ti se ponižaš k meni ubogemu siromaku —

ti živi **Bog**, čigar sedež so nebe-
 sa; in zemlja podnožje njegovo!
Beži od mene, o **Gospod**! beži od
 mene; grešnik sem velik in tebe
 prejeti popolno nevreden. Pa brez
 tebe, o moj **Zveličar**! sem prah in
 pepel, brez tebe ne premorem nič;
 sam ti, nebeški zdravnik! zamoreš
 zaceliti in napojiti ranjeno in žejno
 mojo dušo s svojo krvjo; sam ti
 zamoreš okrepčati oslabeledo mojo du-
 šo s svojim mesam. **Zatorej** bodi
 stokrat češen in pozdravljen v rev-
 nem stanišču mojega srca! Našel
 sem te, ktereга ljubi moja duša;
 molim te, častim te, poveličujem te,
 hvalim te, svet, svet, svet si, o
Gospod in **Bog**; **Zdaj**, o **Jezus**, o
 ženin moje duše! zdaj si v meni
 in z menoj; zdaj si vlast mojega
 srca. **O** dobri pastir, ki si dal živ-
 ljenje za svoje ovce, oh vzemi me
 najdeno ovčico na svoje rame, nesi

me na dobro pašo, na katero si me pri sv. krstu postavil; varuj me, brani me vsih sovražnikov mojega zveličanja, da se nikdar več ne zgubim; vodi me, da se pripasem do nebeških planin večnega veselja, ker te bom gledal in vžival vekomaj. Amen.

O Jezus! tebi živim; o Jezus! tebi umrjem; o Jezus, tvoj sem živ in mrtev. **O Jezus,** živi kruh, hrana močnih, veselje angelov! obdrži me v živi veri! ohrani me v trdnem upanju in pomnoži ogenj moje ljubezni. **Daj mi,** o Jezus! da opustim vse grehe, posebno; da se ogibam vseh grešnih priložnost, posebno; naj zgine vsa posvetnost od mene, ter naj zgori v ognju žareče ljubezni do tebe. **Ti,** o Jezus! bodi pri meni in jaz bom pri tebi; bodi moj učitelj, bodi moj voditelj po trnjevi poti v obljubljeni deželo.

O Kralj nebes in zemlje! ki si neskončno usmiljen in dobrotljiv svojim stvarjem, oh ozri se milostno name ubožnega siromaka. Ti veš in znaš vse moje nadloge, težave in potrebe dušne in telesne; o spolni in dodeli mi, kar mi je potrebno za zveličanje moje, posebno pa to milost.... Tebi se darim vsega; očisti in posveti mi srce, da ne bo nikdar nič nespodobnega mislilo in želelo; posveti moje usta, da ne bodo nikdar grešne besede spregovorile, klele, opravljale, zmerjale, zapeljevale; posveti moje oči, da ne bodo nikdar nič nečistega in nesramnega gledale; očisti in posveti moje roke, vse ude in počutke života, da se zavarvam in zabranim vsega grešnega djanja. Posvetim, o Jezus! tebi vsako kapljico krvi, vse dušne in telesne sile in zmožnosti, vse življenje! pridi ogenj

božje ljubezni in sežgi vse, kar je nečistega v meni in zopernega svetim tvojim očém, da ti bom prijeten dar tebi v čast in slavo. Amen.

Usmili se, o Jezus! vernih duš v vicah; olajšaj jim strašne muke, pelji jih v sveti raj. Usmili se tudi vseh, za ktere sem dolžan moliti in prositi — posebno pa Poplaščaj jim stotérno vse storjene dobrote, spolni jim dušne in telesne potrebe. Spomni se, o Bog! tudi vsih mojih neprijateljev, ki so me žalili ali kaj hudega storili; spomni se tudi tistih, ktere sem jaz kterikrat žalil, zapeljal, pohujšal, ali jim hudo storil. Razširi in poveličaj sveto vero nad vse sovražnike, spreobrni neverce, zedini z nami odcepljene brate; dodeli vsem grešnikom spoznanje, žalost in resnično spokornost. Tega te prosim, o nebeški Oče! po neskončnem za-

služenji Zveličarja našega Jezusa Kristusa, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha, Bog na vse veke. Amen.

Zahvala po sv. obhajilu.

Hvalite vse stvari Gospodove Gospoda;

Hvalite in povišujte ga na vekomaj.

Hvalite Gospodovi angeli Gospoda;

Hvalite nebesa Gospoda.

Hvalite vse vode nad nebam Gospoda;

Hvalite vse moči Gospodove Gospoda.

Hvalite

solnce in luna Gospoda;

Hvalite zvezde na nebu Gospoda.

Hvalita ves dež in rosa Gospoda;

Hvalite vsi božji duhovi Gospoda.

Hvalita ogenj in toplota Gospoda;

Hvalita mraz in vročina Gospoda.

Hvalite rosé in rija Gospoda;

Hvalite zmrzlina in ivje Gospoda.

Hvalita led in sneg Gospoda;

Hvalite noči in dnevi Gospoda.
 Hvalite luč in tema Gospoda;
 Hvalite bliski in oblaki Gospoda.
 Hvali naj zemlja Gospoda;
 Hvali in povišuje naj ga na vekomaj.
 Hvalite hribi in griči Gospoda;
 Hvali, vse kar zeleni na zemlji,
 Gospoda.

Hvalite studenci Gospoda;
 Hvalite morja in reke Gospoda.
 Hvalite morski somi, in vse, kar
 se giblje po vodi, Gospoda;
 Hvalite vse tice pod nebam Gospoda.
 Hvalite vse zveri in živine Gospoda;
 Hvalite človeški otroci Gospoda.
 Hvali Izrael Gospoda;
 Hvali in povišuj ga na vekomaj.
 Hvalite mašniki Gospodovi Gospoda;
 Hvalite hlapci Gospodovi Gospoda.
 Hvalite duhovi in duše pravičnih
 Gospoda;
 Hvalite sveti in iz srca ponižni
 Gospoda.

Hvalimo Očeta in Sina s svetim
 Duham vred;

Hvalimo in povišujmo ga na vekomaj.

Hvaljen bodi Gospod na nebeških
 višavah;

Hvaljen, češen in čez vse poviše-
 van na vekomaj.

Prošnja,

da bi Jezus ostal pri nas.

Ostani o Gospod Jezus Kri-
 stus! vekomaj pri meni, kakor kralj
 v svojem kraljestvu.

O sladka ljubezen, o pristrčni
 mojster in učenik in me uči spol-
 novati voljo svojo v vsih delih. O
 milostni Zveličar moj! napajaj mojo
 dušo, kakor prijeten studenec na
 vrtu, da se od goreče tvoje ljubezni
 omehčan popolno vtopim v milih
 solzah srčne žalosti nad vsimi svo-
 jimi grehi. O Jezus! bodi mi v
 duši ko drago vino v hramu in me

omami z ljubeznijo svojo, da me ne bo družega veselilo, kakor samo ti, ljubezen vse ljubezni! **O Jezus!** bodi moji duši mana, da mi boš nad vse stvari prijeten in sladak. **Prebivaj** v moji duši, o Jezus! ko tečno zdravilo, ker ti sam zamoreš zaceliti vse moje rane; ostani v meni ko mično brenkanje strun, da samo tebe vživati, imeti in slušati hrepenim.

O Jezus moj, o sladčica vsih sladčic! ostani in prebivaj v meni, da bom samo od sladkosti in prijetnosti tvoje ljubezni vekomaj puhtel.

Daj mi, o brezmadežno Jagnje božje! kakor lilijam v poljanah, čistost na duši in telesu; daj mi ko dišečim vijolicam globoko ponižnost; stori me ko biserna rosa rodovitega in plodnega na vseh čednostih in darovih sv. Duha. Skleni me s teboj, da se nikoli ne ločim od tebe, temuč te ljubim in zate gorim vekomaj. Amen.

Obiskanje

sv. rešnjega Telesa.

Prvo obiskanje.

Priprava.

O naj slajši Jezus Kristus! iz ljubezni do nas revnih grešnikov tukaj v ozki ječi v podobi kruha prebivaš. Ti ljubeznjivo kličeš, željno pričakuješ in z milostnim srcem vse sprejemaš, kateri te v tem presv. Zakramentu obiščejo. Trdno verujem, da si tukaj pričujoč, častitljivši od solnca v taki slavi, kakor v nebesih, živi Bog in

človek od trume angelov moljen in češen. V duhu ponižnosti in v pepelu svoje nevrednosti spoznam neštete dobrote in milosti, ktere si mi podelil od prvega dihljeja do zdaj. Iz vsega srca se ti zahvalim zanje. posebno pa za to neskončno milost, da si se nam sam v ti prečudni skrivnosti daroval; da si nam svojo mater Marijo besednico in pomočnico v vsih potrebah zapustil in poklical mene ubogo stvar k sveti katoliški veri. Hočem danes presveto tvoje srce počastiti po slabi svoji zmožnosti, da se ti spodobno zahvalim za neprecenjani dar prečastitega rešnjega Telesa; da ti vse razžaljenja, ki jih od nevernikov, krivovercev, mlačnih in hudobnih katoličanov pretrpiš, nekoliko poravnam, in da bi te z današnjim obiskanjem po vsih krajih zemlje vredno in srčno molil, kjer

koli ti, o naj ljubeznivši Zveličar! naj manj spoštovanja in počešenja najdeš, in kjerkoli si v tem presv. Zakramentu ljubezni od ljudi popolno zapuščen. O naj slajši moj Jezus! iz vsiga srca in čez vse te ljubim; žal mi je, oh kesam se, da sem dozdej tvoji dobroti toliko bolečin delal. Glej, moj milostni Zveličar! s tvojo pomočjo sklenem te prihodnjič nikoli več ne razžaliti; vtrdi moj sklep in daj mi stanovitnost. Spoznam svojo revščino in nevrednost; vendar se ti vsega darujem; tvoji službi se posvetim, svoji volji se popolno odpovem. Brez pridržka ti izročim misli, želje, besede in djanje, vse kar imam. Po sveti svoji volji ravnaj z menoj; samo tebi hočem dopasti, tebi po vsi moči streči. — Priporočim ti tudi duše v vicah, posebno za ktere sim dol-

žan moliti in ktere so goréče častile ta sv. Zakrament in blaženo Devico Marijo. Priporočim ti tudi vse grešnike, da jih spokoriš; vse nevernike in krivoverce, da jih pripelješ v sveto katoliško cerkev. Sklenem slednjič vse svoje želje in zdihljeje z žarečim tvojim srcam, o milostni Odrešenik! ter jih tako zedinjene darujem nebeškemu Očetu, in zdihujem k njemu v tvojem imenu, naj ne zavrže iz ljubezni do tebe pohlevnih mojih prošenj.

Hvaljen in češen bodi brez nehajanja naj svetejši Zakrament! Amen.

Premišljevanje.

Vravec nahaja stanovanje v vsaki hiši; grlica nareja gnjezdo, v katerem zabrani in obvarva mladice hudega vremena in roparske živali. Zakaj pa jaz grešnik v težavah in nadlogah življenja, v tolikih dušnih nevarnostih ne iščem

zavetja in ubežališča v prijaznih
 tvojih šotorih? — Oh, Gospod!
 odpusti mi, hočem te prihodnjič
 v vsih revah in potrebah pomoči
 in tolažbe prositi tukaj pred al-
 tarjem, na katerim imaš sedež mi-
 lost, sedež vsih dobrot. O moj Bog!
 kolika je tvoja ljubezen do nas u-
 bogih grešnikov! Ti iz gole lju-
 bezni do nas zapustiš nebeški raj,
 kolikorkrat te duhoven na altar po-
 kliče; vse svoje časti in slave,
 vsega blišča se znebiš, celo člo-
 veško podobo prikriješ in kruh in
 vino postaneš, se pustiš tudi
 prestavljati in prenašati v borne
 bajtice, kakor v svetle palače kra-
 ljev. Oh kolikor je duhovnov, toliko
 ljudem si pokoren; kolikor duš te
 želi, tolikim se daš povžiti! O lju-
 bezen čez vse ljubezni, o prečudna,
 o neslišana ljubezen! Oh previdel
 si, sladki moj Jezus! vse krivice

in razžaljenja, ktere se ti bodoprigodile v presv. rešnjem Telesu. Vedil si, kako boš sam zapuščen, zaničevan in — groza me obhaja — celo preklinjan v cerkvah prebival. Vedil si, kako te bodo mučili in trpinčili hudobneži v tih posvečenih hostijah, ker te mnogoter- no z ognjem, z vodo nespodobno končajo. Previdel si dobro, da te bodo lastne ovčice po nevrednih obhajilih znova bičale in grozovito križale.

Vedel si, o presrčni moj Jezus! da te ne bodo ljudje celo z naj potrebnejšim preskrbeli, ker so tvoje stanišča večkrat nesnažne, nič ozaljšane, in celo večna luč po lenobi človeški ugasne. In kako mora boleti tvoje očetovsko od ljubezni do nas ranjeno srce, kadar se pred tvojim obličjem celo hudobni ljudje predrznejo na vsak način grešiti in te žaliti, posebno z grdim vedenjem pri službi božji. O naj milejši Jezus! vso

to nečast si dobro previdil, ali iz ljubezni do nas sirot, do nas nehvaležnikov se ne prestrašiš; iz gole ljubezni se tvoje srce še bolj vname in vžge.

O moj Zveličar! da bi jaz mogel z gorkimi solzami ali celo s svojo krvjo vse nesrečne kraje sprati, kjer koli se tebi nečast in krivica godi, kjer koli tvoje presveto Srce predrzno trpinčijo. V svoji nezmožnosti vsaj želim in trdno sklenem, da te bom v tem stanišču ljubezni, kolikorkrat mi bo moč, obiskal, te v duhu ponižnosti in s potrjim srcem molil in častil, za namestenje vse nečasti in krivice, ki se ti godi po širokem svetu v tem presv. Zakramentu. **O** da bi mogel vse ljudi na svetu pregovoriti in zbuditi, naj bi tebe samo ljubezen v tem skrivnostnem kruhu ljubili in spodobno častili!

O vsegamogočni Jezus! daj se vsim narodam spoznati; daj, da

te vesoljni svet slavi in časti; daj, da bo ves svet enak cerkvi, v kateri se ti bo večna hvala prepevala.

O Bog ljubezni! o ljubitelj moje duše! usliši srčne moje zdihljeje. Želim te, o neskončna dobrota! z vso močjo ljubiti; pokoren ti bom in vse bom storil, kar mi zapoveš, brez sebičnosti in brez zanašanja na plačilo. Želim ti služiti iz čiste otročje ljubezni, samo zato, da bi povikšal tvojo čast, si prislužil tvoje dopadenje in pomnožil veselje tvojega žarečega srca. Večna ljubezen tvoja mi bodi edino plačilo za nevredno službo.

O Jezus, ljubljeni Sin nebeškega Očeta! ti bodi moj gospodar; ti gospodari mojo voljo, moje srce in vse kar imam, in zato mi ne daj družega, kakor samega sebe, ker tebe ljubim, tebe iščem, po tebi zdihujem, tebe želim; po tebi

moja duša hrepeni; od gorečih želj do tebe ona medli in omaguje; nič razun tebe neče imeti, oh, Jezus! daj se ji v last!

Opravi še duhovno obhajilo, kakor je pri maši rečeno; tudi so dobre molitve pred in po sv. obhajilu; slednjič še opravi kako molitvo k Bogorodnici Mariji.

Drugo obiskanje.

Priprava, kakor pri prvem.

Premišljevanje.

„Vstani in hiti, moja prijateljica, moja prezala nevesta, in pridi“. S temi prijaznimi besedami nagovarja Zveličar vsako dušo, ktera ga obišče v presv. rešnjem Telesu.

„Presrčna duša“, ji govori Jezus, „moja prijateljica, ki me tukaj obiščeš, vstani, vzdigni se iz siromašnega svojega stanu; glej me tukaj iz čiste ljubezni do tebe pri-

čujočega, da te obogatim z gnado, ktere ti primanjkuje. Hiti in teči k meni; ne boj, ne ustraši se mojega veličastva, mojega blišča; glej, iz ljubezni do tebe sem se vse slave, vsega veličastva in blišča znebil, ponižal sem se in skor pokončal, da ti odvzamem strah in bojazen, in pridobim zaupanje tvoje. Moja prijateljica si; nič več nisi sovražnica, ker jaz tebe in ti mene ljubiš. Prezala si moja nevesta; glej, to lepoto ti je moja lepota podelila, pred si bila grda in studna, in zdaj si angelam podobna, o pri-di brž; odpri mi, moja sestra, moja prijateljica, moja golobica; odpri mi svoje srce, ker moji lasje so polni dušeče rose“. To je sladki glas, to je prijetni glas Jezusov, ktere-ga vsaka duša sliši pri obiskanju presv. Zakramenta. V so noč pregrešnega življenja, kteremu se

je bila duša vdala, je mili Zveličar zanašal in potrpežljivo čakal in zdaj pride sam, pa ne s krvavim bičem svojega srda, oh on pride v skrivnostnem kruhu z neštetimi milostmi orožen, da bi v nji ugasil nečisto ljubezen do sveta, in vžgal ogenj čiste ljubezni do sebe.

O naj milejši Jezus! kdo more veselje popisati, kdo radost misliti, katero bi imela moja duša občutiti, kadar te v presv. rešnjem Telesu obišče? Kdo si ti, in kdo sem jaz? Ti si živi Bog, neskončno veličastvo, Kralj vsih kraljev, Gospod nebes in zemlje, ki prebivaš v nedoseženi luči v nebeškem raji; in jaz uboga stvar, nepokorna, nehvaležna, nevredna stvar, z madeži greha vsa osuta! In pri vsi dušni in telesni nevrednosti mi še dovoliš pred tvoje sveto obličje stopiti, me vabiš k sebi v goreči svoji

ljubezni, ter se v neskončni dobroti in neslišani ponižnosti celo z menoj naj slajši pogovarjaš.

O vse duše, ki Boga ljubite, bodite si v nebesih ali na zemlji; o ne nehajte ga ljubiti; o ljubite ga, ker Gospod je prijeten, Gospod je sladak; o ljubite ga še zame!

O Marija, moja mati! sprosi mi milost od svojega Sina, da bi ga mogel prav resnično iz vsega srca, iz vse duše, iz vsih moči ljubiti in uživati.

O moj Jezus! moje vse! tukaj pred altarjem tvoje dobrote se tebi v prijeten dar sežgem. Vse kar imam, tvoje naj bo; vse svoje veselje, vso svojo voljo tebi posvetim. Ti zgolj ljubezen, ti nezapopadljivi Bog ljubezni! ti me vladaj, ti kraljuj nad menoj, ti pripni nase z vezmi ljubezni moje srce; pokončaj

v meni vse, kar tebi ni všeč, in žareči meč tvoje ljubezni naj preseka vse nagnjenja, vse želje in djanja, ktere nasprotvajo tvoji svetosti. Ne pusti v meni celo najmanjši ljubezen do sveta. Oh ljubim te, moj Bog! ljubim te čez vse in samo tebe hočem ljubiti na vse veke. Oh nedolžno Jagnje božje, kdaj bom tebi kaj podoben? Kdaj bom čist, kakor lilija, kdaj bom belejši od snega? Kdaj bom od ljubezni do tebe vnet, kakor goré kerubi in serafi, kakor ti sam do mene žariš? Bežite od mene vse stvari, kaj hočem od vas, ker mi ljubezni mojega Ženina ne prinesete; idite in prilizujte se tistim, kateri vas iščejo; jaz iščem in želim samo Jezusove ljubezni. O Jezus! stori to čudo, vžgi moje srce; samo zate naj gori in popolno zgori. O Jezus,

moj Zveličar, daj mi ljubezen, daj še večji ljubezen!

Duhovno obhajilo, kakor pri prvem obiskanji.

Tri božje čednosti.

Vera.

Vérujem v tebe, pravi trojediní Bog, Oče, Sin in sveti Duh! kateri si vse vstvaril, kateri vse ohraniš in vladaš, kateri dobro poplačaš in hudo kaznuješ. Verujem, da se je Sin božji včlovečil, da nas je s svojo smrtjo na križu odrešil, in da nas sveti Duh s svojo gnado posvečuje. Vérujem in trdim vse, kar si ti, o Bog! razodel, kar je Jezus

Kristus učil, kar so aposteljni oznanovali, in kar nam sveta rimska katoliška cerkev zapoveduje vérovati. Vse to vérujem, ker si ti, o Bog! večna in neskončna resnica in modrost, ki ne moreš ne goljufati, ne goljufan biti. O Bog! stori močnejši mojo vero.

Upanje.

Upam in se zanesem na tvojo neskončno dobroto in milost, o Bog! da mi boš po neskončnem zasluženju svojega edinorojenega Sina Jezusa Kristusa v tem življenju spoznanje, pravo obžalovanje in odpuščenje mojih grehov, po smrti pa večno zveličanje

dal, in dodelil, tebe od obličja do obličja gledati, ljubiti in brez konca uživati. Upam tudi od tebe potrebne pomoči vse to doseči. Upam to od tebe, ker si ti to obljudil, kateri si vsegamogočen, zvest, neskončno dobrotljiv in usmiljen. **O Bog!** potrdi moje upanje.

Ljubezen.

O moj Bog! ljubim te iz vsega svojega srca čez vse, ker si naj večja dobrota, neskončno popolen in vse ljubezni vreden; ljubim te tudi zato, ker si do mene in do vsih stvari neskončno dobrotljiv. Želim si iz celega srca, da bi te ravno tako ljubil, kakor

so te tvoji naj zvestejši služabniki ljubili, in te še ljubijo. Z njih ljubeznijo sklenem svojo nepopolno ljubezen; povikšaj jo v meni, o dobrotljivi Gospod! bolj in bolj. Ker te tedaj resnično in iz srca ljubiti želim, in si to trdno prizadevam; mi je iz srca žal, da sem tebe, neskončno dobroto, katero čez vse ljubim, tebe svojega Stvarnika, Rešenika in Posvečevalca razsrdil. Žal mi je, da sem grešil, da sem tebe, svojega vsega-mogočnega Gospoda, svojega najboljšega Očeta, razžalil. Trdno sklenem, vse grehe in vse hude priložnosti zapustiti, storjene grehe čedalje bolj

obžalovati, in nikdar več zoper tvojo sveto voljo ravnati. Vzemi me zopet za svojega otroka in dodeli mi gnado, ta svoj sklep dopolniti. Prosim te po neskončnem zasluženji tvojega božjega Sina, našega Gospoda in Zveličarja, Jezusa Kristusa. Amen.

Litanije vsih svetnikov.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Bog, Oče nebeški,	}	usmili se nas!
Bog Sin, Odrešenik svetá,		
Bog, sveti Duh,		
Sveta Trojica, en sam Bog,		

Sveta Marija,	}	za nas Boga prosi!
Sv. Mati božja,		
Sv. devic Devica,		
Sv. Mihael,		
Sv. Gabriel,		
Sv. Rafael,		

Vsi sveti angeli in arhangeli, za nas Boga prosite!

Vse svete vrste zveličanih duhov, za nas Boga prosite!

Sveti Janez Krstnik, } za nas Boga
 Sveti Jožef, } prosil!

Vsi sveti očaki in preroki, za nas
 Boga prosite!

Sv. Peter,

Sv. Pavel,

Sv. Andrej,

Sv. Jakop,

Sv. Janez,

Sv. Tomaž,

Sv. Jakop,

Sv. Filip,

Sv. Jernej,

Sv. Matevž

Sv. Simon,

Sv. Tadej,

Sv. Matija,

Sv. Barnaba,

Sv. Lukež,

Sv. Marka,

za nas Boga
 prosil!

Vsi sveti aposteljni in evangelisti,
 za nas Boga prosite!

Vsi sveti učenci Gospodovi, za nas Boga prosite!

Vsi sveti nedolžni otroci, za nas Boga prosite!

Sv. Štefan,	}	za nas Boga prosi!
Sv. Lovrenc,		
Sv. Vincenc,		

Sv. Fabijan in Sebastijan,	}	za nas Boga prosita!
Sv. Janez in Pavel,		
Sv. Kozma in Damijan,		
Sv. Gervazi in Protazi,		

Vsi sveti martrniki, za nas Boga prosite!

Sv. Silvester,	}	za nas Boga prosi!
Sv. Gregor,		
Sv. Ambrož,		
Sv. Avguštin,		
Sv. Hieronim,		
Sv. Martin,		
Sv. Miklavž,		

Vsi sveti škofje in spoznovalci, za nas Boga prosite!

Vsi sveti učeniki, za nas Boga prosite!

Sv. Anton,	}	za nas Boga prosi!
Sv. Benedikt,		
Sv. Bernard,		
Sv. Dominik,		
Sv. Frančišek,		

Vsi sveti mašniki in leviti, za nas
Boga prosite!

Vsi sveti mnih in pušavniki, za
nas Boga prosite!

Sv. Marija Magdalena,	}	za nas Boga prosi!
Sv. Agata,		
Sv. Lucija,		
Sv. Neža,		
Sv. Cecilija,		
Sv. Katarina,		
Sv. Anastazija,		

Vse svete device in vdove, za nas
Boga prosite!

Vsi svetniki in svetnice Božje, za
na nas Boga prosite!

Bodi nam milostljiv, zanesi nam,
o Gospod!

Bodi nam milostljiv, usliši nas,
o Gospod!

Vsega hudega,

Vsega greha,

Svoje jeze,

Nagle in neprevidene smrti,

Skušnjav hudičevih,

Jeze, sovraštva in vse hude
volje,

Duha nečistosti,

Treska in hudega vremena,

Šibe potresa,

Kuge, lakote in vojske,

Večne smrti,

S skrivnostjo svojega svetega
včlovečenja,

S svojim prihodom,

S svojim rojstvom,

S svojim krstom in svetim
postom,

S svojim križem in trpljenjem,

S svojo smrtjo in svojim po-
kopom,

reši nas, o Gospod!

S svojim svetim vstajenjem,	}	reši		
S svojim čudovitim vnebo-				
hodom,	}	nas, o		
S prihodom Tolažnika sv.				
Duha,	}	Go-		
V dan sodbe,				
Mi grešniki,	}	prosimo te,		
Da nam zanesi,			}	sliši nas!
Da nam odpusti,				
Da nas k pravi pokori pripelji,				
Da svojo sv. cerkev vladaj				
in ohrani,				
Da pastirja apostoljskega in vse				
cerkvene stanove v svoji sveti				
veri ohrani,				
Da sovražnike svete cerkve po-				
nižaj,				
Da našega cesarja obvaruj,				
Da krščanskim kraljem in				
oblastnikom mir in pravo eno-				
voljnost daruj,				
Da vsemu krščanskemu ljudstvu				
mir in edinost dodeli,				

Da nas vse v svoji sveti službi
potrdi in ohrani,

Da naše misli k nebeškim željam
povzdigni,

Da vsem našim dobrotnikom
večne dari dodeli,

Da duše naše in naših bratov,
bližnjih in dobrotnikov več-
nega pogubljenja reši,

Da sad zemlji daj in ohrani,

Da vsem vernim dušam večni
pokoje dodeli,

Da nas uslišiš,

Sin božji,

Jagnje božje, ki grehe svetá od-
jemlješ; zanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe svetá od-
jemlješ; usliši nas o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe svetá od-
jemlješ; usmili se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Kospod, usmili se nas!

prosimo te, sliši nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš i. t. d.

V. In nas ne vpelji v skušnjavo.

O. Temuč reši nas hudega. Amen.

Molitve.

1. K svetemu rešnjemu telesu.

Kadar je izpostavljeno.

V. Kruh z nebes si jim dodelil.

O. Kteri ima vso sladkost v sebi.

Molimo.

O Bog! kteri si nam v prečudnem Zakramentu spomin svojega trpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojega Telesa in tvoje Krvi takó častiti, da sad tvojega odrešenja vedno v sebi čutimo. Kteri živiš in kralju-

ješ z Bogom Očetom v edino-
sti svetega Duba, Bog veko-
komaj. Amen.

2. Za odvrnjenje vsih nadlog in nevarnost.

Vsegamogočni večni Bog, ne-
beški Oče! poglej z očmi neskončne
svoje milosti naše reve in nad-
loge. Usmili se vsih vernih kristja-
nov, za ktere se je tvoj edinorojeni
Sin, naš Gospod in Zveličar Je-
zus Kristus, voljno grešnikom v
roke dal, in je tudi svojo drago
kri na lesu svetega križa prelil.
Po tem Gospodu Jezusu odvrni,
milostljivi Oče! zaslužene šibe, se-
danje in prihodnje nevarnosti, punte,
vojsko, kugo, lakoto, dragino, bo-
lezni in žalostne revne čase.

Vsegamogočni večni Bog! u-
smili se svojega služabnika našega
papeža I., in vodi ga po poti več-
nega življenja, da bo s tvojo po-

močjo, kar je tebi prijetno, želel, in z vso močjo storil.

O Bog, pastir in vladar vsih vernikov! glej milostljivo na svojega služabnika našega škofa I., ki si ga pastirja naši škofiji postavil; dodeli mu, da tistim, čez ktere je postavljen, z besedo in z djanjem k dobremu služi, in tako s čedo, ki mu je zročena, večno življenje doseže.

Bog, varh vsih kraljestev, dodeli svojemu služabniku, našemu cesarju I., spoznati in častiti tvojo moč, s katero se sovražnik premaga, da bo, ker je iz tvoje volje cesar postal, tudi v tvojem varstvu vselej mogočen.

Razsvetli in potrdi v vsim dobrim duhovske in deželske oblasti in gosposke, da nas bodo na vse to napeljevali, kar zamore k tvoji božji časti, k našemu zveličanju, k miru in sreči vsega krščanstva pripomoči.

Prosimo tudi, kakor hočeš, da nam je prositi, za svoje prijatelje in neprijatelje, za zdrave in bolne, za vse žalostne in revne kristjane, za žive in mrtve.

Vsegamogočni večni Bog! ki gospoduješ čez žive in mrtve, in se usmiliš vsih, ktere iz vere in dobrih del za svoje spoznaš, pohlevno te prosimo, da vsi, za ktere smo se namenili moliti, kateri so še pri življenju, ali pa so se že s sveta ločili, na prošnje vsih tvojih svetnikov od tvoje dobrote odpusčenje vseh svojih grehov dosežejo.

Dodeli nam, o Bog miru! pravo edinost v veri brez vsega razprtja in ločitve. Preobrni naše srca k pravi pokori in poboljšanju našega življenja. Vžgi v nas ogenj svoje ljubezni. Daj nam goreče želje po vsi pravičnosti, da ti bomo kakor tvoji pokorni otroci v življenju in v smrti prijetni in dopadljivi.

Tebi o Gospod! bodi vedno priporočeno, vse naše djanje in nehanje, naše delo in opravilo, naše življenje in naša smrt. Daj nam tvojo milost tukaj uživati, in tamkaj z vsemi izvoljenimi doseči, da te bomo v večnem veselji in zveličanji hvalili in molili. To nam dodeli, o Gospod nebeški Oče! po Jezusu Kristusu svojem ljubem Sinu, Gospodu našem in Odrešeniku, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha Bog vekomaj. Amen.
 V. Božja pomoč ostani vselej pri nas.
 O. Amen.

Oče naš . . . Češena Marija . . .
 (petkrat).

Lavretanske litanije.

(*Ob praznikih Matere božje in ob
sobotah.*)

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Bog, Oče nebeški,
Bog Sin, Odrešenik sveta,
Bog sveti Duh,
Sveta Trojica, en sam Bog!

usmili se
nas!

Sveta Marija,
Sveta Mati Božja,
Sveta devic Devica,
Mati Kristusova,
Mati milosti Božje,
Mati prečista,

za nas
Boga
prosi!

Mati brez madeža,
 Mati nedolžna,
 Mati presveta,
 Mati ljubeznjiva,
 Mati prečudna,
 Mati našega Stvarnika,
 Mati našega Odrešenika,
 Devica modra,
 Devica častitljiva,
 Devica hvale vredna,
 Devica mogočna,
 Devica usmiljena,
 Devica verna,
 Podoba pravice,
 Sedež modrosti Božje,
 Začetek našega veselja,
 Posoda duhovna,
 Posoda časti vredna,
 Posoda vse svetosti,
 Skrivnostna roža,
 Turn kralja Davida,
 Turn slonokosteni,
 Hiša zlata,

za nas Boga prosil!

Skrinja mirú in sprave,
 Vrata nebeške,
 Zgodnja danica,
 Zdravje bolnikov,
 Pribežališče grešnikov,
 Tolažnica žalostnih,
 Pomoč kristjanov
 Kraljica angeljev,
 Kraljica očakov,
 Kraljica prerokov,
 Kraljica aposteljnov,
 Kraljica marternikov,
 Kraljica spoznovalcev,
 Kraljica devic,
 Kraljica vseh svetnikov,
 Kraljica brez madeža izviri-
 nega greha spočeta,
 Kraljica svetega rožnega
 venca,

za nas Boga prosí!

Jagnje Božje, ki grehe svetá od-
 jemlješ; zanesi nam, o Gospod!
 Jagnje Božje, ki grehe svetá od-
 jemlješ; usliši nas, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe svetá od-
jemlješ; usmili se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče naš. Češena si Marija.

Molitve.

1. K. presvetemu rešnjemu Telesu.

(Kadar je izpostavljeno.)

Glej molitev pri litanijah vseh svetnikov.

2. K materi božji,

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta Božja porodnica! ne zavrzi naših prošenj v naših potrebah, temuč reši nas vselej vseh nevarnost. O častitljiva in blažena Devica, naša gospa, naša srednica, naša besednica, naša pomočnica. S svojim Sinom nas spravi; svojimu Sinu nas priporoči; svojimu Sinu nas izroči.

V. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!

O. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

Molimo.

Svojo milost, prosimo, Gospod! v naše srca vlij, da, ki smo po angelovim oznanjenji včlovečenje Kristusa, tvojega Sina, spoznali, po njegovim trpljenji in križu častitljivo vstajenje dosežemo po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

3. K svetemu Jožefu.

V. Prosi za nas, sveti Jožef!

O. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

Naj nam, prosimo, Gospod! zasluženje ženina presvete tvoje matere Marije pomaga, da, kar naša slabost ne premore, nam bode po njegovih prošnjah dodeljeno.

Češena bodi Kraljica!

Češena bodi, kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češena! **K** tebi vpijemo zapušeni **E**vini otroci; k tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej dolini solz. **O**h, obrni tedaj, naša pomočnica! svoje milostljive oči v nas, in pokaži nam po tem revnim življenji Jezusa, blaženi sad svojega telesa; o milostljiva, o dobrotljiva, o sladka **D**evica **M**arija! **V**.Prosi za nas, sveta **B**ožja porodnica! **O**.Da bomo vredni obljub **K**ristusovih.

Molimo.

Vsegamogočni večni **B**og! ki si dušo in telo častite **D**evice matere **M**arije, da bi vredno prebivališče tvojega **S**ina biti zaslužila, s pripomočjo svetega **D**uha pripravil, daj, da bomo, ki se njenega spomina veselimo, po njenih milostljivih

prošnjah prihodnjih zlegov in večne smrti rešeni.

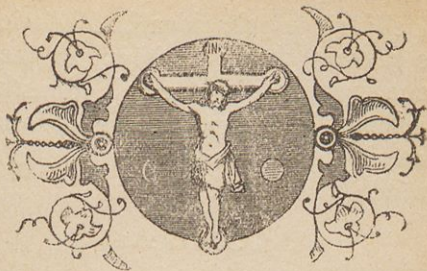
4. Za vse potrebe.

Ponižno, Gospod! te prosimo, razveži po svoji milosti naših grehov vezi! in ohrani po prošnjah svoje izvoljene matere ljube Device Marije in vseh svojih svetnikov nas, svoje služabnike, naše dobrotnike in naše pahištvo v vsi svetosti; tudi očisti vso našo rodovino in naše prijatlje hudobe in grehov, in napolni jih z lepimi čednostmi; dodeli nam mir in zdravje, odvrni od nas vidne in nevidne sovražnike, in odženi vse hude želje; daj nam zdravo vreme in dobro letino, skaži milost našim prijatljam in neprijatljam, in obvaruj to faro z vsemi, kateri v njej prebivajo, kuge, lakote, vojske, ognja, potresa, povodnji, in dodeli milostljivo vsem vernim kr-

šenikam, živim in mrtvim, v nebeškem kraljestvu večno življenje, mir in pokoj. Obvaruj našega papeža I., našega škofa I., našega cesarja I., in vso našo duhovsko in deželno gosposko, in vse kršansko ljudstvo vseh nadlog in vsega zlega. In tvoj blagoslov pridi z nebes na nas, in bodi vselej nad nami. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, Sinu tvojem, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha Bog vekomaj. Amen.

Oče naš. Češena Marija! (petkrat.)

Sveti križev pot.

Sveti križev pot nam živo pred oči postavlja težave, trpljenje in britkosti Jezusove od obsojenja do groba. Zatorej se mora obiskanje sv. križevega pota s takim duham opravljati, kakor bi res za Kristusom s težkim križem obloženi hodili, ga milovali in svoje grehe, vzrok vsega trpljenja in bitke smrti

Zveličarjeve, obžalovali. Molitvice se morajo zbrano, prisrčno in skesano opravljati. Kdor želi odpustke pridobiti, mora vsaj grehe obžalovati in srčno kesanje čez nje občutiti.

Molitev

pred sv. križevim potam.

Začni, prosimo te, o Gospod! s svojim duham vse naše djanje in spremljaj ga s svojo sveto pomočjo, da se vse naše molitve in dela vselej s teboj začnó in s teboj začete tudi v tebi končajo, po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Darovanje

svetega križevega pota.

O moj dobrotljivi Jezus! ljubim te čez vse, ker si večna dobrota in brezkončna milost. Žal mi je iz vsega srca, da sem tebe, naj večí dobroto, kdaj razžalil. Darujem ti ta sv. križev pot v tvojo čast, v spomin tistega težavnega pota, po katerim si zavolj mene ubozega grešnika hodil. Želim se vseh odpustkov vdeležiti, kateri so za sveti križev pot podeljeni, zatorej želim tudi vse tako opraviti, kar in kakor je v zadobljenje odpustkov storiti potreba. Prosim te, o Jezus! dodeli mi gnado in moč, da

si zamorem s tem svetim križevim potam v tem življenji milost tvojo, v prihodnjem pa večno veselje prislužiti. Amen.

I. Postanek.

Jezus je v smrt obsojen.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo, ker si s križem svojim svet rešil.

Premisli prečudno ponižnost nedolžnega svojega Jezusa, s katero je brez vsega izgovora poslušal in sprejel krivično sodbo. Tvoji grehi so tiste lažnjive in krivične priče, ktere so sodbo podpisale. Hudoba tvojega jezika, s katero si se večkrat zoper svojega Boga in bližnjega pregrešil, je sodnika oslepila, da je nedolžnega Jezusa v smrt obsodil. Obrni se tedaj k njemu;

jokaj in zdihuj bolj s srcem, kakor z ustmi:

O moj ljubeznjivi Jezus! kako nezmerna je tvoja ljubezen proti meni ubogemu grešniku! Tedaj ti za hudobno stvar ječo, vrvi, verige in tepenje trpiš? Ti, nedolžnost, si za krivičnika v tako grozovito smrt obsojen? Oh to naj rani moje srce, da objokujem vse grehe, ktere sem z jezikom storil! Obžalujem jih presrčno in kličem k tebi: **O** moj Jezus! usmiljenje, prosim te, usmiljenje in milost, o Jezus!

Oče naš . . . Češena . . . Čast Bogu . . .

Usmili se nas, o Gospod!
usmili se nas!

II. Postanek.

Jezus vzame križ na rame.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo, ker si s križem svojim svet rešil.

Premisli, s kako veselim in radovoljnim srcam dobrotljivi Jezus sveti križ objame, in kako potrpežljivo prenaša tepenje in sovanje neusmiljenega ljudstva. Oh ti pa poln nevolje in nepotrpežljivosti bežiš na vso moč pred križem! Kaj ne veš, da brez križa se nebeško veselje ne zadobi? Oh! objokuj svojo slepoto, obrni se k svojemu Gospodu, zdihuj in prosi ga:

Ne tebi, o Jezus! ne tebi, ampak meni se spodobi križ. **O težki križ,** ktereга so moji grehi tebi naložili! **O ljubeznjivi Jezus!** dodeli mi gnado in

moč vse križe objeti, ki sem jih zaslužil z grehi. Oh stori, da bom voljno objel svoj križ in se popolno od sveta ločil; daj mi, o trpeči Jezus! tako ljubezen do križa, da bom s tvojo služabnico sv. Terezijo vselej vošil in želel: trpéti ali umréti, umreti ali trpéti.

Oče naš . . . Češena . . . Čast Bogu . . .

Usmili se nas, o Gospod!
usmili se nas!

III. Postanek.

Jezus pade prvič pod križem.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo, ker si s križem svojim svet rešil.

Poglej in premisli, kako tvoj Jezus zavolj tolike prelite krvi ves oslavljen prvič na tla pade. **O** groza, kako je s pestmi bit, z nogami taptan in sovan! in vendar ni slišati pritožbe, celo nevolje ne iz pohlevnih njegovih ust. Ti pa tožiš in češ obupati, če le majhen križ občutiš ali slišiš zoprno besedo. **Oh** sovraži svojo nepotrpežljivost, svoj napuh in svojo nečimurnost, in zdihuj k Jezusu:

O ljubeznjivi Jezus! glej, jaz naj ne vredniši grešnik klečim pri tvojih nogah. **Oh**, kolikrat in v kakšne grehe sem zabredel! **Oh**, kolikrat sem se v globočino hudobij pogreznil! **O** mili Jezus! podaj mi svoje roke! Pomoči, o Jezus! pomoči pri tebi iščem, da vse žive

dni nikdar nikoli v smrten greh
ne padem in tako v zadnji uri
svoje zveličanje upati zamorem.

Oče naš . . . Češena . . . Čast
Bogu . . .

Usmili se nas, o Gospod!
usmili se nas!

IV. Postanek.

Jezus sreča žalostno svojo mater Marijo.

Molimo te, o Kriste! in
te hvalimo, ker si s križem
svojim svet rešil.

O kako neizrečeno žalost in
bolečino je občutilo milo srce Je-
zusovo! Oh s kakšno grenkobo in
žalostjo je bilo napolnjeno Marijno
srce, kadar sta se srečala! Poslu-
šaj, o nehvaležna duša! „Kaj ti je
storil moj sin?“ Marija k tebi kliče.

— „Kaj hudega ti je storila moja mati? Oh zapusti vendar svoje grehe, zavolj katerih midva táko žalost in bolečine trpiva“, ti Jezus govori. O grešnik! kaj praviš k temu? Se ne pretrese zadeto srce? Oh prosi in zdihuj s skesanim srcem:

O božji Sin Marije! o presveta mati mojega ljubega Jezusa! ves strt in ponižan klečim pri vajnih nogah. Oh jaz sem tisti izdajavec! jaz sem z grehi meč brusil, kateri je ranil vajne srce. Oh iz srca mi je žal; odpustita mi, pohlevno prosim. Milost, o Jezus, milost, o Marija! Po svoji veliki milosti, mi dodelita gnado, da kar nikdar več ne bom grešil, temuč da bom vajno grenko trpljenje in britko ža-

lost noč in dan preišljeval
in srčno objokoval.

Oče naš . . . Češena . . . Čast
Bogu . . .

Usmili se nas, o Gospod!
usmili se nas!

V. Postanek.

*Simon Cirenejčan pomaga Jezusu križ
nositi.*

Molimo te, o Kriste! in
te hvalimo, ker si s skrižem
svojim svet rešil.

Spomni se, da si ti tisti Si-
mon, ki si ves podvržen nečimur-
nosti, mehkužnosti in sladnosti svojih
pöcutkov; ki nosiš svoje križe ne-
rad in le z veliko nevoljo, ko se
jih ubraniti ne moreš. O trinog!
zbudi enkrat svoje srce in usmili se
tako obloženega Zveličarja. Sprejmi

radovoljno in objemi vse križe, reve in nadloge, ktere ti bo ljubeznjivi tvoj Oče poslal. Trdno skleni, ne samo vse zoprnosti krotko in pohlevno potrpeti, ampak tudi svojemu Bogu zanje hvaležnega se skazati. V vseh težavah tako-le k njemu zdihuj:

O naj milejši Jezus! hvallim te za toliko priložnost, ktero mi daš, da bi zamogel zate trpeti in sebi kaj prislužiti. **O moj Bog!** daj mi milost in gnado, da bom vse, kar se mi bo v življenji težkega prigodilo, z vdanem srcam pretrpel in se tako večnega veselja vdeležil. **Stori, o mili Jezus!** oh stori, da bom tukaj s teboj jokal in trpel, potlej pa tudi s teboj v nebesih se veselil in gospodoval.

Oče naš . . . Češena . . . Čast
Bogu . . .

Usmili se nas, o Gospod!
usmili se nas!

VI. Postanek.

Veronika poda Jezusu potni prt.

Molimo te, o Kriste! in
te hvalimo, ker si s križem
svojim svet rešil.

Poglej in premisli v tem prt
sveto obličje svojega Zveličarja.
O ljubi Jezusa, goréče ga ljubi in
s to ljubeznijo vtisni njegovo obličje
v svoje srce. Oh presrečni, kdor z
Jezusovem obrazom v svojem srcu
živi in se ž njim v večnost preseli!
Zatorej prosi te gnade in zaupno
Kristusa na pomoč kliči, rekoč:

O prežalostni moj Jezus!
prosim te, vtisni v moje srce

sveto obličje svoje, da bom brez nehanja nate mislil, noč in dan tvoje grenko trpljenje pred očmi imel, ter grdobo in ostudnost svojih grehov z gorkimi solzami spiral. O mili Jezus! s kruham tvojega trpljenja hočem svojo dušo nasitovati in moje oči bodo točile potoke solz nad mojimi hudobijami.

Oče naš . . . Češena . . . Čast Bogu . . .

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

VII. Postanek.

Jezus pade drugič pod križem.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo, ker si s križem svojim svet rešil.

Premisli, kako Jezus, tvoj Bog in Gospod, zopet na tléh leži, ves oslabljen od velikih muk in bolečin in od sovražnikov trpinčan in zaničevan. Premisli, da prevzetnost tvoja je Jezusa potrla, in ga na tla potlačila, ker je ne more prenašati. Oh zapusti svojo ošabnost; no bodi več tako napuhnjen; oh spokori se in skleni ponižniši biti! Prosi tedaj s skesanim srcem:

O prečastiti Jezus! ako ravno te vidim na ojstrim kamniji pod bremenam križa ležati, te vendar molim in častim ko svojega mogočnega, večnega Boga. Prosim te, mili Jezus! poteri, oh poteri moj napub, izderi iz mojega srca vso ošabnost, da bom svojo nečimurnost spoznal, vse zasramo-

vanje s tebi tako dopadljivo ponižnostjo sprejemal, da bom gnado zadobil tudi s teboj v nebeškem kraljestvu povikšan biti.

Oče naš . . . Češena . . .
Čast Bogu . . .

Usmili se nas, o Gospod!
usmili se nas!

VIII. Postanek.

Jezus tolaži Jeruzalemske žene.

Molimo te, o Kriste! in te bvalimo, ker si s križem svojim svet rešil.

Premisli in prevdari v svojem srcu, koliko vzroka imaš jokati in zdihovati prvič nad ljubeznjivim svojim Jezusam, ki zavoljo tebe to-

liko trpi; drugič sam nad seboj, ko tako nehvaležen ostaneš in ne nehaš njega žaliti. Oh kako moreš vendar premišljevaje grozovite njegove bolečine trdosrčen ostati? O kako, da se ne staja ginjeno srce v grenke solze notranje žalosti zavolj toliko in takih hudobij, ki Kristusa neprenehoma novič križajo? Glej, kako milostnega se Jezus revnim ženam skaže! O zdihuj poln zaupanja in s skesanim srcem:

O preljubeznjivi moj Jezus! kako je vendar mogoče, da se moje srce ne stopí od solz prevelike žalosti? Solzé, o mili Jezus! solzé prave pokore in srčnega usmiljenja mi daj, da se vdeležim z objokanimi očmi in s potrtem srcem tiste tolažbe, ktero si

tem revnim ženam skazal. Oh ne obrni, o Jezus! svojih milostnih oči od mene. Oh ozri se name ubozega grešnika, da bom tudi jaz poln gnade in tolažbe ob zadnji uri tebe viditi mogel.

Oče naš . . . Češena . . .
Čast Bogu . . .

Usmili se nas, o Gospod!
usmili se nas!

IX. Postanek.

Jezus pade tretjič pod križem.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo, ker si s križem svojim svet rešil.

Oh, že tretjič pade Jezus z groznimi bolečinami pod križem. Premisli, kako je Kristus nedolžna

in krotka ovčica, od Judov in nevernikov, kakor od steklih volkov bit, tepen, sovan, po robatih in ostrih kamnih semtrtje vlačen in kako cerlja njegova presv. réšnja Kri iz prevlečenega života. Oh nesrečni greh, o studni greh, ki celo Sina božjega tako grozovito trpinčiš! o grešnik! kaj celo ene same solzice tvoj potrti in ranjeni Bog ni vreden? Oh zdihuj in prosi ves objokan :

Vsegamogočni Bog! ki nebo in zemljo z enim prstom držiš, oh, kdo te je tako neusmiljeno na tla vrgel? **O žalost!** noben drugi ne, kakor moja silna pregreha, v katero sem se tolikrat povračal. Moja hudoba ni jenjala grehov delati in zato se je množilo tvoje

trpljenje. Pa glej, o mili Jezus! glej me zdaj pri tvojih nogah klečati! Oh s skesanim srcam trdno sklenem svojo hudobijo končati. Z objokanimi očmi ti tisoč (tavžent) in tisočkrat obljubim kar nikdar več ne grešiti. O moj Bog! nikdar več, nikdar več ne!

Oče naš . . . Češena . . .
Čast Bogu . . .

Usmili se nas, o Gospod!
usmili se nas!

X. Postanek.

Jezusa slečejo in mu žolča piti dajo.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo, ker si s križem svojim svet rešil.

Premisli, o duša! kako je Jezus zunaj po životu ves ranjen in

stepen tudi znotraj z grenkim žolčem mučen. Oh glej grešnik! kakor on tvojo nesramnost, nespodobnost in nečimurnost v oblačilu z nagostjo svojo plačuje in z žolčem tvojo požrešnost. Ali moreš svojega trepečega Jezusa brez usmiljenja pogledati! Ali se ne uderó solze pomilovanja po tvojih licih? Oh vrzi se k nogam nazega Jezusa, zdihuj in reci:

O Jezus! žalostni Zveličar moj! kako velik razloček je med teboj in menoj! Ves ranjen si ti, poln grenkosti in ves s krvjo oblit; jaz pa poln nečimurnosti, sladkosti in veselja ali vsaj tak želim biti. O gorje mi, nisem na pravem potu! Oh, mili Jezus! ti me pelji na pravo cesto; ti mi skaži usmiljenje in ogreni

mi vse sladnosti tega sveta,
da bom namesti njih brepenel
britkost tvojega trpljenja občutiti
in tako vreden postanem
s teboj večno veselje uživati.

Oče naš . . . Češena . . .
Čast Bogu . . .

Usmili se nas, o Gospod!
usmili se nas!

XI. Postanek.

Jezusa na križ pribijajo.

Molimo te, o Kriste! in
te hvalimo, ker si s križem
svojim svet rešil.

Premisli neizrečene bolečine,
ktere je Jezus občutil, kadar so
mu Judje meso, kite, žile in kosti
s čavli (robatimi žebli) prebili,
da je vse hruščalo. Oh kako je
to, da se tvoje srce od žalosti ne

razpoči, ko vidiš, da tvoji grehi tako grozovito tvojega Zveličarja mučijo? O vsaj zdaj toči gorke solze, zdaj ko Jezus na križ pribit neskončne bolečine občuti in trpi. Svoje grehe obžaluj in reci:

O dobrotljivi, zavolj mene križani Jezus! vlij v moje srce strah in ljubezen do sebe. In ker so moji grehi tisti žebli, ki so tebe na križ pribili, stori, da bodo vse moje hude želje in občutki s teboj na križ nabiti in umorjeni, da bom v življenji in smrti s teboj križan tudi s teboj v nebesih večno kraljevati zamogel.

Oče naš . . . Češena . . .
Čast Bogu . . .

Usmili se nas, o Gospod!
usmili se nas!

XII. Postanek.

Jezus umrje na križu.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo, ker si s križem svojim svet rešil.

Odpri svoje oči in preišluj svojega z žebli na križ pribitega Jezusa. Oh poglej vse blede obličje božje; poslušaj, kako milo prosi odpuščanja tistim, ki ga križajo in žalijo. Razbojniku obljubi nebeško kraljestvo; svojo mater izroči Janezu; svojo dušo sporoči nebeškemu Očetu in slednjič z nagnjeno glavo umrje.

Tako je tedaj moj Jezus umrl? Oh umrl je na križu in zavolj mene je umrl. O moja duša! kaj boš zdaj počela? Oh ne hodi od njega, kakor s ponižnim in skesanim srcem. Okleni križ in zdihuj k Jezusu:

O preljubeznjivi Zveličar moj! vem in spoznam, da so moji grehi tisti rabeljni, kateri so tebe tako neusmiljeno in grozovito umorili. Oh nobene milosti nisem vreden, ker sem tebe križal! Pa kakšno veselje in upanje občuti moja duša, kadar te sliši tudi za tiste prositi, ki so te križali. Kaj hočem tedaj zate storiti, ker si ti toliko zame storil? Glej! o Jezus! pripravljen sem in voljan vsem odpustiti, kateri so me kdaj razžalili. O moj Bog! zavolj tvoje ljubezni odpustim vsem, iz srca jih objamem in želim jim vse dobre skazati, in zato tudi upam ob smrtni uri vesele

tvoje besede slišati: „Še danes boš z menoj v nebeškem kraljestvu“.

Oče naš . . . Češena . . .
Čast Bogu . . .

Usmili se nas, o Gospod!
usmili se nas!

XIII. Postanek.

*Jezus s križa snet je Mariji v naročje
položen.*

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo, ker si s križem svojim svet rešil.

Premisli, kako oster je bil meč, ki je prebodel srce žalostne matere Marije, kadar je vzela mrtvega svojega Sina v naročje. Vidila ga je vsega ranjenega in krvavega; oh kako žalost in bolečino je ona v maternim svojem

srcu občutila! Kteri meč pa je bil tako oster, ki je njeno srce prebodel? Oh, greh je bil, ki je Jezusu življenje vzel! oh, greh je bil, ki je Marijino srce tako močno ranil! Objokuj tedaj ta grozoviti greh; skleni svoje solze s solzami svoje žalostne matere in zdihuj:

O Kraljica vseh marternikov! o kdaj bom vreden tvojo žalost in bolečine prav razumeti? **O** kdaj bom milost zadobil, tvojo bitko žalost v svojem srcu nositi in s teboj trpeti? **O** mogočna Gospa! sprosi mi to milost, da noč in dan svoje grehe obžalujem in objokujem; da bom ves skesan in spokorjen v zupanji in ljubezni záte umrl in po smrti s teboj večno živel.

Oče naš . . . Češena . . .
 Čast Bogu . . .

Usmili se nas, o Gospod;
 usmili se nas!

XIV. Postanek.

Jezusa v grob položé.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo, ker si s križem svojim svet rešil.

Premisli tukaj žalovanje, zdihovanje in jokanje Magdalene, Janeza in družih pobožnih duš, ko jim je bil Jezus odvzet in v grob položen. Zlasti si k srcu ženi težavo in grenko žalost Marije, njegove matere, kadar je ljubeznjivega svojega Sina iz naročja zgubila. V premišljevanji leté njene žalosti in njenega trpljenja se moraš res sramovati, da si pri obi-

skovanji tega križevega pota tako malo usmiljenja občutil. Oh zbudi svoje srce vsaj zdaj pri zadnjem postanku; poljubi s častjo kamen sv. groba, položi vanj v duhu svoje srce in reci mrtvemu Jezusu:

O usmiljeni Jezus! ki si to krvavo pot iz ljubezni do mene storil, v tem grobu ležečega te častim in molim. Želim in voščim tebe v svojem srcu zaprtega imeti, da bi s teboj sklenjen po tem sv. križevem potu k novemu življenju vstal in se zamogel v tvoji gnadi s tega sveta ločiti. Po zasluženji tvojega trpljenja, kterega sem pre-mišljeval, mi dodeli milost, da bo zadnjo uro tvoje sv. rešnje

Telo moja popotnica; da bodo moje zadnje besede: Jezus, Marija, Jožef, in da svoje slednje zdihljeje sklenem s tistimi zdihljeji, s katerimi si ti na sv. križu svojo dušo zdihnil. Daj mi z živo vero, trdnim zaupanjem in gorečo ljubeznijo s teboj in zavolj tebe umreti, in potlej s teboj na večne čase živeti. Amen.

Oče naš . . . Češena . . .
Čast Bogu . . .

Usmili se nas, o Gospod!
usmili se nas!

Molitev.

Nebeški Oče, večni Bog!
po tisti ljubezni, s katero si
poslal svojega Sina Jezusa

Kristusa zavolj mene na svet, in s katero je on po britki svoji martri in grenke smrti mene rešil; ti darujem ta sv. križev pot, ki sem ga s tvojo milostjo ravno obiskal. Sprejmi to pobožno opravilo v povikšanje svoje časti, v zahvalo za vse meni in drugim podeljene milosti, za odpuščenje grehov vsega sveta, za pomoč vernim dušam v vicah, zlasti pa tiste, za ktere sem s konca prosil. O milostljivi Oče nebeški! poglej na obličje Kristusa, Sina svojega; oh usliši glas njegove svete krvi in prizanesi meni ubogemu grešniku. Amen.

Zdaj se moli 6 Očenašev, 6 Češenih Marij in 6 Čast Bogu, po namenu svetega očeta papeža.

Hvaljen bodi naš križani Zveličar Jezus Kristus in njegova žalostna mati Marija! Amen.

Počešenje trpečega Jezusa.

Češen mi bodi o Jezus, Zveličar svetá, ki si zame trpel na lesu sv. križa grozne bolečine in prestal naj britkejši smrt!

Češena mi bodi presveta glava Gospoda in Zveličarja našega Jezusa Kristusa, ki je bila za nas s trnjem prebodena in s trstam neusmiljeno bita!

Češeno mi bodi premilo obličje Zveličarja našega Jezusa Kristusa, ki je bilo za nas zapljevano in z zaušnicami bito!

Češene mi bodite preljubeznjive oči Zveličarja našega Jezusa Kristusa, ki ste bile za nas z gorkimi solzami zalite!

Češene mi bodite medotočne usta Zveličarja našega Jezusa Kristusa, ki ste bile za nas z grenkim žolčem napajene!

Češene mi bodite svete ušesa Zveličarja našega Jezusa Kristusa, ki ste bile za nas z zaničevanjem in preklinjevanjem trpinčene!

Češene mi bodite dobrotljive roke in noge Zveličarja našega Jezusa Kristusa, ki ste bile za nas grozovito na križ razpete in s čavljji (robatimi žeblji) pribite!

Češeno mi bodi naj ljubeznivši srce Zveličarja našega Jezusa Kristusa, ki si za nas neskončno žalost in trpljenje prestalo in še po smrti neusmiljeno s sulico prebodeno bilo!

Češene mi bodite ponižne kolena Zveličarja našega Jezusa Kristusa, ki ste za nas tolikrat pokleknile v molitvah in usmiljenja od Boga prosile!

Češen mi bodi ves život Zveličarja našega Jezusa Kri-

stusa, ki si bil za nas krvavo bičan, ranjen, na križ pribit, umorjen in pokopan!

Češena mi bodi predraga kri Zveličarja našega Jezusa Kristusa, ki si bila za nas po vsem životu prelita!

Češena mi bodi presveta duša Zveličarja našega Jezusa Kristusa, ki si bila za nas na križu nebeškemu Očetu izročena!

Zavolj tega izročanja ti tudi jaz, o Bog! danes in vsak dan izročim svojo dušo, svoje življenje, srce in telo, vse občutke in djanje svoje, vse dobrotnike, sorodnike! prijatelje in znance; izročim ti duše svojih staršev, séster, bratov

i. t. d., in vse duše v vicah. Dodeli, o Gospod! vsim potrebni blagoslov na duši in telesu; posebno nas varuj in reši vsih skušnjav hudičevih, greha in večne smrti. Vtisni pa nam globoko v srce grozne bolečine trpljenja svojega, da se spominjamo v grenkosti in žalosti greha, in vekomaj tebe več ne žalimo. Amen.

SV. ALOJZIJ. I.

1.

Začudite se nebesa
 Prahu umrjočemu,
 V glorji čistega telesa
 Angelu nebeškemu!
 On v besedi, misli, deli
 Je podoba čistosti;
 Čisteji bi ne živeli
 V prahu trupla angeli.

2.

Limbar beli solnca vneti
 Kralj cvetličja je vsiga;
 Vendar mir v obliči sveti
 Lepši je Alojzija!
 Čiste misli in živetje,
 D'viška tud' bojazljivost,
 So zemlje naj lepše cvetje,
 So nebeščanom sladkost.

3.

Kaj pomenijo te rane,
 Kaj rudeča rožna kri?
 Oh ljubezni glej neznane!
 Dete mlado pokori

Se za grehe, ki storilo
 Jih še nikdar ni bilo;
 Truplo deva v sužno silo,
 Tepe z lastno ga rokó.

4.

Šale prazne popustite,
 Ki vam lišp je mar sveta;
 Nad Alojz'jem se čudite,
 Oh gorí le za Boga!
 Lej, pogumno vrže krono
 In škrlat kraljevi v prah;
 Mu obeta bolji trone
 V družbi svetih božjih to.

~~~~~

SV. ALOJZIJ. II.

1.

Srce v nebesa povzdignimo!
 Svetnika dan's naj lepšega,
 Alojzija vsi počastimo,
 Hvalimo ž njim Zveličarja!
 Alojzij k tebi pribež'mò
 In svoje srca ti damó;
 Alojzij naš, Alojzij naš!
 Ko zvezda v raj' se lesketaš.

2.

Sam Bog si tebe je prihranil,
 Bil njemu ves si posvečen;
 Gnjus greha te nikol' ni ranil,
 Bil s čistostjo si zaročen.
 Alojzij k tebi pribež'mo i. t. d.

3.

Moliti te je veselilo,
 Le v Bogu si vse misli imel.
 To srčno b'lo ti je hladilo,
 Po njem si vedno koprnal.
 Alojzij i. t. d.

4.

Zveličarja premišljevat
 In križ odjemat' noč in dan,
 Mu dušo in telo dar'vati,
 Si bil goreč in neugnan.
 Alojzij i. t. d.

5.

Marijo s prečisto D'vico
 Zavolj čistosti slavil,
 Jo prosil, klical pomočnico,
 Marije čist služabnik bil.
 Alojzij i. t. d.

6.

In vendar angel ti pobožni
 Se postiš, šibaš in mrtviš;
 V solzah in krvi preotožni
 Telo nedolžno pokoriš.
 Alojzij i. t. d.

7.

In mi, k' smo toljko že grešili,
 Pokoro še odkladamo;
 O spros' nam, da b' se spokorili,
 Da vendar k Bogu pridemo,
 Alojzij k tebi pribež'mò
 In svoje srca ti damò;
 Alojzij naš, Alojzij naš!
 O zvezda v raji, pros' za nas!

IME MARIJE.

Zakličem Marijo, in polno že je
 Mirú in veselja pri meni tu vse:
 Pri glasu imena se vzdigne srcé,
 Vsa žalost proč gre.

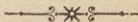
O srečen, kdor ljubi Marijo zvesto!

Zakličem Marijo, občutki sladki
 Presil'jo zaljubljene duše moči;
 Svetloba lepote, ki izreči ni je,
 Vse v meni užge.

O srečen, kdor služi Mariji skrbno!

Zakličem Marijo, in duh ves goreč
 Veselja prenesti ne more že več;
 Ime ljubeznjivo vse v meni konča,
 Živeti ne da.

O srečen, kdor sklenil v ljubezni nje bo!

SALVE REGINA.

Češena bodi, o kraljica
 Nebes in zemlje ti Gospa!
 Mogočna, usmiljena Devica,
 Vsa čista in brez madeža!
 Marija, k tebi uboge reve
 Mi zapuščeni vpijemo,
 Objokani otroci Eve
 V dolini solz zdihujemo.

Češena bod', presveta Mati!
 O Mati Božje milosti!

Tako te smemo imen'vati,
Ker porodnica Božja si.

Marija, k tebi itd.

Češena — naše bod' življenje!

Življenje počastimo te!

Častito tebi to češenje,

Ko Mater Jezusovi gre.

Marija, k tebi itd.

Češena bodi brez števila

Velikrat naša ti sladkost!

Češena pomočnica mila!

In upanje v naši slabost'!

Marija, k tebi itd.

Oči prijazno v nas obrni,

O sladka in dobrotljiva!

Prihodnje zlege nam odvrni,

Po smrti pokaž' nam Jezusa.

Marija, k tebi itd.

Življenje

sv. Stanislava Kostka.

Svetemu Alojziju je v življenji skor popolno enak sv. Stanislav Kostka. Oba svetnika sta leskečo zvezdo krstne nedolžnosti med zapeljivim svetom ohranila v polni svetlobi; oba sta ovarvala belo lilijo deviške čistosti neoskrnjeno od grešne slane; oba sta že v krasni zarji prve mladosti spletla dušeč venec nevenljivih čednost, ki nas imajo osramotiti v naši mlačnosti in spodbadati k pobožnemu življenju, k večji gorečnosti; oba sta bila žareča častitelja presv. rešnjega Telesa in blažene D. Marije; oba sta bila plemenitega rodu in sta

mного trpela, da sta prišla v jezuitovski stan; oba sta bila en dan svetnikom prišteta. Častimo tedaj oba skup!

Sv. Stanislav, najmlajši sin Janeza Kostka iz staroslavne, plemenite rodovine, in Margarete Kriške, sestre vojvoda Mazovskiga, je bil rojen na Poljskem 28. okt. l. 1550 v trgu Kostkovim. Že dete je bil vnet za Boga, in Bogu se je posvetil, kakor hitro je prišel k zavésti. Stanislavek je bil krotak in priljuden, in nekaka rajska lepota mu je obsévala milo obličje, da ga je vsak ljubil in spoštoval, ter hrepenel njemu enak postati, kdor ga je le pogledal. Cvetico čistosti je varoval tako skrbno in zvesto, da je celo omedleval, kadar je slišal kako nesramno besedo; zato so mogli starši vedno paziti, da ni zinil kak obiskovalec

kaj nespodobnega, ali so pa take kar prosili, naj se jim vendar smili nedolžni Stanislavek.

V 14. letu ga pošljejo stariši z bratom Pavlom na Dunaj v gojilnico (semenišče) jezuitovsko. Tukaj med množico mladenčev kmali zasvita plamen goréče pobožnosti Stanislavove, in čez malo časa je bil že vsem lep zgled bogoslužnosti. Vsak ga je hotel videti v molitvi, ker je bil vedno tako zbran in vtopljen v Boga, kakor bi bil popolno zamaknjen že v nebesih pred tronom božjim gledal, vžival in molil presv. Trojico. Časi so mu porosile v molitvi angelsko obličje solze plamteče ljubezni in dušnih sladkost. — V takih priložnostih je bil tako navdan božjega duha, da ga je vdihal vsakemu, kdor je kaj govoril ž njim. Poménkval se je rad od Boga, Marije in svetih reči ;

posvetnost je zaničeval popolno. Pa kmali mu zgine raj sreče in pokoja, začnó se mu britkosti in trpljenje. V gojilnici je bil Stanislav popolno srečen in hvalil je Boga, ki ga je pripeljal v varno zavetje zoper zapeljivost svetá; ali zdaj zapró gojilnico in rejenčki se morajo ločiti. Da bi končala šole, ostaneta Pavel in Stanislav še na Dunaji. Pavel, ki je bil dve leti stareji in je hotel Stanislava gospodariti, si sam zbere stanovanje v hiši nekega luterana. Pobožni Stanislav mu razodene svoje misli zavolj vere — pa vse je govoril gluhim ušesom; Pavel se ne da odvrniti od té hiše, ker je stala na lepem kraju mesta. Sv. Stanislav je tudi tukaj prav popožno živel. Vstajal je, ko je brat spal, ter je klečé molil in s srčnimi zdihljeji razlival obtežano svoje srce pred očmi Boga vsevednega. Ni ga ve-

selila bliščavna obleka, ne šumeče veselice, ne mične igre; pred šolo in po šoli je častil presv. Rešnje Telo; vsak dan je skušal pri več svetih mašah biti, in v nedeljo ni nikoli opuščal popoldanje službe božje; prejemal je vsako nedeljo sv. obhajilo, za katero se je skrbno pripravljaval posebno s postom in drugimi spokornostmi. Prečisto Devico Marijo je po otročje častil in jo imenoval svojo mater. Nji v čast je molil vsak dan sveti rožnivenec, in kar je kdo lepega in veličastnega od nje pisal ali povedal, vse si je nabral v bukvice, ter je potem premišljeval in slavil mogočno svojo pomočnico v nebesih.

Častil je tudi sv. Barbaro in jo prosil varstva in pomoči v smrtni uri, da bi ne umrl brez prejema sv. Rešnjega Telesa.

Pavel je bolj posvetno živel, in Stanislav bi ga bil rad spreobrnil; pa vse prizadevanje je bilo zastonj. Življenje bratovo je Pavla jezilo, ker mu je vest marsikaj očitala. Zato je skušal Stanislava pregovoriti, da bi tako živel, kakor on, in se vedel bolj po gosposko, po šegah blagorodnih plemenitnikov. Stanislav pa mu odgovori, da je za kaj imenitnejšega stvarjen, ko za svet, in hoče živeti, kakor Bogu dopade. Zdaj ga začne Pavel ob vsaki priložnosti dražiti in zasmehovati; celo preklinja in pretepa pobožnega brata, ki pa vse voljno pretrpi zavolj Boga. Čeravno je ta grozovitnost skor tri leta trpela, vendar potrpežljiva ovčica ni zinila nikoli nobene pritožbe proti nobenemu človeku. Miren in pokojen je Pavlu stregel in si skušal njegovo ljubezen pridobiti z vsako rečjo,

da le ni nasprotvala vesti njegovi. Kolikor bolj priliznjeno pa so ga vabili brat in znanci v posvetno življenje, toliko skrbniši in natančniši je primerjal njih naméne in izréke sv. Evangeliju, in zato je ostal vedno nepremakljiv v svojem življenji.

Tepeženje bratovo in morde tudi preostra spokornost nakopljete Stanislavu smrtno bolezen. Rad bi se bil ločil, ali groza ga sprehaja, kako bo prejel Jezusa, ker luteran mu ga ne bode lahko dopustil v hišo prinesti. Tudi bratu je razodel to misel; pa ta mu pravi, da bolezen še ni nevarna. Zapuščén celo od brata, se obrne k Mariji, tolažnici žalostnih; priporoči svojo potrebo sv. Barbari, katere god je bil drugi dan, in jo prosi, naj bi mu ona od Boga zadobila to milost, da bi se zamogel še enkrat pred smrtjo skleniti z Jezusom, Zveličarjem ni

ženinom svoje duše, in glej čudo: Ponoči se mu prikaže v rajski svetlobi sv. Barbara, in dva angela spolnita hrepenečo njegovo željo, ker sta mu prinesla presv. Rešnje Telo. Kmali potem se mu prikaže še D. Marija z milim Jezusom, ter mu je dala z neznano radostjo v srcu tudi telesno zdravje, čeravno so se bile po sv. obhajilu bolečine tako povikšale, da je bil bolnik že v zadnjih pojemljejih. V ti prikazni mu je tudi veléla Marija, naj stopi v red jezuitovski.

Že več ko eno leto poprej je čutil nagnjenje k temu redu; pa ni si ga upal razodeti, ker se je bal starišev in rodovine; prepustil je bil dozdej to božji previdnosti. Po ti prikazni pa vse pové spovedniku, in šel je pomoči prosit tiste osebe, katere bi mu kaj zamogle pripomoči do zvoljenega stanu, ker ro-

dovina mu je napravljala vedne zapreke in neskončne napotja. Pa zastonj so bile vse prošnje; dokler ni imel očetovega dovoljenja, ga na Dunaji ne sprejmó v samostan. Kaj mu je zdaj početi? Še enkrat se izroči Bogu in ga prosi, naj mu naznani pomočke, kako bi zamogel spolniti sveto, njegovo voljo. Po goreči molitvi in srčnih zdihljeh se čuti nenavadno vnetega; nekaj ga žene iz Dunaja daleč v tuje kraje, kjer želi stopiti v samostan jezuitovski. Premišljal je strašne težave popotovanja; vedel je, da ga Pavel lahko doteče, ker sam ni imel ne voza, ne denarja; da ga na Nemškem nikjer ne bodo sprejeli v samostan, in bo mogel iti celo v Rim vsaj tri sto milj daleč. Pa ne upade mu srce; še bolj mu raste želja in več ne more ostati na Dunaji. Dobil je priporočilo

do slavnega očeta Kanizja v Dilingen-u na Bavarskem; zato jo vdari neko jutro meseca avgusta 1567 po sv. obhajilu kar naravnost proti Dilingen-u. Iz Dunaja pridši zameni svojo suktnjo s platnéno; se prepaše s pasom, na katerem je visel rožnivenec; si dobi palico in urno maha svojo pot. Zvečer zapazi Pavel, da brata predolgo ni domu; vest ga speče, ker bi bil utegnul zavolj vednega tepeženja ubegniti. Dá ga po vsem Dunaji poiskati, pa nikjer ni bilo Stanislava. Zjutraj hitro dirja za njim, ker se mu je dozdevalo, da si je šel samostan iskat. Že ga je bil skor dotekel, pa glej čudo! konji se upró, ne ganeje se dalje; zavijó in obrnejo se, ter urno nazaj na Dunaj vihrajo in Stanislav je bil rešen zalezovanja. Z milimi darovi se preživi na težavnem potú,

in ko je bil med mestoma Avgsburgom in Dilingenom, gre v pricestno cerkvico, kjer je mislil zevajočo svojo dušo z nebeškim kruhom oživiti. Pa goljufal se je; bilo je to poslopje lutranska molitnica. Srce ga zaboli, da ne more spolniti koperneče svoje želje, pa glej zopet čudo! angeli mu prineso drugič sveto hostjo in ga obhajajo. V Dilingen-u ga predstojnik Jezuitov, oče Kanizi, prav prijazno sprejme, in tudi spozna božji njegov poklic po pismu in po toliki stanovitnosti, pogumnosti in gorečnosti njegovi za ta stan. Vendar ga še tri tedne poskuša zlasti v ponižnosti in pokorščini; mogel je namreč za mizo streči in druga zaničljiva dela opravljati. Te opravila so bile plemenitnemu mladenču neznane, ker so od prve zavésti vedno drugi njemu stregli: vendar je zvesto in

ročno spolnoval vse svoje dolžnosti, in skrbno je prikrival svoj stan. Slednjič pa ga je razodel oče Kanizi vsem udom, da bi se učili pokorščine in ponižnosti nad tako blagorodnem mladenčem. Od zdaj so ga vsi občudovali zavolj lepih in prečudnih lastnost, posebno zavolj ostre spokornosti, ker je bil v mehkužnosti zrejen, pa se je pokoril tako stanovitno in neutrudeno; vikši so že celo prevedeli, da bo velik svetnik, svetla luč sv. cerkve.

Oče Kanizi ga pošlje do Rima, da bi ga ondi general Jezuitov sam sprejel v samostan. Stanislav se nič ne ustraši težav skor dvesto milj dolge poti, ampak ves gori, da bi bil že kmali v Rimu. Tukaj se vrže brez odlašanja pred generala sv. Frančiška Borgija, in srčno prosi, naj bi ga dobrotno sprejel pod svoje varstvo v red

jezuitovski. To ga je že spoznal po pismih in je prav rad zagotovil in spolnil njegovo prošnjo. Da so ga pred preoblekli, ni hotel kar ene ure zamuditi z ogledovanjem slavnostnih imenitnost Rimskega mesta. Ko nastopi svoj stan, mu srce rajskega veselja zaigra in trepet od pred nikoli še občutenih sladkost, ker spolnjena mu je bila hrepeneča želja; našel je mir in pokoj svoji duši, za katero se je toliko bojeval in trudil. Vedno je pravil novincam, da imajo angelsko življenje in naj hvalijo Boga za milost, ker si jih je zvolil v posebno svojo službo.

Tako pobožno in sveto je že prve dni v novicijatu živel, da so ga vikši vsem v zgled postavljali. Dušnega veselja in srčnega miru mu tudi ni moglo skaliti srdito pismo očetovo, v katerim mu je žu-

gal in protil namest zlate verižice (ketnice), ktero bi bil nosil pri njem, težke železne okove in večno ječo v gosti temi, ako se ne povrne zopet nazaj. Stanislav pismo prebravši se je sicer milo zjokal, pa le nad slepoto očetovo, da ne spozna zemeljske nečimurnosti in nebeških zakladov; sklenil je, rajši vse tudi smrt pretrpeti, kakor pa iti iz samostana, zemeljskega svojega raja. Stanislav je opravljal vsakdanje svoje dolžnosti prav skrbno v duhu pokore, ker ravno to Bog od nas tirja, ne pa posebnih reči. Ni še svetnik, kdor veliko stori, ampak kdor vse svoje dela opravlja z dobrim namenom. Kar dobrega in lepega je videl nad brati svojimi, vse je posnemal, in tako je imel sam na sebi vse dobre lastnosti vsega samostana. Kako skrbno je spolnoval zapovedi tudi

bratov svojih, nam kaže ta dogodba. En dan velí kuhar Stanislavu in še enemu novincu drv v kuhinjo primesti. Da bi se kaj ne poškodovala, jima pové, koliko ima vsak primesti. Novinec se je iz gorečnosti preveč naložil, in zato poprosi Stanislava, naj mu pomaga težko breme vzdigniti, Stanislav pa mu smehljaje reče, naj le oddene, kar si je čez povelje naložil, potem mu če rad pomagati. To je novincea jako spodbodlo k natančni pokorščini. Tudi s postam in drugimi ostrostmi je zatiral poželjivost mesa, pa vselej je slušal glas spovednikov, in kadar so mu vikši količkaj zabranili, je verno njih voljo spolnoval. Krotak, priljuden in ponižen je bil neskončno; nikoli ni mogel slišati kake hvale ali od plemenitega rodu svojega. V takih okolnostih je

vselej začel govoriti od splošne človeške slabosti in grešnosti, ali od minljivosti in ničnosti vseh zemeljskih prednost in časti; govoril je od prave vrednosti in cene v božjih očéh. Kadar pa se je pomenkval od Boga in matere svoje Marije, takrat je vesel gorel, in zarja mu je obsevala s svojimi žarki plamteče obličje.

V slavnoznanim redu sv. Ignacija je lepa navada, da dobiva v spodbudo veči gorečnosti in pobožnosti slednji ud samostana vsak mesec posebnega svetnika za patrona. Sv. Stanislav dobi v začetku avgusta za posebnega patrona sv. Lorenca. Njemu se je močno priporočal, ker se mu je že dozdevalo, da bo še ta mesec umrl. Ravno v začetku avgusta je slišal pridigo, kako kratko je naše življenje na svetu, in kako pri-

pravljeni moramo biti vsak dan stopiti pred božjo sodbo. Domu gredé je rekel bratam: „Mene zadéva ta pridiga, mene. Vam je koristno pripravljane za smrt, meni pa potrebno, ker bom že ta mesec umrl“. Nekaj dni potem je rekel pomenkvaje se od vnebovzetja D. Marije nekemu Očetu: „O kako vesel dan je mogel biti angelam in svetnikom dan vstopa blažene Device v svetle nebesa! Gotovo obhajajo vsako leto ta spomin, kakor mi na zemlji, s posebno slavnostjo in častjo, in tudi jaz upam, da bom pričujoč ob prvem tem prazniku, ki ga bodo zdaj obhajali“. Po takih besedah še vendar noben ni verjel, da bi imela tako mlada, čvrsta in nadepolna cvetica, kakor je bil Stanislav, tako hitro usahni, in prijetni duh lepih čednost in svétega

zgleda odvezeti slabotnim ljudém na zemlji. Pa nebeški Ženin čistih duš presaja rad in kmali nježne lilice svoje z mrzlega in burnega sveta v rajske gredice, kjer uživajo in se razcvitajo v vsi slavi v žarkih božje ljubezni, v večni luči svojega hrepenenja. Tako se je tudi prigodilo sv. Stanislavu.

Dan sv. Lorenca je še posebno praznoval; prostovoljno je tudi ta dan pomagal v kuhinji, kjer je premišljeval ogenj ogledovaje strašne muke pogubljenih v peklu, in trpinčenje sv. Lorenca na žrjavci. To nam kaže, kako lahko človek premišlja in moli ob vsaki priložnosti, ker nas vsaka stvarica kaj posebnega opominja. Na večer tega dne ga strese mrzlica in mogel se je uleči. Ko stopi k ležišču, ga prekriža in tudi sebe, ter reče te besede: „Odtod

ne bom več vstal, če gospodu tako dopade“. Potem je djal vikšemu, da upa po prošnjah sv. mučenika Lorenca in blažene D. Marije še pred vel. Gospodnico umréti in pričujoč biti pri tem slavnem praznovanji v nebesih. Do 14. avgusta se bolezen nič ne hujša; in ko reče nekemu bratu, ta noč bo moja zadnja na svetu, ga smehljaje on zavrne, da brez čuda še umréti ne more za tako majhno boleznijo. Zdaj pa se mu že začne mrzel pot izvirati in kmali omedlí, da so ga težko k zavesti spravili. Nekdo ga je opominjal k večji zaupnosti, pa on mu je odgovoril: „Kaj mi pomaga vse prizadevanje, ker bom gotovo umrl?“ Druga omedlevica vendar prepriča pričujoče, da je res smrt blizo. Presv. rešnje Telo in sv. maziljenje je sprejel na tleh

z neznano pobožnostjo in gorečnostjo, da so vse gledalce solze oblile. Po sv. obhajilu je ponavljal besede: „Pripravljeno je moje srce, o Gospod! pripravljeno je moje srce!“ Zdaj v Boga popolno zamaknjen nekaj časa miren ostane, potem pa poljublja križanega Jezusa in D. Marijo, in okoli roke si je ovil rožnivenec.

Nekdo ga vpraša, čemu mu je ta rožnivenec, ko ga ne more moliti. „Res ga ne morem moliti, pa spominja me ljube moje matere v nebesih“, mu je odgovoril Stanislav. In pri teh besedah je zbral vse moči in je stegal in povzdigoval roke proti nebesam z največim veseljem. Po polnoči reče priti še nekterim novincam, da se od njih poslovijo; potem se zahvali vsem skup za skazano očetovsko skrb, jih prosi odpuščanja, če je

kterega kaj razžalil ali mu katerikrat slab zgled dal, in reče k predstojniku obrnjen besede sv. Pavla: „Čas je že kratek“. Zdaj začno vsi pričujoči moliti in on obuja, sv. križ v rokah drže, srčno žalost in žaréčo ljubezen. Med tem se zamakne in vidi si nasproti priti blaženo D. Marijo z nešteto množico svetih devic. Toliko pride k zavésti, da naznani svoje videnja, potem pa izgovorivši svete imena: Jezus, Marija, Jožef! je šel ob treh zjutraj v nebeški družbi Marijino vnebovzetje praznovat pred tron nedolžnega in brezmadežnega Jagnjeta, kjer naj za nas s sv. Alojzijem vred moli in Boga prosi.

Bil je še le 10 mescev jezuitovski novinec in nepopolno 18 let star. Obličje je enako bilo prejšnemu, samo bolj veličastno je postalo; pogreb je bil slaven, po-

seбно zavolj neštete množice pogrebcev. Ves Rim je vrel k njemu, vsak mu je hotel roke in noge poljubiti, vsak je iskal kak ostanek (kako svetinjo) od njega dobiti, in celo cvetice, ki so na njem ležale, so zbirali in skrbno hranili. Kmali je Bog tudi poveličal svojega ljubljenca z mnogimi čudeži. Poljsko si ga je deželnega patrona izvolilo.

KAZALO.

	Stran.
Vvod	3
Nauk od šestnedeljne pobožnosti sv. Alojzija	5
Sporočila sv. Alojzija do častiteljev svojih	8
Red, po katerem naj kristjani živé . .	15

I. Življenje sv. Alojzija.

I. Alojzij otrok	26
II. „ v Florenci	33
III. „ prejme prvič svete za- kramente	39
IV. „ v Montferatu	46
V. „ na kraljevem dvoru	53
VI. „ ob volitvi stanu	62
VII. „ se odpové vladarstvu	80
VIII. „ v novicijatu	88
IX. „ v višjih šolah	99
X. „ pomiri sovražnike	110

XI. Alojzij zgled ljubezni do bližnjega	119
XII. „ v bolezni in smrti . . .	126
Čudeži, storjeni po prošnji sv. Alojzija .	136

II. Premišljevanje čednosti sv. Alojzija.

a) Za vsako nedeljo pobožnosti.

1. Sv. Alojzij zgled ljubezni božje . .	145
2. Sv. „ „ „ do bližnjega	153
3. Sv. „ „ spokornosti . . .	161
4. Sv. „ „ zatajanja	167
5. Sv. „ „ dušne lepote . . .	175
6. Sv. „ „ deviške čistosti .	181

b) Za vsak dan v tednu.

Ponedeljek: Sv. Alojzij zgled pobožnosti in molitve	189
Torek: Sv. Alojzij zgled pokorščine .	194
Sreda: Sv. Alojzij zgled češenja D. Marije	197
Četrtek: Sv. Alojzij zgled zvestobe svo- jemu poklicu	200
Petek: Sv. Alojzij zgled svete smrti .	204
Sabota: Slava sv. Alojzija v nebesih .	208

Molitve v čast sv. Alojzija.

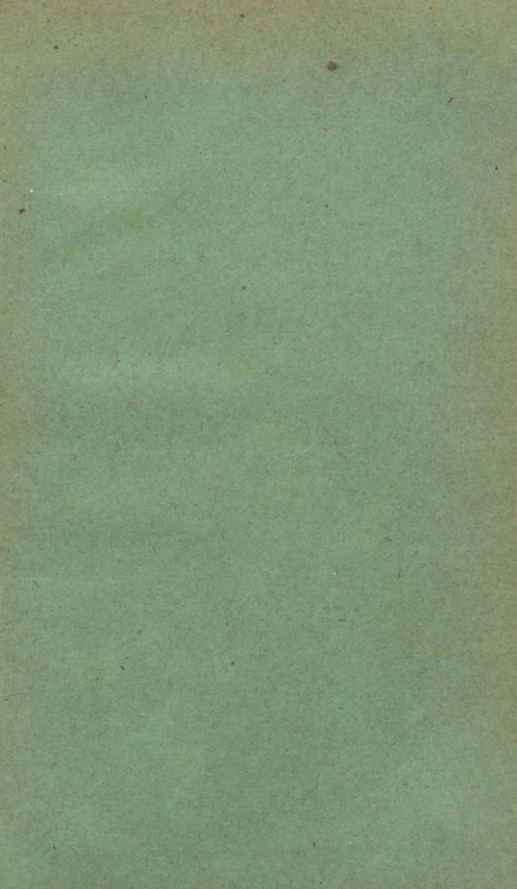
Jutranja molitev ob šestnedeljni pobožnosti	214
Večerna molitev ob šestnedeljni pobožnosti	216
Izročilo in prošnja do sv. Alojzija . . .	218
Vsakdanja molitev k sv. Alojziju . . .	221
Za dar čistosti	222
Zoper nečiste skušnjave	222
Za posnemanje zgleda sv. Alojzija . . .	222
Za stanovitnost v dobrem	223
Za spokornost	223
Za ločenje od sveta	225
Za pobožnost do križanega Jezusa . . .	226
Litanije sv. Alojzija	227

Molitvenik.

Jutranja molitev	232
Večerna molitev	235
Molitev, ko stopiš v cerkev	239
I. Sveta maša	241
II. Sveta maša	265
Sveta pokora	306
Sv. obhajilo	315
Obiskanje sv. rešnjega Telesa I.	335
Obiskanje sv. rešnjega Telesa I.	343
Tri božje čednosti	348

	Stran.
Litanije vseh svetnikov	353
Litanije lavretanske	365
Križev pot	373
Počeseenje trpečega Jezusa	404
Pesmi: Sv. Alojzij I.	409
„ „ „ II.	410
„ Ime Marije	412
„ Salve Regina	413
Življenje sv. Stanislava Kostka	415

II be

